KSIĘGA JUBILEUSZOWA 90 LECIA ODDZIAŁU BYDGOSKIEGO STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH

Praca zbiorowa pod redakcją
Sławomira Cieślika

Bydgoszcz, styczeń 2018

Zespół autorów:

Paweł Baliński
Zbigniew Baliński
Włodzimierz Bieliński
Witold Bitner
Marian Burdzy
Sławomir Cieślik
Michał Czyż
Maciej Domżalski
Tadeusz Domżalski
Jerzy Firyn
Zofia Miszewska
Józef Owczarek
Kazimierz Rachlewicz
Marek Sobociński
Tadeusz Szczepański
Krzysztof Ślimak
Tadeusz Woliński
Mariusz Zaorski

Recenzent:

dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. nadzw. PG

ISBN 978-83-949611-0-7

Wydawca: Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Bydgoski
im. prof. Alfonsa Hoffmanna
ul. B. Rumińskiego 6, 85-030 Bydgoszcz
www.sep.bydgoszcz.pl
biuro@sep.bydgoszcz.pl
tel. +48 506976676

Druk: Pracownia Sztuk Plastycznych Sp. z o.o.
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 41, 87-100 Toruń

Nakład: 600 egz.

Spis treści

1. Wstęp 7

2. Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich 9

3. Historia Oddziału Bydgoskiego SEP.....30

4. Koła Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Oddziale Bydgoskim 76

4.1. Koło Seniorów 77
4.2. Koło Terenowe 98
4.3. Koło Zakładowe przy Enea Operator Oddział Bydgoszcz.....105
4.4. Koło Zakładowe przy Polskich Sieciach Elektroenergetycznych.....108
4.5. Koło Zakładowe przy Zakładach Chemicznych 110
4.6. Koło Uczelniane Pracowników przy UTP.....124
4.7. Studenckie Koło Naukowe przy UTP.....132
4.8. Koło przy Zespole Szkół Nr 12.....137
4.9. Koło Zakładowe przy Enea Wytwarzanie.....142
4.10. Koło Zakładowe przy PGE GiEK S.A. Oddział Zespół Elektrociepłowni Bydgoszcz 143
4.11. Inne Koła w Oddziale Bydgoskim SEP.....143

5. Działalność Oddziału Bydgoskiego SEP 144

5.1. Działalność ogólnie 144
5.2. Konferencje, sympozja i seminaria.....157
5.3. Odczyty, referaty i szkolenia branżowe 168
5.4. Wycieczki poznawczo-techniczne 177
5.5. Wybrane dzieła Oddziału Bydgoskiego SEP.....184

5.5.1. Wydział Elektryczny na Wyższej Szkole Inżynierskiej.....184
5.5.2. Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej Euroelektra.....187
5.5.3. Propagowanie sylwetki prof. Alfonsa Hoffmanna 209

6. Sylwetki zasłużonych działaczy Oddziału Bydgoskiego SEP.....214

6.1. Paweł Baliński.....214
6.2. Zbigniew Baliński.....216
6.3. Piotr Baszkowski.....217
6.4. Edward Berger.....218
6.5. Włodzimierz Bieliński.....218
6.6. Zdzisław Bitner.....219
6.7. Kazimierz Brzyski.....222
6.8. Marian Burdzy.....222
6.9. Leon Chmara.....222
6.10. Sławomir Cieślik.....223
6.11. Michał Czyż.....225
6.12. Hieronim Ćwik.....225
6.13. Rupert Danisch.....226
6.14. Bogusław Dobrowolski.....226
6.15. Konrad Dombrowski.....227
6.16. Tadeusz Domżalski.....228
6.17. Feliks Drela.....232
6.18. Jerzy Ejchman.....233
6.19. Stefan Ferens.....234
6.20. Stefan Filipiak.....234
6.21. Jerzy Firyn.....235
6.22. Henryk Fischer.....236
6.23. Kazimierz Gawin.....237
6.24. Ryszard Geonet.....237
6.25. Robert Gliński.....238
6.26. Franciszek Gładykowski.....239
6.27. Roman Gonczerzewicz.....240
6.28. Tadeusz Goncerzewicz.....240
6.29. Wojciech Gumułka.....241
6.30. Edmund Hapka.....241
6.31. Maksymilian Heyduk.....243
6.32. Tomasz Marek Jaczyński.....243
6.33. Zdzisław Januszewski.....244
6.34. Andrzej Jędrzejczak.....244
6.35. Henryk Kaczmarek.....245
6.36. Henryk Kłodziński.....245
6.37. Wacław Kołodziejski.....245
6.38. Józef Kuczyniecki.....246
6.39. Stefan Kwiatkowski.....247
6.40. Andrzej Lang.....248
6.41. Ignacy Lassota.....248
6.42. Jerzy Maciejczyk.....249
6.43. Andrzej Malak.....250
6.44. Czesław Manikowski.....250
6.45. Heliodor Matuszak.....251
6.46. Antoni Misterek.....251
6.47. Zofia Miszewska.....253
6.48. Wacław Mizgier.....253
6.49. Izydor Napiórkowski.....254
6.50. Zbigniew Nawrocki.....254
6.51. Jerzy Ogonowski.....255

6.52. Edmund Kazimierz Ostrowicki 255
6.53. Józef Owczarek 256
6.54. Lucjan Paschke....257
6.55. Jan Pawlak 257
6.56. Henryk Polenz....258
6.57. Stanisław Raczyński 258
6.58. Edmund Rybiński....259
6.59. Walenty Sawościan....260
6.60. Kazimierz Sikorski 260
6.61. Włodzimierz Sobecki 261
6.62. Marek Sobociński....261
6.63. Lech Tadeusz Spychalski 262
6.64. Wacław Spychalski....263
6.65. Stanisław Stawecki....263
6.66. Tadeusz Szczepański....264
6.67. Ryszard Szupejko....265
6.68. Klaudiusz Thielemann 266
6.69. Stefan Edward Waszak....267
6.70. Maciej Ludwik Weiner....268
6.71. Zdzisław Wójcik 268
6.72. Tadeusz Wysocki....269
6.73. Sebastian Zakrzewski 270

Literatura 272

Materiały źródłowe....272

1. Wstęp

Stowarzyszenie jest to dobrowolny i trwały związek grupy osób, zorganizowany dla realizacji wspólnych zamierzeń, dla zaspokojenia zainteresowań lub dla niezarobkowego prowadzenia jakiejś działalności. Środowisko elektryków w Polsce tworzy taki związek, w którym realizuje określone zamierzenia i zaspokaja zainteresowania w dziedzinie szeroko rozumianej elektryki. Jest to Stowarzyszenie Elektryków Polskich (w skrócie SEP).

Stowarzyszenie Elektryków Polskich kontynuuje rozpoczętą pod koniec dziewiętnastego wieku działalność społeczną elektryków polskich, stymulującą rozwój elektryki na ziemiach polskich i sprzyjającą wykorzystaniu osiągnięć elektryki dla dobra Polski. Powstałe w 1919 roku Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich, które w 1928 roku zmieniło nazwę na Stowarzyszenie Elektryków Polskich, stało się ośrodkiem jednoczącym elektryków. W 1929 roku doszło do połączenia ze Stowarzyszeniem Radiotechników Polskich, a w 1939 roku – ze Związkiem Polskich Inżynierów Elektryków oraz Stowarzyszeniem Teletechników Polskich. Nastąpiło scalenie działalności społecznej elektryków wszystkich specjalności w Stowarzyszeniu Elektryków Polskich.

Stowarzyszenie Elektryków Polskich jest pozarządową organizacją twórczą o charakterze naukowo-technicznym działającą na rzecz użyteczności społecznej i publicznej. SEP stanowi dobrowolne zrzeszenie elektryków wszystkich specjalności oraz osób, których działalność zawodowa wiąże się z szeroko rozumianą elektryką, a także osób prawnych zainteresowanych jego działalnością. Zakresem działalności SEP obejmuje: elektrotechnikę, energetykę, elektroenergetykę, elektronikę, radiotechnikę, optoelektronikę, bionikę, techniki informacyjne, informatykę, telekomunikację, automatykę, robotykę i inne dziedziny pokrewne.

W roku 2019 przypada jubileusz 100-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W roku 2018 Polska świętuje 100-lecie odzyskania niepodległości, a dla środowiska elektryków bydgoskich jest to rok, w którym obchodzony jest jubileusz 90-lecia powstania Oddziału Bydgoskiego SEP. Z tej okazji powstała niniejsza księga jubileuszowa.

Działalność członków Oddziału Bydgoskiego SEP zasługuje na szczególne wyróżnienie w skali kraju. Miasto Bydgoszcz z częścią województwa bydgoskiego (obwód nadnotecki) należało w okresie międzywojennym do województwa poznańskiego, Toruń był stolicą województwa pomorskiego, sięgającego aż do morza, natomiast Włocławek należał do województwa warszawskiego. W czasie wojny członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP kontynuują swe działania, nawet w bardzo trudnych warunkach niemieckich obozów jenieckich. Snują wizje i opracowują m.in. plany elektryfikacji Polski, z nadzieją że wkrótce odzyska niepodległość. Po wojnie okazuje się, że zaskoczył ich tylko jeden fakt – zmiana granic – co nie przeszkodziło w sukcesywnej realizacji przygotowanych planów. W roku 1945 obszary terytorialne wokół trzech miast Bydgoszczy, Torunia i Włocławka nie tylko należą do jednego województwa pomorskiego, ale integrują środowisko elektryków, które już 29 stycznia 1946 roku oficjalnie wznawia swoją działalność. W roku 1975 ponownie powstaje Oddział Toruński SEP, a w roku 1987 Oddział Włocławski SEP, ale do dziś te trzy oddziały współpracują ze sobą na wielu płaszczyznach.

Członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP pracowali i pracują w wielu zakładach na terenie Bydgoszczy i województwa. Wielu z nich wykonując swoje obowiązki zawod-

we, ma świadomość, że inspiracja do działalności innowacyjnej, podnoszenia i utrwalania kultury zawodu elektryka często pochodzi ze Stowarzyszenia Elektryków Polskich.

Bardzo prężna i ożywiona jest działalność emerytów i rencistów, członków SEP. Stowarzyszenie pozwala im na aktywne uczestniczenie w ważnych dla miasta, województwa, a nawet kraju wydarzeniach związanych z elektryką. To pod ich okiem „rosły elektrycznie" m.in.: Opera Nova w Bydgoszczy, Elektrownia Wodna Kujawska, stacja przekształtników w Wierzbięcinie oraz nowe pociągi i tramwaje w PESA Bydgoszcz S.A.

Oddział Bydgoski SEP był organizatorem wielu konferencji naukowych i naukowo-technicznych, które jak np. „Kontaktronika", czy „Energetyka Jądrowa" znalazły uznanie w skali Polski, a np. konferencja „Transformer" również uznanie w skali świata. Ciągle prowadzone są szkolenia dla kadry technicznej w zakresie eksploatacji oraz bezpieczeństwa użytkowania urządzeń elektrycznych.

To w dużej mierze dzięki determinacji członków Oddziału Bydgoskiego SEP powstała w Bydgoszczy szkoła wyższa, szczególnie wydział o profilu elektrycznym, która do dziś kształci nowe kadry inżynierów elektryków. Uznana w skali kraju ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra" mobilizuje uczniów szkół średnich do dodatkowej pracy w zakresie podnoszenia wiedzy z trzech dziedzin: elektrotechniki, elektroniki i teleinformatyki.

Przytoczona na początku tego rozdziału definicja słownikowa stowarzyszenia w sposób bardzo precyzyjny wskazuje na podmiotowość osób, które wspólnie chcą realizować określone zamierzenia. Z tego bezpośrednio wynika zamierzenie autorów niniejszej księgi jubileuszowej, żeby przedstawić najaktywniejszych członków Oddziału Bydgoskiego SEP, których działania inspirowały innych do aktywności, często realizowanej w ich pracy zawodowej oraz zaprezentować najważniejsze efekty ich działalności stowarzyszeniowej, tworzące piękne, bogate i kolorowe karty 90-letniej historii Oddziału Bydgoskiego SEP.

Każdy autor, każdy twórca i każdy kierownik musi mieć świadomość tego, że jego dzieło lub wykonane zadanie można było zrealizować lepiej. Dotyczy to również autorów niniejszego opracowania oraz działalności Oddziału Bydgoskiego SEP, także tej w trakcie kończącej się kadencji, w roku jubileuszowym.

Jesteśmy przekonani, że konstruktywna krytyka nie powinna nikogo pomijać. Będziemy zatem wdzięczni za uwagi krytyczne pod adresem działalności Oddziału oraz sugestie zmian i uzupełnień tekstu Księgi Jubileuszowej. Mogą one przyczynić się do tego, że działalność kolejnych Zarządów Oddziału będzie jeszcze skuteczniejsza a treść opracowań z okazji następnych jubileuszy jeszcze bardziej kompletna i doskonała.

A może nasze wysiłki spotkają się także z opiniami pozytywnymi członków Stowarzyszenia?

Pamięci tych, którzy już nas opuścili,
dla nas, którzy trwamy w Stowarzyszeniu
oraz dla przyszłych pokoleń elektryków.

W imieniu autorów
Kazimir Cieślik
prezes Oddziału Bydgoskiego SEP

Bydgoszcz, styczeń 2018 rok

2. Historia Stowarzyszenia Elektryków Polskich

W dniach 7-9 czerwca **1919** roku odbył się w Warszawie I Ogólnopolski Zjazd Elektrotechników, w którym uczestniczyło 358 osób, reprezentujących ponad 40 miast. Zjazd ten jest uznawany za zgromadzenie założycielskie Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich (Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich przyjęło nazwę Stowarzyszenia Elektryków Polskich dopiero na VII Dorocznym Zebraniu Rady Delegatów Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich, w dniu 1 czerwca 1928 roku, w Toruniu). W trzecim dniu obrad uchwalony został pierwszy Statut SEP[1]. W przyjętym dokumencie określono główne cele i zadania Stowarzyszenia, w tym: konieczność współpracy z pokrewnymi instytucjami zagranicznymi, rozpowszechnianie wiedzy elektrotechnicznej, tworzenie bibliotek i archiwów oraz opracowanie przepisów elektrotechnicznych [1]. Wybrano tymczasowy, dziwięcioosobowy Zarząd Stowarzyszenia, a pierwszym prezesem SEP został Mieczysław Pożaryski (Warszawa). Na zjeździe podjęto m.in. uchwałę popierającą projekt upaństwowienia komunikacji telefonicznej i źródeł energii oraz wywłaszczanie gruntów pod budowę elektrowni i linii elektrycznych.

W dniu 20 stycznia **1928** roku powstało Koło Bydgoskie SEP.

VII Doroczne Zebranie Rady Delegatów Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich zebrało się w dniu 1 czerwca 1928 roku w Toruniu. Był to dziesiąty Walny Zjazd SEP, w dzisiejszym rozumieniu tego terminu. Było to zgromadzenie przełomowe dla SEP nie tylko z powodu zmiany nazwy Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich na Stowarzyszenie Elektryków Polskich, ale głównie z powodu wprowadzonych zmian organizacyjnych (m.in.: zmieniono nazwę organizacji terenowych z „koła" na „oddział"; powstał sekretariat generalny i funkcja sekretarza generalnego; ustalono zasady corocznego walnego zgromadzenia członków SEP; powstały sekcje branżowe, komitety naukowe i komisje robocze). Wymiernym efektem wprowadzonych zmian (zmiana Statutu SEP, który został zatwierdzony przez władze administracyjne w styczniu 1929 r.) była reakcja elektryków różnych specjalności, którzy doceniali działalność SEP, co przełożyło się na znaczący wzrost liczby członków (w roku 1928 – 390 członków SEP; w roku 1929 – 447 członków).

Pierwsze Walne Zgromadzenie Członków SEP odbyło się w dniach 27-29 czerwca **1929** roku w Poznaniu. Wówczas SEP posiadał dziewięć oddziałów: bydgoski, krakowski, lwowski, łódzki, poznański, radomski, sosnowiecki, toruński i warszawski. Zgromadzenie to zapoczątkowało dynamiczny rozwój SEP w latach 1929-39 (na dzień 1 lipca 1939 roku SEP posiadało 1414 członków zwyczajnych, skupionych w 13 oddziałach oraz 86 członków zbiorowych). Ważnym wydarzeniem w historii SEP w tym okresie było podjęcie w roku **1932** jednego z głównych zadań, mianowicie prac w zakresie normalizacji i przepisów elektrycznych (skończył się okres autonomicznej działalności Polskiego Komitetu Elektrotechnicznego w ramach SEP). Do wybuchu wojny wydano łącznie 84 normy [1]. W roku **1934** powstała Centralna Biblioteka

[1] Należy zwrócić uwagę, że występuje taki sam akronim SEP dla Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich i Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Stosowanie tego akronimu dla zdarzeń do 1 czerwca 1928 roku oznacza Stowarzyszenie Elektrotechników Polskich – po 1 czerwca 1928 roku – Stowarzyszenie Elektryków Polskich.

Techniczna SEP (2000 tomów). Przy udziale SEP wychodziły następujące czasopisma: Przegląd Elektrotechniczny (rys. 2.1), Wiadomości Elektrotechniczne, Przegląd Radiotechniczny, Przegląd Teletechniczny, Wiadomości Teletechniczne i Miesięcznik Telekomunikacyjny.

PRZEGLĄD ELEKTROTECHNICZNY

ORGAN STOWARZYSZENIA ELEKTRYKÓW POLSKICH
pod naczelnym kierunkiem prof. M. POŻARYSKIEGO.

Rok XIII. 1 Kwietnia 1931 r. Zeszyt 7.

Redaktor inż. WACŁAW PAWŁOWSKI Warszawa, Czackiego 5, tel. 690-23.

MOC RZECZYWISTA, UROJONA I POZORNA
W OBWODACH ELEKTRYCZNYCH O PRZEBIEGACH ODKSZTAŁCONYCH PRĄDU I NAPIĘCIA.

Prof. Dr. Inż. Stanisław Fryze.

Sprawozdanie z odczytu, wygłoszonego dla Członków Tow. Politechnicznego i Lwowsk. Koła Elektryków w dniu 19 listopada 1930 r. na Politechnice Lwowskiej.

Rys. 2.1. Fragment Przeglądu Elektrotechnicznego
z 1 kwietnia 1931 roku z artykułem prof. Stanisława Fryzego

VII Walne Zgromadzenie Członków SEP odbyło się w Bydgoszczy, w dniach 30 maja - 3 czerwca **1935** roku. Przegląd Elektrotechniczny z dnia 15 maja 1935 roku (z. 10) podawał informację dotyczącą zgromadzenia (rys. 2.2), że w VII Walnym Zgromadzeniu Członków SEP w Bydgoszczy będzie uczestniczył Prezydent Rzeczypospolitej prof. dr Ignacy Mościcki. W dniu 12 maja 1935 roku zmarł Marszałek Józef Piłsudski, co spowodowało, że Prezydent RP nie uczestniczył w zjeździe ze względu na wydarzenia państwowe. Zgromadzenie członków SEP było ważnym wydarzeniem w Bydgoszczy, o czym na drugiej stronie informował Kurjer Bydgoski (rys. 2.3) w dość obszernym artykule. Wiceminister Przemysłu i Handlu Franciszek Doleżal w swoim przemówieniu podkreślił inicjatywę SEP, zwołującego doroczne zjazdy, z akcentem na połączenie ich z pokazem (wystawa) tego, co Polska w dziedzinie wytwarzania energii oferuje. VII Walne Zgromadzenie Członków SEP uchwaliło utworzenie Funduszu Stypendialnego Polskiej Elektrotechniki im. Marszałka Józefa Piłsudskiego, dla którego zjednano licznych, znanych działaczy SEP i przemysłowców. Wskazywano również na potrzebę wzbogacenia treści i powiększenia wiadomości praktycznych w Przeglądzie Elektrotechnicznym: należy drukować wszystkie wartościowe oryginalne prace naukowe i techniczne, należy wprowadzić do czasopisma dział sprawozdań z prasy elektrotechnicznej zagranicznej oraz redakcja ma przyjmować wszelkie celowe uwagi i wskazówki dotyczące treści czasopisma. Zarząd Główny przedstawił do zatwierdzenia przepisy i normy elektrotechniczne, które zaakceptowane zostały przez Centralną Komisję Normalizacji Elektrotechnicznej: PNE 11 „Przepisy budowy i ruchu urządzeń elektrycznych w kinematografach”, PNE 24 „Taśma izolacyjna”, PNE 43 „Rurki izolacyjne oraz części przynależne do nich”, PNE 49 „Przepisy ochrony linii telekomunikacyjnych od wpływu przewodów prądu silnego przy zbliżeniach” oraz PNE 47 „Kable kolejowe urządzeń bezpieczeństwa”. Z punktu widzenia Oddziału Bydgoskiego SEP, ważnym

wydarzeniem był wybór Jana Tymowskiego (prezesa Oddziału Bydgoskiego SEP) na członka Zarządu Głównego z prowincji. Nowo wybrany prezes Alfons Kühn w przemowie kończącej pierwszy dzień zjazdu podniósł dwa hasła: zgromadzić wszystkich elektryków w ramach Stowarzyszenia i skonsolidować organizację polskiego świata elektrotechnicznego.

326 PRZEGLĄD ELEKTROTECHNICZNY Nr. 10

Z ŻYCIA ORGANIZACYJ

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH

VII WALNE ZGROMADZENIE S. E. P.

Udział Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w VII Walnem Zgromadzeniu S. E. P. W dniu 2 maja Pan Prezydent Rzeczypospolitej prof. dr. Ignacy Mościcki przyjął na audjencji przedstawicieli Zarządu Głównego Stowarzyszenia Elektryków Polskich w osobach prezesa S. E. P. inż. J. Obrąpalskiego, pierwszego wiceprezesa inż. A. Kühna i Sekretarza Generalnego inż. Józefa Podoskiego. W delegacji wziął również udział Prezydent Miasta Bydgoszczy p. L. Barciszewski.

Delegacja zaprosiła Pana Prezydenta do wzięcia udziału w VII Walnem Zgromadzeniu S. E. P. w Bydgoszczy oraz w otwarciu Wystawy Elektrotechnicznej. Pan Prezydent obiecał wziąć udział w zjeździe oraz osobiście dokonać otwarcia Wystawy, o ile nic nieprzewidzianego nie stanie na przeszkodzie.

Udział przedstawicieli Rządu w VII Walnem Zgromadzeniu S. E. P. Prezydjum Stowarzyszenia przyjęte było na audjencjach przez pp. Ministrów Przemysłu i Handlu p. H. Floyara Rajchmana, Komunikacji inż. M. Butkiewicza oraz Poczt i Telegrafów inż. E. Kalińskiego, zapraszając Panów Ministrów na VII Walne Zgromadzenie S. E. P. do Bydgoszcz. Panowie Ministrowie obiecali wziąć udział w zjeździe oraz w otwarciu Wystawy Elektrotechnicznej S. E. P.

Wycieczki pozjazdowe. Organizacją wycieczki do Gródka i Żuru zajmuje się osobiście p. dyr. A. Hoffmann. Organizacją wycieczki do Torunia zajmuje się Oddział Bydgoski w porozumieniu z Oddziałem Toruńskim S. E. P. Organizacją wycieczki do Gdyni przez Szwajcarję Kaszubską zajmuje się Oddział Bydgoski w porozumieniu z Oddziałem Wybrzeża Morskiego.

Uzupełnienia programu. Program referatów zjazdowych zostanie uzupełniony paru referatami, które zostaną wydrukowane dodatkowo w Nr. 11 „Przeglądu Elektrotechnicznego".

Termin zgłoszeń. Przypominamy, iż termin zgłoszeń na zjazd **upływa dnia 20 maja.** Prosimy o nie zwlekanie z zapisami, gdyż opóźnianie nadsyłania deklaracyj udziału powoduje zamieszanie i trudności organizacyjne.

Prosimy przeto Szanownego Kolegę, aby, o ile tego dotychczas nie uczynił, jaknajrychlej nadesłał swoje zgłoszenie na nasze doroczne Święto Elektrotechniki Polskiej.

Zaznaczamy, iż liczny udział Pań i gości w zjeździe jest bardzo pożądany. Przyjęciem Pań zajmuje się specjalny Komitet Pań w Bydgoszczy.

WYDAWNICTWA S. E. P.

Statystyka Zakładów Elektrycznych w Polsce za lata 1933 i 1934. Książka ta ukaże się w druku nakładem Stowarzyszenia Elektryków Polskich w lipcu lub sierpniu r. b. Objętość jej w porównaniu do wydawnictwa Statystyki za 1930, 1931 i 1932 rok będzie znacznie rozszerzona. Podczas Walnego Zgromadzenia S. E. P. przyjmowane będą zapisy i wpłaty na tę książkę po cenie niższej niż normalna.

Organizacja Sieci i współpracy Elektrowni A. J. Morawskiego. Stowarzyszenie przystąpiło już do druku tej obszernej i ogromnie cenej pracy. Objętość jej obejmuje około 500 stron druku, około 400 rysunków, fotografij, wykresów, szereg tablic.

Oto co pisze o tej pracy p. inż. J. Obrąpalski Prezes Stowarzyszenia:

„Elektrycy polscy powitają niewątpliwie z entuzjazmem ukazanie się cennej książki inż. A. Morawskiego z dziedziny najważniejszego działu elektryfikacji: sieci elektrycznych. Dział ten, w literaturze światowej rozrzucony w licznych monografjach, podaje nam Autor w jednej zharmonizowanej całości, ujmuje w niej przytem nietylko zagadnienia techniczne, lecz i częstokroć nierównie od nich ważniejsze kwestje gospodarcze i organizacyjne. Materjał obszerny, umiejętnie dobrany, wzbogacony własnemi cennemi spostrzeżeniami i doświadczeniami Autora, podany jest w sposób właściwy człowiekowi, który potrafił zharmonizować głęboką wiedzę teoretyczną z rozległą praktyką życia codziennego. Dzieło inż. A. Morawskiego znajdzie się niewątpliwie na biurku każdego elektryka polaka."

W niedługim czasie rozesłany zostanie prospekt o powyższej pracy, przytem ogłoszone zostaną warunki ulgowej przedpłaty.

Kalendarzyk S. E. P. Tekst Kalendarzyka S. E. P. na rok 1936 jest już w opracowaniu. Dział techniczny zostanie rozszerzony i uzupełniony. Prosimy o nadsyłanie swych uwag i propozycyj w sprawie układu i treści Kalendarzyka.

Bibljoteczka Popularna S. E. P. Komisja Wydawnicza S. E. P. opracowuje program „Bibljoteczki Popularnej S. E. P.", która będzie się składać z szeregu broszur o objętości do 100 stron, przyczem charakter ich będzie przedewszystkiem praktyczny.

Rys. 2.2. Fragment Przeglądu Elektrotechnicznego
z 15 maja 1935 roku z informacją dotyczącą VII Walnego Zgromadzenia Członków SEP

W dniach 23-27 maja **1937** roku, w Warszawie, odbyło się IX Walne Zgromadzenie Członków SEP, na którym wybrano prof. Alfonsa Hoffmanna (dzisiejszego patrona Oddziału Bydgoskiego SEP) na prezesa SEP w kadencji 1937-38. Z jego inicjatywy

X Walne Zgromadzenie Członków SEP odbyło się w dniach 26-30 lipca **1938** r. w Gdyni, częściowo na Bałtyku na m/s Piłsudski (fot. 2.1) i trzy dni w Szwecji. Zgromadzenie otworzył Prezydent RP Ignacy Mościcki (w 1930 r. otrzymał godność Honorowego Członka SEP).

a)

10 gr. Sobota, dnia 1 czerwca 1935 r. Numer 127

KURJER BYDGOSKI

(Gazeta Bydgoska)

Rok Czternasty

Ogłoszenia

b)

Str. 2 „KURJER BYDGOSKI" sobota, dnia 1 czerwca 1935 r.

500 inżynierów elektryków obraduje w Bydgoszczy

Bydgoszcz, 31. 5.

Bydgoszcz dostąpiła nielada zaszczytu. Oto w murach swoich gościnnie przyjęła wczoraj na tygodniowy pobyt inżynierów elektryków, zorganizowanych w t. zw. Sepie (Stow. Elektryków Polskich), przybyłych z całego kraju na swoje doroczne Walne Zgromadzenie.

W tym roku tak zgromadzenie, jak i wystawa z niem połączona, odbywają się pod hasłem **uniezależnienia polskiego prze-**

p. Ministra Przemysłu i Handlu życzenia najpowodniejszych obrad dla dobra wszystkich obywateli i potęgi naszej Ojczyzny.

W imieniu Elektrotechnicznego Związku Czechosłowackiego złożył życzenia jak najlepszych obrad Zjazdowi, **prof. Janu** z Pragi czeskiej, w imieniu zaś miasta Bydgoszczy **Prezydent Barciszewski.**

Następnie **p. prof. Obrąpalski** wygłosił prezydjalny odczyt o programie realizacji elektryfikacji Polski

szyn elektrycznych, grzejnictwa, urządzeń rozdzielczych niskiego i wysokiego napięcia, oświetlenia, materjałów izolacyjnych, akumulatorów, kabli i przewodów, materjału instalacyjnego, radjotechniki i t. p.

Obok poważnego znaczenia gospodarczego posiada wystawa dużą wartość naukowo-techniczną i dydaktyczną dzięki licznym odczytom i pokazom, szematom, fotografjom i opisom, które uzupełniają wystawione w stoiskach eksponaty. Obok

Rys. 2.3. Fragment Kurjera Bydgoskiego
z 1 czerwca 1935 roku z informacją dotyczącą VII Walnego Zgromadzenia Członków SEP:
a) fragment strony tytułowej, b) tytuł na drugiej stronie

Fot. 2.1. Maria i Alfons Hoffmannowie z kpt. Mamertem Stankiewiczem
na X Walnym Zgromadzeniu Członków SEP na statku m/s Piłsudski (1938 r.) [2]

W dniach 18-23 czerwca **1939** r. odbyło się, ostatnie przed wojną, XI Walne Zgromadzenie Członków SEP w Katowicach i Cieszynie. W dwudziestą rocznicę powstania SEP dokonało się zjednoczenie w ramach SEP Stowarzyszenia Teletechników Polskich i Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Elektryków. Jednym z wniosków zgromadzenia był postulat utworzenia politechniki na Górnym Śląsku, a w zakresie organizacyjnym powołano Komisję Rewizyjną SEP oraz Sąd Koleżeński.

Wybuch II Wojny Światowej i okupacja Polski, z oczywistych względów, znacznie ograniczyły działalność SEP. Jednak nawet tak istotne wydarzenie światowe nie zatrzymało działań członków SEP. Kazimierz Szpotański, formalnie wiceprezes SEP, w czasie okupacji faktycznie pełnił funkcję prezesa. Ustalono wówczas cele [1]: wzajemne informowanie o losach kolegów i udzielanie wsparcia duchowego; zapobieganie deportacji do Niemiec i pomoc rodzinom dotkniętym nieszczęściem; organizowanie szkoleń i praktyk dla młodzieży; kontynuacja prac normalizacyjnych, przepisowych i z zakresu słownictwa elektrycznego oraz tworzenie planów elektryfikacji Polski. Prelekcje i dyskusje dotyczyły ważnych dla Warszawy i kraju tematów, m.in.: dotychczasowa i planowana funkcja tramwajów i autobusów w Warszawie, potrzeba regulacji Wisły oraz plany powszechnej elektryfikacji Polski (Jan Obrąpalski). Na uwagę zasługuje tworzenie kół zainteresowań na terenach obozów jenieckich w Niemczech, np. jednym z najliczniejszych kół obozowych było Koło SEP w obozie IIC w Woldenbergu, gdzie aktywnie działał Zdzisław Bitner z Oddziału Bydgoskiego SEP.

Dzień 28 sierpnia **1945** roku otwiera nowe karty w działalności SEP. W tym dniu Stowarzyszenie Elektryków Polskich zostało wpisane do rejestru stowarzyszeń naukowo-technicznych. Najpilniejszymi zadaniami było wówczas sporządzenie spisu członków SEP, zorganizowanie sekretariatu i pozyskanie funduszy na finansowanie działań Stowarzyszenia. W 1945 roku oficjalną działalność podjęły Oddziały: Lubelski, Poznański, Radomsko-Kielecki i Warszawski, a w 1946: Bydgoski, Krakowski i Zagłębia Węglowego. W połowie roku 1946 wznowiły działalność: Centralna Komisja Normalizacji Elektrycznej i Centralna Komisja Słownictwa Elektrycznego oraz zaczęto wydawać Przegląd Telekomunikacyjny i Przegląd Elektrotechniczny.

W dniach 22-24 września **1946** roku odbyło się w Łodzi pierwsze po wojnie, XII Walne Nadzwyczajne Zgromadzenie Członków SEP. Głównymi tematami były sprawy dotyczące nowego statutu oraz zagadnienia związane z przygotowaniem I Kongresu Techników Polskich. Pierwszy temat komplikował fakt z przełomu 1945-46 roku, mianowicie powołanie Komitetu Organizacyjnego Naczelnej Organizacji Technicznej (NOT), która zgodnie z wytycznymi władz centralnych, miała wchłonąć wszystkie stowarzyszenia techniczne. Uzgodnienia z przedstawicielami NOT nowego statutu trwały stosunkowo długo i dopiero 18 października 1947 roku Prezydium m. st. Warszawy zatwierdziło Statut SEP. Statut ustanowił zjazdy delegatów jako najwyższą władzę Stowarzyszenia. Odbywały się coroczne walne zgromadzenia członków, ale tylko zjazdy delegatów miały prawo udzielania absolutorium ustępującym władzom i wybierania nowego zarządu. Członkami zwyczajnymi SEP mogli zostać inżynierowie i technicy pracujący w energetyce zawodowej, w przemyśle elektrotechnicznym, w telekomunikacji, radiu oraz, tylko za zgodą NOT, inne osoby interesujące się elektryką. Elektrycy zatrudnieni w innych działach gospodarki mogli być członkami nadzwyczajnymi. Ważnym punktem dla późniejszego rozwoju Stowarzyszenia było umożliwienie tworzenia w zakładach pracy podstawowych jednostek organizacyjnych SEP, nazywanych kołami zakładowymi.

Pierwszy Zjazd Delegatów odbył się w Warszawie w dniach 4-5 grudnia **1947** roku. III Zjazd Delegatów SEP w Warszawie w dniu 5 maja **1950** roku przyjął uchwałę przekazującą prace normalizacyjne Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu oraz przekazanie czasopisma Przegląd Elektrotechniczny do działu wydawnictw NOT. IX Zjazd Delegatów SEP obradujący w dniach 21-23 września **1956** roku w Krakowie, w obliczu głębokich przemian politycznych w Polsce, przyjął wnioski, dotyczące m.in.: zmian organizacyjnych, zmierzających do zwiększenia samodzielności i odpowiedzialności SEP i jego oddziałów, opracowania nowego statutu, rozszerzenia działalności merytorycznej, powołania Izby Rzeczoznawców i przywrócenia odznaki SEP. Nowy Statut SEP został uchwalony na X Walnym Zjeździe Delegatów obradującym w dniach 13-15 września **1957** roku w Katowicach, w którym zrealizowano przyjęte w Krakowie wnioski. Statut przewidywał cztery kategorie członków: zwyczajny (każdy elektryk niezależnie od specjalności i miejsca pracy), honorowy, korespondent i zbiorowy. Terenowe władze SEP miały stanowić zarządy oddziałów o zwiększonej samodzielności działania, z trwałą pozycją kół zakładowych i terenowych. W ten sposób Stowarzyszenie było organizacyjnie przygotowane do nowego charakteru zrzeszenia, którego celem była działalność naukowo-techniczna, obrona zawodu elektryka, podniesienie kultury technicznej, etyki zawodowej i kwalifikacji członków, reprezentowanie polskich elektryków oraz popularyzowanie zagadnień technicznych i techniczno-ekonomicznych. Na uwagę zasługuje fakt, że sekretarzem X Walnego Zjazdu Delegatów SEP był Hieronim Ćwik, w Komisji Wniosków pracował Piotr Baszkowski, a w Komisji Skrutacyjnej Ryszard Szupejko (wszyscy z Oddziału Bydgoskiego SEP).

W roku **1962** powołano Komisję ds. Młodzieży, której zadaniem było objęcie opieką młodzieży studiującej oraz rozpoczynającej pracę zawodową. W tym ważnym zakresie działalności Stowarzyszenie wypracowało własne formy pracy. Na XV Walnym Zjeździe Delegatów SEP w Łodzi (czerwiec, 1962 rok) postanowiono zmaksymalizować wysiłki zmierzające do doskonalenia kursów specjalistycznych i dokształcających dla inżynierów i techników, jak również dla majstrów i wykwalifikowanych robotników. Szczególna uwaga miała być zwrócona na zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy. Działające od roku 1958 komisje egzaminacyjne SEP miały sprawdzać kwalifikację osób zatrudnionych przy obsłudze urządzeń elektroenergetycznych. Od sierpnia 1974 roku podstawę prawną tego typu działalności stanowiło rozporządzenie ministra górnictwa i energetyki i odpowiednie, udzielone SEP-owi, upoważnienie Państwowego Inspektoratu Gospodarki Paliwowo-Energetycznej. W tym czasie we wszystkich oddziałach SEP działało 180 takich komisji, które przeprowadzały rocznie około 75 tys. egzaminów.

W dniach 5-7 czerwca **1969** roku w Warszawie odbyły się uroczystości 50-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich (fot. 2.2). Oddział Bydgoski SEP reprezentowali: Edmund Ostrowicki i Jan Pawlak.

W roku **1971** najwyższą władzą Stowarzyszenia Elektryków Polskich stał się Walny Zjazd Delegatów, który zatwierdzał sprawozdania z działalności Stowarzyszenia, wytyczał kierunki działalności i wybierał Zarząd Główny SEP. Zarząd ze swego grona wyznaczał prezydium, któremu powierzał uprawnienia do kierowania działalnością Stowarzyszenia w okresach między plenarnymi posiedzeniami zarządu. W początku lat siedemdziesiątych XX wieku SEP miał 28 Oddziałów terenowych: Białostocki,

Bielsko-Bialski, Bydgoski, Częstochowski, Gdański, Gliwicki, Jeleniogórski, Kielecki, Koszaliński, Krakowski, Lubelski, Łódzki, Mazowiecki, Nowohucki, Olsztyński, Opolski, Poznański, Radomski, Rzeszowski, Szczeciński, Tarnowski, Wałbrzyski, Warszawski, Warszawski Elektroniki i Telekomunikacji, Wrocławski, Zagłębia Węglowego, Zagłębia Turoszowskiego oraz Zielonogórski. Oddziały SEP miały dużą samodzielność organizacyjną i finansową oraz kolegialne kierownictwo. Prezesi oddziałów byli członkami Zarządu Głównego SEP.

Fot. 2.2. Jubileusz 50-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Warszawa, 5-7 czerwca 1969 roku, delegacja Oddziału Bydgoskiego SEP: Edmund Ostrowicki i Jan Pawlak (trzeci rząd, 5 i 6 osoby od lewej) [3]

Kadencja władz w latach 1972-75 zakończyła się XX Walnym Zjazdem Delegatów zorganizowanym w roku **1975** przez Oddział Bydgoski SEP. W referacie programowym prezesa określona została rola Stowarzyszenia w życiu gospodarczym kraju i znalazło się tam stwierdzenie [1]: „SEP powinien być aktywnym doradcą i realizatorem zamierzeń rozwojowych polskiej elektryki do 1980 roku i w perspektywie do 1990 roku". Opracowany na początku nowej kadencji plan działalności SEP zawierał długofalowe programy dla wszystkich jednostek organizacyjnych. Opracowane przez Stowarzyszenie memoriały, opinie, wnioski i propozycje znajdowały konkretne odbicia w planach resortowych oraz w branżowych programach rozwoju gospodarczego kraju. Stowarzyszenie było reprezentowane przez wybitnych elektryków w różnych komisjach i zespołach rządowych, resortach, zapraszanych przez władze polityczne i administracyjne do rozwiązywania szczególnie ważnych problemów technicznych w kraju.

Do tradycyjnych form doskonalenia zawodowego należały konferencje naukowo-techniczne, sympozja i narady dotyczące określonych tematów. W latach 1975-78, po raz pierwszy, konferencje międzynarodowe oraz krajowe z udziałem gości zagranicznych organizowały same oddziały SEP. W tym okresie odbywało się rocznie średno 25 konferencji naukowo-technicznych z udziałem od 200 do 250 osób. Do Oddziałów,

które wyspecjalizowały się w organizowaniu konferencji należały: Bydgoski, Gliwicki, Krakowski, Łódzki, Poznański, Warszawski, Wrocławski i Zagłębia Węglowego.

W przeddzień XX WZD SEP w Bydgoszczy przeprowadzona została w Polsce reforma systemu administracyjnego, w wyniku której w miejsce dotychczasowych 17 utworzono 49 województw. Nowy podział administracyjny kraju stał się również bodźcem do powołania oddziałów SEP w nowo utworzonych województwach. Liczba oddziałów SEP zwiększyła się z 28 (1975 rok) do 37 na koniec kadencji (1978 rok), m.in. został rozwiązany Oddział SEP w Turoszowie, a powołano (przywrócono) Oddział Toruński SEP.

Rok **1979** był rokiem jubileuszowym SEP. Uroczystości 60-lecia odbyły się 7 czerwca, a towarzyszyły im m.in.: wystawa pod hasłem „Elektryka-Gospodarka-Społeczeństwo" oraz „Wystawa historyczna SEP".

W roku **1980** podjęto uchwałę, w której podkreślono konieczność przywrócenia etyce zawodowej i moralności należnej im rangi. Stowarzyszenie Elektryków Polskich uważało, że jego działalność będzie efektywna, gdy resorty i jednostki administracji państwowej zostaną zobowiązane do [1]:

- powierzenia SEP obligatoryjnego szkolenia wszystkich elektryków,
- przejęcia przez SEP spraw związanych z ruchem wynalazczym i racjonalizatorskim w dziedzinie elektryki,
- włączenia SEP, jako partnera, do opiniowania kierunków rozwoju techniki i produkcji oraz planów działalności badawczej i rozwojowej,
- wykorzystania opinii SEP przy podejmowaniu decyzji o zakupie licencji i wprowadzaniu nowych rozwiązań technicznych w gospodarce,
- wykorzystania w większym stopniu opinii SEP dotyczącej opracowywania programów szkół wyższych i techników, a także zwiększenia wpływu Stowarzyszenia na przygotowanie do pracy zawodowej przyszłych inżynierów i techników,
- włączenia SEP, w znacznie większym niż dotychczas zakresie, do propagowania za granicą polskiej techniki,
- wprowadzenia w życie dawno zgłaszanego postulatu, aby Stowarzyszenie stało się ekspertem w reprezentowanych przez SEP dziedzinach działalności gospodarczej i technicznej,
- rozpatrzenia przez władze państwowe dotąd nie zrealizowanych memoriałów SEP, dokonania niezbędnych posunięć organizacyjnych oraz technicznych służących usprawnieniu gospodarki krajowej,
- ponownego rozpatrzenia celowości i zasad specjalizacji inżynierów,
- doprowadzenia do uporządkowania zasad opracowywania przepisów, norm i terminologii (na zasadzie partnerstwa z Polskim Komitetem Norm, Miar i Jakości),
- dokonania przeglądu wszystkich przerwanych inwestycji na terenie całego kraju w celu ustalenia możliwości przystosowania ich do produkcji elektrotechnicznej.

Na początku lat 80-tych XX wieku Stowarzyszenie Elektryków Polskich było jedynym w tym czasie stowarzyszeniem technicznym w Polsce, które z upoważnienia władz państwowych prowadziło ocenę i kontrolę jakości wyrobów przemysłu elektrotechnicznego oraz wystawiało świadectwa upoważniające producentów do oznaczania ich wyrobów znakami jakości i bezpieczeństwa.

Rok **1981** był w historii SEP znamienny. W czerwcu obradował w auli Politechniki Wrocławskiej XXII Walny Zjazd Delegatów SEP (fot. 2.3). W preambule do uchwały zjazdowej stwierdzono, że Zjazd obradował w historycznym dla kraju i całego społeczeństwa okresie trwania odnowy życia społecznego we wszystkich jego przejawach. Zjazd został poprzedzony we wszystkich ogniwach SEP dyskusją nad problematyką, związaną z oddziaływaniem Stowarzyszenia na rozwój gospodarki narodowej i na środowisko elektryków. Hasłem Zjazdu były słowa Stanisława Staszica: „Być narodowi użytecznym".

Fot. 2.3. Rozmowa dwóch prezesów podczas XXII Walnego Zjazdu Delegatów SEP we Wrocławiu (1981) [13]

Po lipcowych i sierpniowych strajkach w 1980 roku powstał NSZZ „Solidarność", zarejestrowany we wrześniu 1981 roku. Odnowa życia społecznego trwała do 13 grudnia 1981 roku, kiedy to władze PRL ogłosiły stan wojenny, trwający do lipca 1983 roku. W czasie jego trwania prawa obywatelskie i działalność organizacji społecznych i stowarzyszeń została zawieszona. W roku 1982, w lipcu, PZPR powołała Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego (PRON). Wtedy Stowarzyszenie Elektryków Polskich, podobnie jak inne stowarzyszenia, przystąpiło jako członek zbiorowy do PRON, aby dla dobra społeczeństwa legalnie kontynuować działalność statutową. W tym okresie czyli do roku 1990 była to jednak stagnacja działalności SEP.

W trakcie obrad XXIV Walnego Zjazdu Delegatów, w dniach 25-27 września **1987** roku, ustanowiono godność „Zasłużonego Seniora SEP", nadawaną długoletnim, aktywnym członkom SEP.

Po przełomie ustrojowym i organizacyjnym Polski (**1989** rok) nastąpiło znaczne zmniejszenie liczby członków SEP, zwłaszcza młodych, a tym samym podwyższenie średniego wieku pozostałych. Przekształcenia w zakładach pracy i nowa organizacja spowodowały również zmniejszenie liczby kół zakładowych. Na XXVI Walnym Zjeździe Delegatów SEP, w dniach 14-16 września **1990** roku w Opolu, dokonano istotnych zmian w statucie SEP. Wprowadzono czteroletnią kadencję władz. Przewidziano możliwość uzyskania osobowości prawnej przez oddziały. Ograniczono możliwość zostania członkiem SEP przez studentów wyższych uczelni technicznych do piątego

i wyższych semestrów, dopuszczając za to uczniów ostatniego roku nauczania w technikach i technicznych szkołach pomaturalnych. Zmniejszono liczbę członków Zarządu Głównego (wybieranych przez walny zjazd) z 35 do 15, członków Głównej Komisji Rewizyjnej z 15 do 8 oraz członków Głównego Sądu Koleżeńskiego z 7 do 5.

W październiku **1992** roku na zorganizowanym w SEP spotkaniu dziekanów wydziałów elektrycznych i elektronicznych omawiano postulowane zmiany w programach nauczania, potrzebę większego udziału studiów samodzielnych, ustalenia właściwych proporcji nauczania praktycznego i teoretycznego oraz włączenie do programów nauczania przedmiotów ekonomii i gospodarki rynkowej.

Kolejną kadencję władz SEP otworzył XXVII Walny Zjazd Delegatów SEP, który odbył się w dniach 10-11 czerwca **1994** roku. Wybrana na zjeździe komisja statutowa opracowała nowy statut SEP, który został uchwalony na XXVIII Nadzwyczajnym Walnym Zjeździe Delegatów SEP w Warszawie (19 października 1996 roku). Statut został dostostosowany do wymogów znowelizowanej ustawy „Prawo o stowarzyszeniach". Statut nadawał wszystkim jednostkom SEP duży zakres samodzielności w działalności statutowej i gospodarczej. W statucie przewidziano utworzenie Rady Prezesów, którą tworzą prezesi Stowarzyszenia i prezesi jego oddziałów, jako organu opiniodawczego dla Zarządu Głównego SEP. Rada Prezesów funkcjonuje do dziś (2018 rok), na fot. 2.4 przedstawiono zdjęcie zbiorowe uczestników Rady Prezesów w Koninie, która odbyła się w dniach 7-10 września 2017 r.

Fot. 2.4. Zdjęcie zbiorowe uczestników Rady Prezesów
w dniach 7-10 września 2017 roku w Koninie

Na obradach merytorycznych Rady Prezesów mają być formułowane opinie i wnioski, które mają wspierać Zarząd Główny w zarządzaniu Stowarzyszeniem Elektryków

Polskich. Obrady grupy około pięćdziesięciu uczestników mogą być efektywne, jeżeli poruszane problemy będą wcześniej przemyślane, a najlepiej jak będą wynikiem wcześniejszej wymiany zdań i poglądów. Do tego niezbędna jest integracja prezesów oddziałów. Między innymi z tego powodu, oprócz obrad merytorycznych, równie ważnym punktem Rady Prezesów są integracyjne spotkania koleżeńskie (fot. 2.5). Głównie na tych spotkaniach zawiązują się bliższe znajomości pomiędzy prezesami oddziałów z całej Polski, które później procentują łatwiejszym porozumieniem się w sprawach istotnych z punktu widzenia funkcjonowania Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Na tego rodzaju spotkaniach możliwa jest wymiana doświadczeń w działaniu poszczególnych oddziałów, co często prowadzi do efektywniejszego zarządzania nimi.

Fot. 2.5. Uczestnicy spotkania koleżeńskiego podczas Rady Prezesów w Koninie (wrzesień, 2017 rok, od lewej: Tadeusz Tartanus (Oddział Skierniewicki SEP), Aleksandra Konklewska (Oddział Toruński SEP), Sławomir Cieślik (Oddział Bydgoski SEP), Małgorzata Gregorczyk (Dyrektor Działu Prezydialnego SEP), Andrzej Hachoł (Oddział Wrocławski SEP)

Fot. 2.6. Zdjęcie zbiorowe prezesów oddziałów na jubileuszu 40-lecia Oddziału Konińskiego SEP (Konin, wrzesień, 2017 rok)

Często Rady Prezesów odbywają się w oddziałach, które w danym roku świętują jubileusze istnienia i działania. Na fotografii 2.6. przedstawiono prezesów oddziałów, którzy składali gratulacje prezesowi Oddziału Konińskiego SEP Waldemarowi Stefańskiemu z okazji jubileuszu 40-lecia Oddziału Konińskiego SEP.

W roku **1997** zainicjowano organizację Dni Młodego Elektryka (inicjatorem był Piotr Szymczak). Pierwsza edycja odbyła się w Szczecinie. Imprezy te są kontynuowane. Dla przykładu XVIII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka odbyły się w dniach 17-20 listopada 2016 roku w Lublinie (fot. 2.7).

Fot. 2.7. XVIII Ogólnopolskie Dni Młodego Elektryka
(17-20 listopada 2016 roku w Lublinie)

Pod koniec kadencji 1994-98 Stowarzyszenie Elektryków Polskich liczyło ok. 25 tys. członków. W tej kadencji nastąpiły zasadnicze zmiany w strukturze organizacyjnej Izby Rzeczoznawców. Ośrodki rzeczoznawstwa zostały podporządkowane oddziałom, stanowiąc oddziałowe jednostki działalności gospodarczej.

W dniach 28-30 czerwca **2002** roku w Zielonej Górze odbył się XXXI Walny Zjazd Delegatów SEP. W zjeździe, w charakterze delegatów i gości, wzięło udział około 500 przedstawicieli świata techniki, gospodarki, nauki, zajmujących przeważnie decyzyjne stanowiska w swoich zakładach pracy. Wśród gości byli członkowie rządu, parlamentarzyści, członkowie administracji państwowej i samorządowej oraz prominentne osoby ze sfery nauki, biznesu i mediów. W programie zjazdu przewidziano m.in. zorganizowanie okolicznościowego przedsięwzięcia p.n.: „Elektryka dla gospodarki", obejmującego sympozjum i wystawę. Sympozjum n.t.: „Pomiary i sterowanie w energetyce" zostało zorganizowane przez Oddział Zielonogórski SEP i Centralne Kolegium Sekcji Automatyki i Pomiarów SEP w dniu poprzedzającym WZD. Referaty wygłosili naukowcy z Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wystawa p.n.: „Elektryka dla gospodarki" została zorganizowana w dniach 27-29 czerwca 2002 roku w gmachu Uniwersytetu Zielonogórskiego. Umożliwiła ona wybranym firmom zaprezentowanie ich osiągnięć i ofert z dziedziny szeroko pojętej elektryki a także była okazją do przedstawienia ofert wdrożeniowych. Do udziału w wystawie zaproszono firmy i jednostki badawczo-

rozwojowe, które gwarantują wysoki poziom techniczny swoich wyrobów i usług i sprawdziły się na polskim rynku.

W dniach 23–24 czerwca **2006** roku w pięknych salach nowoczesnego gmachu Filharmonii przy ulicy Gabriela Narutowicza w Łodzi odbył się XXXIII Walny Zjazd Delegatów SEP [11]. W Zjeździe wzięło udział ponad dwustu delegatów reprezentujących 50 oddziałów Stowarzyszenia, 20 członków honorowych SEP, wśród nich liczący 95 lat, przywitany gorącymi brawami zebranych, Zbigniew Kopczyński. Wśród wielu zaproszonych gości z całego kraju, reprezentujących wszystkie dziedziny elektryki od elektroniki, informatyki i telekomunikacji po elektrotechnikę i energetykę, znaleźli się wybitni przedstawiciele świata gospodarki i nauki, a także przedstawiciele administracji państwowej i samorządowej oraz mediów.

Na zjeździe dokonano podsumowania kadencji władz Stowarzyszenia za ostatnie cztery lata, sformułowano program działań na kolejną kadencję oraz nakreślono założenia programu długofalowego precyzującego cele i zadania SEP w dłuższej perspektywie. Pierwsza dekada nowego tysiąclecia, szybkie przeobrażenia dokonujące się w otoczeniu członków SEP, tym bliższym w kraju, jak i tym nieco dalszym w Unii Europejskiej, rosnące oczekiwania i wymagania członków indywidualnych i wspierających SEP, konieczność szerszego otwarcia się na młode pokolenie, wymogi, jakie stawiają Stowarzyszeniu Elektryków Polskich instytucje i środowiska z nim współpracujące to tylko niektóre czynniki, które powinny być wzięte pod uwagę przy kreśleniu nowego, odważnego programu. SEP jest organizacją skupiającą inżynierów i techników, naukowców i praktyków rozumiejących i znających całokształt problematyki dotyczącej szeroko rozumianej elektryki, elektroniki, energetyki, informatyki i telekomunikacji. Jedność i bliskie współdziałanie ludzi nauki, przemysłu i usług jest cechą charakterystyczną SEP. Wielkim walorem tej organizacji jest także to, że mimo wszystko potrafiła ona utrzymać w swych szeregach przedstawicieli wszystkich branż i dyscyplin. Stowarzyszenie Elektryków Polskich będąc największym stowarzyszeniem naukowo-technicznym w Polsce może być słusznie dumne ze swego dorobku i stanu organizacyjnego.

XXXIII Walny Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich wyraził przekonanie, że [11]:

- Głównym wyzwaniem dla Stowarzyszenia Elektryków Polskich w najbliższej przyszłości jest aktywny udział wszystkich członków SEP w procesie dostosowywania gospodarki polskiej, zwłaszcza w obszarze szeroko rozumianej elektryki, do wymagań wynikających zarówno z członkostwa Polski w Unii Europejskiej jak i zagwarantowania rozwoju gospodarki opartej na wiedzy.
- Zasadnicze znaczenie dla skutecznej realizacji postawionych celów ma podniesienie stopnia wykształcenia społeczeństwa we wszystkich dziedzinach. Powszechna, skuteczna edukacja ma zapewnić przejście do obywatelskiego społeczeństwa informacyjnego, zdolnego do świadomego korzystania z ogromnych, trudno jeszcze wyobrażalnych zdobyczy współczesnej nauki i techniki, i wykorzystania ich dla dobra zarówno całego społeczeństwa jak i poszczególnych osób.
- Do priorytetowych zadań SEP należeć powinno propagowanie i współtworzenie niezbędnej infrastruktury i rozwiązań, które zapewnią szybki wzrost gospodarczy Polski oraz jej bezpieczeństwo energetyczne. W szczególności należy postu-

lować i promować rozwój infrastruktury technicznej, prawnej i instytucjonalnej, który umożliwi:

a) skuteczne wykorzystanie polskiego potencjału naukowo-badawczego do rozwijania i stymulowania przedsiębiorczości Polaków, w tym członków SEP,
b) powszechne korzystanie z możliwości infrastruktury telekomunikacyjnej, zwłaszcza internetowej,
c) proekologiczną modernizację istniejącej energetyki zawodowej, rozwój energetyki wykorzystującej energię jądrową, odnawialne źródła energii, modernizację i rozbudowę sieci dystrybucyjnych (zwłaszcza na terenach wiejskich), a także sieci przesyłowej,
d) poszanowanie wymogów ochrony oraz godności pracy z uwzględnieniem bezpieczeństwa i odpowiedzialności pracowników i pracodawców.

- Zjazd deklaruje poparcie dla kierunków rozwoju elektrotechniki wytyczonych w projekcie przedstawionego Zjazdowi wieloletniego programu „Doskonalenie systemów wytwarzania i użytkowania energii elektrycznej w celu poprawy ich właściwości ekonomicznych, technicznych i środowiskowych". Zjazd stwierdza, że przyjęcie przez Rząd tego programu wraz z Polską Platformą Technologii Eksploatacji Energii Elektrycznej może stać się niezwykle ważnym impulsem rozwojowym dla całej polskiej gospodarki i społeczeństwa.
- Realizacja zadań stojących przed SEP wymaga dostosowania do nowych wyzwań samego Stowarzyszenia i form jego działania, a także wyraźnej zmiany zasad i form pozyskiwania środków finansowych na działalność statutową Stowarzyszenia. W szczególności będzie to wymagało:
  a) potraktowania jako priorytetowych działań na rzecz sprostania oczekiwaniom i potrzebom ludzi młodych, w tym członków SEP;
  b) powszechnego wykorzystania Internetu i komunikacji elektronicznej;
  c) profesjonalizacji działalności stowarzyszeniowej, a także dostosowywania struktury Stowarzyszenia do zmieniającej się sytuacji prawnej i administracyjnej;
  d) intensyfikacji i rozwoju współpracy międzynarodowej, wykorzystywania doświadczeń stowarzyszeń z innych krajów i Konwencji EUREL;
  e) stworzenia rzeczywistych warunków do korzystania ze środków unijnych; a także do powstawania zespołów międzynarodowych, umożliwiających uczestnictwo w dużych projektach międzynarodowych;
  f) pełniejszego wykorzystania potencjału SEP, opracowania i wdrożenia koncepcji efektywnego wykorzystywania wyników działalności Komitetów i Sekcji Naukowo-Technicznych, rozwoju czasopism i wydawnictw;
  g) intensyfikacji dotychczasowych i stworzenie nowych form współpracy z przemysłem, uczelniami, jednostkami naukowymi, samorządami i jednostkami naczelnych władz państwowych.
- Niezbędne jest stałe poszukiwanie nowych zasad i form pozyskiwania środków finansowych na działalność statutową. Jednocześnie konieczne są pilne przekształcenia agend gospodarczych SEP w sprawne jednostki działające na zasadach spółek prawa handlowego. Zjazd zaleca, aby decyzje w sprawie przekształceń agend zostały podjęte przez Zarząd Główny w trybie pilnym, w pierwszych miesiącach kadencji 2006–2010.

- Zjazd zaleca, aby nowo wybrane władze SEP uwzględniły w swych działaniach wnioski szczegółowe zgłoszone w sprawozdaniu GKR, referacie programowym, a także zawarte w podsumowaniu dyskusji zespołów problemowych Rady Prezesów ze stycznia 2006 r. oraz wypowiedziach na samym Zjeździe. Zjazd zobowiązuje Komisję Uchwał do przekazania w trybie roboczym Zarządowi Głównemu zestawienia wniosków szczegółowych do realizacji podczas kadencji 2006-10.

W uchwałach szczegółowych XXXIII Walny Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich zalecił wszystkim jednostkom organizacyjnym SEP tworzenie w swej działalności klimatu sprzyjającego włączeniu się młodych członków SEP w działalność statutową Stowarzyszenia. Zjazd zobowiązał Zarząd Główny do opracowania, wspólnie z przedstawicielami młodzieży SEP, długofalowego programu działania, mającego na celu zintensyfikowanie aktywności młodych członków SEP.

Ważnym wydarzeniem w historii Stowarzyszenia Elektryków Polskich był I Kongres Elektryki Polskiej, który odbył się w dniach 2-4 września **2009** roku w gmachu głównym Politechniki Warszawskiej (fot. 2.8). Wzięło w nim udział ponad pół tysiąca osób, w tym goście z zagranicy, wygłoszono kilkadziesiąt referatów z zakresu szeroko rozumianej elektryki. Kongresowi towarzyszyła wystawa firm elektrotechnicznych. Przed gmachem głównym politechniki zorganizowana została wystawa pojazdów elektrycznych.

Fot. 2.8. Prezydium I Kongresu Elektryki Polskiej (Aula Politechniki Warszawskiej, 2009) [13]
Osoby, od lewej: Andrzej Jakubiak, Jacek Marecki, Jacek Szpotański i Mieczysław Hering

Na kongresie dyskutowano m.in. na temat zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Polski przez nowe inwestycje, w tym w rozwijającą się energetykę jądrową, ale także poprawienie efektywności energetycznej. Tym zagadnieniom poświęcone były sesje tematyczne. Ryszard Wnuk omówił efektywność energetyczną polskiej gospodarki. Tadeusz Skoczkowski, prezes Krajowej Agencji Poszanowania Energii wygłosił referat pt.: „Ustawa o efektywności energetycznej – nowe obszary działania". Zbigniew

Kochel zaprezentował zagadnienia podnoszenia efektywności energetycznej, jako jeden z istotnych celów rozwojowych Elektrobudowy SA.

Na sesji tematycznej „Mechatronika" Krzysztof Kluszczyński zadał swoim referatem retoryczne pytanie: „Mechatronika – moda, czy nieuchronność?". Nie tylko na kongresie i na tej sesji można było przekonać się, iż mechatronika w Polsce należy do najbardziej innowacyjnych dziedzin. Polscy naukowcy biorą chociażby udział w międzynarodowych programach tworzenia magazynów energii. Osiągnięcia polskich naukowców w tej dziedzinie doceniane są np. w Stanach Zjednoczonych.

SEP od wielu lat bierze udział w budowie społeczeństwa informacyjnego. Jednym z tego przejawów na kongresie była sesja pt. „Problematyka społeczeństwa informacyjnego", którą prowadzili Zbigniew Kierzkowski i Jan Kwiatkowski.

Na przykład, tylko na sesję pt.: „Oddziaływanie pól elektromagnetycznych na środowisko" przygotowany został odrębny informator, a sesja trwała cały dzień.

Uzupełnieniem sesji nt. techniki świetlnej była nocna wycieczka po oświetlonych obiektach Warszawy – przede wszystkim zabytkach. Przewodnikiem był Wojciech Żagan kierownik Zakładu Techniki Świetlnej na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej, który prowadził tę sesję.

Najwięcej słuchaczy zgromadziła sesja historyczna. W tej sesji głos zabrał Jacek Szpotański, syn Kazimierza, który o historycznych wydarzeniach opowiadał często z autopsji, wspominając czasy, kiedy był prezesem SEP oraz opowiadał o fabryce ojca. Szczególnym referatem był referat o Politechnice Lwowskiej w czasach dwudziestolecia międzywojennego, wygłoszony przez Jerzego Hickiewicza.

Efektem I Kongresu Elektryki Polskiej są wnioski: 10 wniosków generalnych i 26 szczegółowych. W punkcie 1. zostało napisane: „Uczestnicy Kongresu uważają, że jego zorganizowanie jest właściwą i godną formą uczczenia dziewięćdziesiątej rocznicy powstania Stowarzyszenia Elektryków Polskich, jako największej organizacji branżowej wchodzącej w skład Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT". W kolejnych punktach została wyeksponowana rola energetyki jądrowej w Polsce, konieczność powołania ośrodka badań strategicznych czy przyjęcie z zadowoleniem przywrócenia egzaminu maturalnego z matematyki. Na I Kongresie Elektryki Polskiej podsumowano nie tylko 90 lat Stowarzyszenia Elektryków Polskich, ale ponad sto lat polskiej elektryki. Przypomniano pozytywistycznych bohaterów polskiej elektryki.

W dniach 25-26 czerwca **2010** roku w Teatrze im. St. Wyspiańskiego w Katowicach obradował XXXV Walny Zjazd Delegatów SEP. W Zjeździe wzięło udział około trzystu delegatów i zaproszonych gości z całego kraju. Na zjeździe podjęto uchwałę generalną, że dalszy rozwój Polski jest w coraz większym stopniu zależny od stanu elektryki, poczynając od koniecznej potrzeby powszechnego dostępu do gwarantowanej energii elektrycznej, kończąc na problemach dostępu do szerokopasmowej sieci Internetu i rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Elektryka przyszłości to nowoczesne technologie przetwarzania energii pierwotnej, przesyłu energii elektrycznej oraz użytkowania energii w postaci końcowej z wykorzystaniem inteligentnych układów sterujących. Bez dobrze wykształconych inżynierów i techników, specjalistów we wszystkich dziedzinach szeroko rozumianej elektryki, nie będzie możliwa likwidacja zapóźnienia kraju w stosunku do przodujących krajów Europy i Świata. Wystosowano apel do wszystkich członków i sympatyków Stowarzyszenia Elektryków Polskich o podjęcie skutecznych działań mających na celu dalszy rozwój zarówno nauk i technik elektrycznych jak i ich praktycznych zastosowań.

XXXVI Walny Zjazd Delegatów SEP, odbywający się w roku jubileuszu 95-lecia SEP, obradował w Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii Zachodniopomorskiego Uniwersytetu Technologicznego w Szczecinie w dniach 5-8 czerwca **2014** roku (rys. 2.4). W Zjeździe uczestniczyło około trzystu delegatów i zaproszonych gości z całego kraju. W przeddzień WZD, w Regionalnym Centrum Innowacji i Transferu Technologii ZUT, otwarto wystawę firm przemysłu elektrotechnicznego i informatycznego oraz odbyła się ogólnopolska konferencja „Inteligentne specjalizacje szansą rozwoju gospodarki".

Rys. 2.4. Zaproszenie na XXXVI Walny Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich (5-8 czerwca 2014 roku w Szczecinie)

W Centrum Dydaktyczno-Badawczym Nanotechnologii ZUT w Szczecinie została otwarta wystawa „Kazimierz Szpotański – pionier polskiego przemysłu elektrotechnicznego i współtwórca SEP". W godzinach popołudniowych odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej Kazimierzowi Szpotańskiemu, umieszczonej na ścianie budynku Enea Operator – Oddział Dystrybucji Szczecin.

II Kongres Elektryki Polskiej został zorganizowany w dniach 1-2 grudnia 2014 roku, w szczególnej chwili, gdy Stowarzyszenie Elektryków Polskich, największe i najstarsze stowarzyszenie inżynierskie w Polsce, świętowało swoje 95 lecie. Podejmując prace nad systemowo spójnym spojrzeniem na elektrykę, jako kluczową dla przyszłości Polski dziedzinę nauki i techniki, SEP zaprosił do współpracy merytorycznej: Polską Akademię Nauk (fot. 2.9), Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Biuro Bezpieczeństwa Narodowego, Naczelną Organizację Techniczną oraz wiele instytucji i środowisk, dla których tematyka II Kongresu Elektryki Polskiej jest obszarem codziennej aktywności. Stowarzyszenie poszukiwało również wsparcia i zaangażowania ze strony wybitnych przedstawicieli Parlamentu, Rządu i Samorządów zainteresowanych tematyką II Kongresu.

Fot. 2.9. Profesor Józef Paska na II Kongresie Elektryki Polskiej
(Warszawski Dom Technika NOT, 1 grudnia 2014 roku)

Celem II Kongresu było zainicjowanie i przeprowadzenie prac nad raportem „Elektryka źródłem wyzwań cywilizacji XXI wieku", który powinien stanowić silne wsparcie decydentów w podejmowaniu przez nich systemowo spójnych działań, niezbędnych dla bezpiecznego, zrównoważonego rozwój Polski. Raport, przedstawiając analizę licznych obszarów szeroko rozumianej elektryki (w tym m.in.: elektroenergetyki, trakcji, napędów, oświetlenia, automatyki, robotyki, elektroniki, telekomunikacji, informatyki, rozwiązań typu smart grid), we wszystkich dziedzinach życia, edukacji i pracy powinien zawierać nie tylko prezentację stanu i kierunków ich rozwoju, ale również propozycje konkretnych działań. Działań, które środowisko ekspertów uzna za niezbędne dla wykorzystania szans stojących przed Polską i ograniczenia ryzyka związanego z wdrażaniem relatywnie nowych i silnie oddziaływujących społecznie technik i technologii.

Wychodząc ze starej zasady Hipokratesa „Primum non nocere" – po pierwsze nie szkodzić – II Kongres Elektryki zwrócił szczególną uwagę na szeroko rozumiane bezpieczeństwo techniczne Polski w warunkach rozwoju nowych technik i technologii. Dotyczy ono w szczególności bezpieczeństwa energetycznego (zwłaszcza bezpie-

czeństwa procesów produkcji, dostaw i wykorzystywania energii elektrycznej) oraz coraz istotniejszego cyberbezpieczeństwa i związanego z nim bezpieczeństwa informacyjnego, które mają ścisły związek z bezpieczeństwem kluczowych systemów technicznych, również energetycznych. Kongres spotkał się z dużym zainteresowaniem środowiska (fot. 2.10).

Fot. 2.10. Uczestnicy II Kongresu Elektryki Polskiej
(Warszawski Dom Technika NOT, 1-2 grudnia 2014 roku)

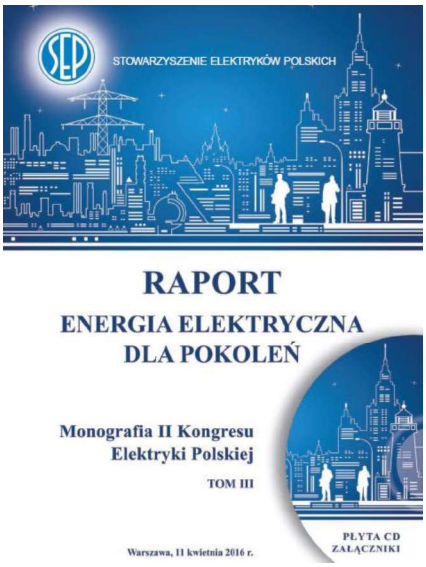

Rys. 2.5. Raport Energia Elektryczna dla Pokoleń – efekt II Kongresu Elektryki Polskiej

Przez cały rok 2015 trwało opracowanie wniosków z II Kongresu Elektryki Polskiej i przygotowanie raportu (rys. 2.5), obejmującego problemy: bezpieczeństwa energe-

tycznego dla pokoleń; wytwarzania energii – diagnoza i terapia; magazynowania energii elektrycznej – studium efektywności i niezawodności; przesyłu i dystrybucji energii – potrzeby, progi i bariery; nowego porządku prawnego dla przyspieszenia rozwoju i modernizacji energetyki; nauka – edukacja – przemysł: synergiczna współpraca dla innowacyjności elektryki. Raport został przedstawiony na sesji podsumowującej II Kongres Elektryki Polskiej, który się odbył 11 kwietnia **2016** roku w Warszawie.

XXXVI Walny Zjazd Delegatów obradujący w Szczecinie (2014) podjął m.in. uchwałę nr 2 zobowiązującą Zarząd Główny SEP do powołania komisji statutowej w celu opracowania projektu zmian statutu Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W dniu 25 września 2015 roku Sejm RP uchwalił ustawę o zmianie ustawy „Prawo o stowarzyszeniach oraz niektórych innych ustaw" (Dz.U. z 19 listopada 2015, poz. 1923). Ustawa zobligowała wszystkie stowarzyszenia do dostosowania statutów do nowego prawa. W konsekwencji powyższych faktów 16 grudnia 2015 roku Zarząd Główny SEP uchwałą nr 62 powołał Komisję Statutową i Zespół Ekspertów w celu przygotowania nowelizacji statutu SEP.

Podczas przeszło półtorarocznych prac Komisji Statutowej członkowie: honorowi, zwyczajni, Zarządu Głównego i Komisji Statutowej zgłosili ponad 250 różnego rodzaju uwag i poprawek do obowiązującego statutu SEP. Propozycje zmian dotyczyły zarówno postulatów zgłaszanych podczas XXXVI WZD, jak również tych wynikających z konieczności zmian w związku z wprowadzeniem ustawy zmieniającej prawo o stowarzyszeniach. Pracując nad nowelizacją statutu z jednej strony starano się zachować dotychczasowy dorobek, a z drugiej była konieczność zmierzenia się z nowymi wyzwaniami. Podczas przeglądu zapisów statutu rozpatrzono szereg proponowanych zmian o charakterze merytorycznym, legislacyjnym i redakcyjnym. Zmian uzasadnionych potrzebą dostosowania statutu do realizowanych przez Stowarzyszenie zadań w zmieniającym się otoczeniu.

Rys. 2.6. Mandat delegata Sławomira Cieślika (Oddział Bydgoski SEP)
na XXXVI Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów SEP (22 czerwca 2017 roku, Warszawa)

Prace nad nowelizacją statutu potwierdziły demokratyczny charakter działalności SEP. Kolejne trzy projekty statutu były bardzo szeroko konsultowane w Stowarzysze-

niu, dając okazję do wypowiedzenia się wszystkim członkom zrzeszonym w jednostkach centralnych, oddziałach i kołach. Zarząd Główny SEP wywiązał się z nałożonego przez XXXVI WZD obowiązku i skierował projekt statutu pod obrady XXXVII Nadzwyczajnego Walnego Zjazdu Delegatów (rys. 2.6), który się odbył 22 czerwca **2017** roku.

Postanowieniem z dnia 13 listopada 2017 roku Sąd Rejonowy dla m. st Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował Statut SEP uchwalony na XXXVII NWZD. Władze i organa oraz jednostki organizacyjne SEP – zgodnie z §55 nowego Statutu SEP – działają do końca kadencji 2014-18 w dotychczasowych składach i układzie organizacyjnym, natomiast wybory do władz na nową kadencję będą odbywać się według nowego Statutu SEP.

Nowelizacja statutu po raz kolejny staje się symbolicznym otwarciem nowego rozdziału w bogatej, prawie 100 letniej historii Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Trwają przygotowania do XXXVIII Walnego Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich, który odbędzie się w dniach 21-24 czerwca **2018** roku, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich.

3. Historia Oddziału Bydgoskiego SEP

W dniu 15 lipca **1927** roku w hotelu Lengning w Bydgoszczy (w którym po roku 1945 mieścił się internat Technikum Elektrycznego, a od 1965 roku do dziś jest to Hotel Ratuszowy, ul. Długa 37 w Bydgoszczy) odbyło się zebranie sześcioosobowej grupy elektryków: Karol Kluck, Stefan Ciszewski, Bronisław Ziętak, Stanisław Lechowski, Józef Buchta i Ireneusz Pietzonka. Zebranie miało na celu zorganizowanie jednostki terenowej Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich w Bydgoszczy. **W dniu 20 stycznia 1928 roku powołano jednostkę terenową Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich o nazwie Koło Bydgoskie SEP, dzisiejszy Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich im. prof. Alfonsa Hoffmanna**. Wybrano pierwszy zarząd w następującym składzie: Karol Kluck (prezes), Wincenty Markowicz (wiceprezes), Stefan Ciszewski (sekretarz) oraz Stanisław Lechowski (skarbnik). Składy osobowe kolejnych Zarządów Koła Bydgoskiego SEP, a następnie Oddziału Bydgoskiego SEP zestawiono w tabeli 3.1.

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach

Lata kadencji	Skład osobowy Zarządu (lub Prezydium Zarządu)
1928-29	**Prezes: Karol Kluck** Członkowie: Wincenty Markowicz (wiceprezes), Stefan Ciszewski (sekretarz), Stanisław Lechowski (skarbnik), Florian Malenda
1930-31	**Prezes: Felicjan Karśnicki** Członkowie: Karol Kluck (wiceprezes i sekretarz) Florian Malenda (skarbnik)
1932	**Prezes: Stanisław Lechowski** Członkowie: Jan Tymowski (wiceprezes), Stanisław Bladowski (sekretarz), Florian Malenda (skarbnik)
1933-36	**Prezes: Jan Tymowski** Członkowie: Stanisław Lechowski (wiceprezes), Stanisław Bladowski (sekretarz), Florian Malenda (skarbnik)
1937-38	**Prezes: Jan Kędziera** Członkowie: Ireneusz Pietzonka (wiceprezes), Sylwester Jankowski (sekretarz), Łucjan Średziński (skarbnik)
1939	**Prezes: Ireneusz Pietzonka** Członkowie: Biernaczek (wiceprezes), Sałaciński (sekretarz), Sylwester Jankowski (referent odczytowy)
1946-47	**Prezes: Jerzy Bijasiewicz** Członkowie: Władysław Gisman (wiceprezes), Antoni Misterek (sekretarz), Bronisław Ziętak (skarbnik), Sylwester Jankowski (referent odczytowy)
1947-50	**Prezes: Wiesław Eysymontt** Członkowie: Mieczysław Sibilla (sekretarz), Jan Makowski (referent odczytowy)
1950-51	**Prezes: Aleksander Korzeniowski** Członkowie: Jerzy Eichman (wiceprezes), N. Irzyk (sekretarz), Mieczysław Sybilla (skarbnik)
1951-52	**Prezes: Zdzisław Bitner** (1951) / **N. Irzyk** (od połowy roku 1951)

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1952-53	**Prezes: N. Sobołtyński** Członkowie: Lucjan Paschke, Mieczysław Sybilla, Hieronim Ćwik, N. Irzyk, Bartosiak, Stefan Ferens (sekretarz)
1953-55	**Prezes: Zbigniew Fabierkiewicz** Stefan Ferens (sekretarz)
1955-57	Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Oddział Wojewódzki, Bydgoszcz, Wyzwolenia 5 **Prezes: Stefan Kwiatkowski** Członkowie: Zbigniew Fabierkiewicz (wiceprzewodniczący), Zdzisław Zbyrowski (wiceprzewodniczący), Stefan Ferens (I sekretarz i referent odczytowy), Piotr Baszkowski (II sekretarz), Anatol Sokołowski (skarbnik), Wiesław Eysymontt (referent wycieczek), Józef Jaruszewski (referent szkoleniowy), Tadeusz Bocheński, Leon Chmara, Leon Jankowski, Aleksander Korzeniowski, Aleksy Oszkodar
1957-58	**Prezes: Piotr Baszkowski** Członkowie: Stefan Kwiatkowski (wiceprezes), Hieronim Ćwik (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Stefan Ferens (referent odczytowy), Anatol Sokołowski (skarbnik), Izydor Napiórkowski (referent wycieczek), Marian Borecki (referent postępu technicznego), Zbigniew Fabierkiewicz, Zdzisław Zbyrowski, Aleksander Korzeniowski, Kazimierz Strześniewski, Antoni Furmański
1958-59	**Prezes: Zbigniew Fabierkiewicz** Ryszard Szupejko (sekretarz)
1959-60	**Prezes: Grzegorz Łuniewski** Członkowie: Zbigniew Fabierkiewicz (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Władysław Banaszak (sekretarz), Rupert Danisch (skarbnik), Józef Jaruszewski (zastępca sekretarza), Stefan Ferens (referent odczytowy), Izydor Napiórkowski (referent wycieczkowy), Zdzisław Bitner (referent szkoleniowy), Hieronim Ćwik (opiekun kół), Leon Jankowski (członek), Stefan Kwiatkowski (członek), Medard Olkiewicz (członek), Janusz Plewa (członek), Aleksander Korzeniowski (członek)
1960-75	Stowarzyszenie Elektryków Polskich, Oddział Bydgoski, Bydgoszcz, Marchlewskiego 5 **Prezes: Zdzisław Bitner** Członkowie (1960-61): Grzegorz Łuniewski (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Władysław Banaszak (sekretarz), Zbigniew Fabierkiewicz (członek), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Stanisław Wojciechowski (referent szkoleniowy), Stefan Ferens (referent odczytowy), Czesław Władyko (zastępca sekretarza), Hoeronim Ćwik (opiekun kół), Stefan Kwiatkowski (członek), Izydor Napiórkowski (członek), Teodor Liderman (członek), Lucjan Lewicki (członek), Jerzy Trojanowski (członek), Leon Jankowski (członek), Jerzy Sołoniewicz (członek), Medard Olkiewicz (członek) Członkowie (1961-62): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Władysław Banaszak (sekretarz), Czesław Władyko (zastępca sekretarza), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Teodor Liderman (referat szkoleniowy), Stefan Ferens (referat odczytowy), Henryk Chmara (referat

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1960-75	wycieczkowy), Zbigniew Fabierkiewicz (członek), Izydor Napiórkowski (członek), Leon Chmara (członek), Feliks Drella (członek), Hieronim Ćwik (opiekun kół), Zdzisław Adamowicz (członek), Grzegorz Łuniewski (członek), Leon Jankowski (członek), Jerzy Sołoniewicz (członek), Tadeusz Kukucki (członek), Florian Budzyński (członek), Edward Koźliński (członek) Członkowie (1962-63): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Jan Przyborski (wiceprezes), Władysław Banaszak (sekretarz), Czesław Władyko (zastępca sekretarza), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Teodor Liderman (referent szkoleniowy), Stefan Ferens (referent odczytowy), Henryk Chmara (referent wycieczkowy), Zbigniew Fabierkiewicz (członek), Izydor Napiórkowski (członek), Leon Chmara (członek), Feliks Drella (członek), Hieronim Ćwik (opiekun kół zakładowych), Grzegorz Łuniewski (referent prasowy), Leon Jankowski (członek), Jerzy Sołoniewicz (członek), Jan Nagórski (członek), Florian Budzyński (referent racjonalizacji), Edward Koźliński (członek), Czesław Hoppe (kontrola realizacji wniosków i uchwał Kongresu Techników), Zbigniew Nawrocki (członek), Bogusław Chyliński (członek) Członkowie (1963-64): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Jan Przyborski (wiceprezes), Władysław Banaszak (sekretarz), Czesław Władyko (zastępca sekretarza), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Teodor Liderman (referent szkoleniowy), Stefan Ferens (referent odczytowy), Henryk Chmara (referent wycieczkowy), Grzegorz Łuniewski (referent prasowy), Hieronim Ćwik (opiekun kół), Florian Budzyński (referent racjonalizacji), Zbigniew Fabierkiewicz, Izydor Napiórkowski, Leon Chmara, Jan Nagórski, Feliks Drella, Piotr Baszkowski, Czesław Hoppe, Zbigniew Nawrocki, Jerzy Sołoniewicz, Bogusław Chyliński, Edward Koźliński, Leon Jankowski Członkowie (1964-65): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edward Miller (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Władysław Banaszak (zastępca sekretarza), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Zbigniew Fabierkiewicz, Mieczysław Dziedzic, Izydor Napiórkowski, Piotr Baszkowski, Leon Chmara, Feliks Drela, Jerzy Churski, Wacław Kołodziejski, Jerzy Sołoniewicz, Zbigniew Ziółkowski, Zbigniew Nawrocki, Stefan Ferens, Henryka Choma-Cieśla, Florian Budzyński, Jerzy Gackowski, Władysław Banaszak, Teodor Liderman, Hieronim Ćwik, Edward Wojtecki, Tadeusz Bartosiak Członkowie (1965-66): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edward Miller (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Władysław Banaszak (zastępca sekretarza), Rupert Danisch (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Zbigniew Fabierkiewicz, K. Strześniewski (opiekun kół), Mieczysław Dziedzic (opiekun kół), Izydor Napiórkowski, Piotr Baszkowski, Leon Chmara, Feliks Drela, Jerzy Churski, Wacław Kołodziejski, Jerzy Sołoniewicz, Zbigniew Ziółkowski, Zbigniew Nawrocki, Stefan Ferens

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1960-75	Henryka Choma-Cieśla (referent prasowy), Florian Budzyński, Jerzy Gackowski (referent wycieczkowy), Władysław Banaszak, Teodor Liderman, Hieronim Ćwik (opiekun kół), Edward Wójtecki, Tadeusz Bartosiak Członkowie prezydium (1966-67): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Władysław Banaszak (zastępca sekretarza), Mieczysław Koźliński (skarbnik), Rupert Danisch (zastępca skarbnika) Członkowie prezydium (1967-68): Aleksy Oszkodar (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Władysław Banaszak (zastępca sekretarza), Mieczysław Koźliński (skarbnik), Andrzej Fischer (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek prezydium) Członkowie prezydium (1968-69): Zbigniew Fabierkiewicz (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Stanisław Mielcarek (wiceprezes), Ryszard Szupejko (sekretarz), Marian Byszewski (zastępca sekretarza), Mieczysław Koźliński (skarbnik), Andrzej Fischer (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek prezydium) Członkowie prezydium (1969-70): Jerzy Trojanowski (wiceprezes), Piotr Baszkowski (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Marian Byszewski (sekretarz), Ryszard Szupejko (zastępca sekretarza), Andrzej Fischer (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek prezydium) Członkowie prezydium (1970-71): Jerzy Trojanowski (wiceprezes), Zdzisław Malik (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Ryszard Szupejko (zastępca sekretarza), Andrzej Fischer (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek), Piotr Baszkowski (członek), Piotr Żelazny (członek) Członkowie prezydium (1971-72): Jerzy Ogonowski (wiceprezes), Zdzisław Malik (wiceprezes), Edmund Miler (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Ryszard Szupejko (zastępca sekretarza), Andrzej Fischer (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek), Piotr Baszkowski (członek), Piotr Żelazny (członek) Członkowie prezydium (1972-73): Jerzy Ogonowski (wiceprezes), Zdzisław Malik (wiceprezes), Izydor Napiórkowski (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Ryszard Szupejko (zastępca sekretarza), Andrzej Fischer (skarbnik), Mieczysław Koźliński (zastępca skarbnika), Edmund Ostrowicki (członek), Piotr Baszkowski (członek), Piotr Żelazny (członek)
1975-78	**Prezes: Edward Berger** Członkowie prezydium: Zdzisław Bitner (wiceprezes), Czesław Hoppe (wiceprezes), Zdzisław Malik (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Ryszard Szupejko (skarbnik), Franciszek Kozicki, Kazimierz Strześniewski (po powołaniu Oddziału Toruńskiego SEP, w dniu 24. 09. 1975 roku, zastąpił go Jan Redliński), Piotr Żelazny

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

1978-80	**Prezes: Jerzy Ogonowski** Członkowie prezydium: Zdzisław Bitner (wiceprezes), Czesław Hoppe (wiceprezes), Henryk Kaczmarek (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Stefan Siuda (zastępca sekretarza), Ryszard Szupejko (przewodniczący komisji finansowej)
1981-87	**Prezes: Henryk Kaczmarek** Członkowie (1981-84): prezydium: Zdzisław Bitner (wiceprezes), Czesław Hoppe (wiceprezes), Włodzimierz Sobecki (wiceprezes), Maciej Wałachowski (sekretarz), Andrzej Fischer (skarbnik), Edmund Rybiński, Jan Szewczuk, Tadeusz Wysocki, pozostali członkowie: Jerzy Wojcieszko, Wacław Kołodziejski, Stefan Gramza, Izydor Napiórkowski, Feliks Drela, Stanisław Stawecki Członkowie (1984-87): prezydium: Zdzisław Bitner (wiceprezes), Jerzy Ogonowski (wiceprezes), Tadeusz Wysocki (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz), Stanisław Stawecki (skarbnik), Wojciech Gumułka, Edmund Rybiński, Andrzej Fischer, pozostali członkowie: Franciszek Borkowski, Tadeusz Domżalski, Feliks Drela, Wacław Kołodziejski, Gustaw Kuczyński, Izydor Napiórkowski, Ryszard Pokojski, Wacław Składanowski, Bogumił Włodarczyk, Jerzy Wojcieszko
1987-90	**Prezes: Jerzy Ogonowski** Członkowie zarządu: brak danych
1990-98	**Prezes: Henryk Kaczmarek** Członkowie zarządu (1990-94): brak danych Członkowie zarządu (1994-98): Tadeusz Domżalski (wiceprezes), Włodzimierz Sobecki (wiceprezes), Henryk Polenz (sekretarz) – od 2 grudnia 1996 r. Stefan Ferens (zastępca sekretarza), Jan Szewczuk (skarbnik), Edmund Rybiński (członek), Jerzy Wiśniewski (członek), Włodzimierz Bieliński (członek), Roman Grzegorz (członek), Barbara Kałdan (członek), Krzysztof Mikołajczyk (członek) – do sierpnia 1997 r., Romuald Nowicki (członek), Tadeusz Wysocki
1998-2006	**Prezes: Tadeusz Domżalski** Członkowie zarządu (1998-2002): Barbara Kałdan (wiceprezes), Włodzimierz Sobecki (wiceprezes), Stefan Ferens (sekretarz) – od września 1999 roku Kazimierz Ollech (p.o. sekretarza), Zofia Miszewska (skarbnik), Henryk Kaczmarek, Lech Spychalski, Edmund Rybiński, Włodzimierz Bieliński, Józef Owczarek, Józef Dankowski, Stanisław Raczyński, Andrzej Malak Członkowie zarządu (2002-2006): Lech Spychalski (wiceprezes), Włodzimierz Sobecki (wiceprezes), Andrzej Malak (skarbnik), Paweł Baliński, Wojciech Barzyk, Włodzimierz Bieliński, Sławomir Cieślik, Edmund Hapka, Włodzimierz Manicki, Zofia Miszewska, Edmund Rybiński
2006-14	**Prezes: Tadeusz Szczepański** Członkowie zarządu (2006-10): Edmund Rybiński (wiceprezes), Lech Spychalski (wiceprezes), Ryszard Majewski (sekretarz), Paweł Baliński (skarbnik), Włodzimierz Bieliński, Andrzej Jędrzejczak, Włodzimierz Sobecki, Stefan Waszak

Tabela 3.1. Składy osobowe Zarządu Koła Bydgoskiego SEP, następnie Oddziału Bydgoskiego SEP w kolejnych kadencjach (kontynuacja z poprzedniej strony)

	Członkowie zarządu (2010-14): Edmund Rybiński (wiceprezes), Lech Spychalski (wiceprezes), Barbara Kucharska (sekretarz), Paweł Baliński (skarbnik), Włodzimierz Bieliński, Andrzej Jędrzejczak, Włodzimierz Sobecki, Stefan Waszak
2014-18	**Prezes: Sławomir Cieślik** Członkowie zarządu: Paweł Baliński (wiceprezes), Tadeusz Szczepański (wiceprezes), Zofia Miszewska (skarbnik), Barbara Kucharska (sekretarz), Włodzimierz Bieliński, Andrzej Jędrzejczak, Edmund Rybiński, Włodzimierz Sobecki, Lech Spychalski, Stefan Waszak

W roku 1928 postanowiono odbywać zebrania z krótkimi odczytami i dyskusją raz w miesiącu. W planie były również wycieczki do elektrowni i większych zakładów przemysłowych. Pierwszy odczyt pt.: „Elektryfikacja Pomorza i Poznańskiego" wygłosił reprezentujący Toruń Alfons Hoffmann (dzisiejszy parton Oddziału Bydgoskiego SEP).

W czerwcu 1928 roku nastąpiło przekształcenie Koła Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektrotechników Polskich w Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W początkowym okresie Oddział liczył 12 członków. W **1930** roku członkowie oddziału zaczęli publikować artykuły w czasopiśmie „Radio i Świat", wychodzącym i redagowanym wówczas w Bydgoszczy przy poparciu SEP [4].

W roku **1932** liczba członków oddziału wynosiła 20. Organizowano wiele odczytów, których tematy były związane z elektryfikacją, gospodarką elektryczną, organizacją przedsiębiorstw oraz elektrotechniką teoretyczną. Na wyróżnienie zasługuje referat Stanisława Lechowskiego o projekcie elektryfikacji okręgu bydgoskiego w oparciu o miejską elektrownię w Bydgoszczy.

W sierpniu **1934** roku liczba członków oddziału wynosiła 26, w tym 3 członków zbiorowych. Zorganizowano kurs dokształcający dla elektromonterów i kontynuowano odczyty dotyczące elektryfikacji rolnictwa, taryfy blokowej, karteli i elektryfikacji Polski.

W dniach od 30 maja do 2 czerwca **1935** roku w Bydgoszczy odbyło się VII Walne Zgromadzenie Członków Stowarzyszenia Elektryków Polskich. W tym roku liczba indywidualnych członków Oddziału Bydgoskiego SEP wynosiła zaledwie 24, co stanowiło wielkie wyzwania dla Oddziału w przygotowaniu zjazdu blisko 400 członków oraz dodatkowo osób zaproszonych. W czwartek 30 maja 1935 roku o godz. $10^{\underline{00}}$ w sali Gimnazjum Miejskiego im. M. Kopernika w Bydgoszczy, przy ul. M. Kopernika otwarto VII Walne Zgromadzenie Członków SEP. W otwarciu udział wzięli m.in.: Wiceminister Przemysłu i Handlu Franciszek Doleżal, Dyrektor Departamentu Przemysłu Ministerstwa Przemysłu i Handlu Marian Kandel, Dyrektor Biura Elektryfikacji Ministerstwa Przemysłu i Handlu Kazimierz Siwicki, Dyrektor Departamentu Technicznego Ministerstwa Poczt i Telegrafów Antoni Krzyczkowski, Kierownik Departamentu Ministerstwa Komunikacji Marcin Czarkowski, Prezydent Miasta Bydgoszczy Leon Barciszewski, Starosta Grodzki i Powiatowy Stefanicki, przedstawiciele miejscowych władz państwowych, wojskowych i samorządowych, duchowieństwa, przedstawiciele organizacji społecznych i technicznych oraz 394 członków Walnego Zgromadzenia.

Prezes SEP Jan Obrąpalski wygłosił przemówienie na uroczyste uczczenie pamięci zmarłego 12 maja 1935 roku Marszałka Józefa Piłsudskiego. Po dokonaniu wyboru prezydium Walnego Zgromadzenia (Stanisław Kozłowski, Zygmunt Okoniewski oraz Jan Tymowski – prezes Oddziału Bydgoskiego SEP) nastąpiła dalsza oficjalna część przemówienia prezesa SEP. Prezes poinformował, że z powodu żałoby narodowej członek honorowy SEP, Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki nie mógł wziąć udziału w zjeździe. Po oficjalnych przemówieniach gości zostały wygłoszone cztery referaty: „Program realizacji elektryfikacji Polski" (J. Obrąpalski), „Samowystarczalność Polski w dziedzinie przemysłu elektrotechnicznego" (P. Januszewski), „Jedenaście lat rozwoju portów polskich – Gdynia i Gdańsk" (B. Dobrzycki) oraz „Rola Bydgoszczy w dziejach Polski" (K. Fiedler). O godz. $12^{\underline{00}}$ nastąpiło otwarcie Wystawy Elektrotechnicznej w gmachu Strzelnicy przy ul. Toruńskiej 30 (kierownikiem wystawy był B. Nowakowski). Udział wystawców był niezwykle liczny. Zaprezentowano cały szereg nowych artykułów elektrotechnicznych. Wystawa była dobrze opracowana plastycznie i właściwie rozmieszczona w salach wystawowych. Następnie w ogrodzie Strzelnicy zrobiono pamiątkowe zdjęcie i po obiedzie (godz. $16^{\underline{00}}$) rozpoczęło się posiedzenie dla załatwienia spraw formalnych. Po zakończeniu Walnego Zgromadzenia odbyły się trzy atrakcyjne wycieczki: do Żuru z pływaniem łodziami wzdłuż Brdy i zwiedzaniem elektrowni wodnych w Żurze i Gródku oraz fabryki grzejników w Gródku; do Torunia ze zwiedzaniem radiostacji, elektrowni i miasta oraz do Gdyni ze zwiedzaniem po drodze Szwajcarii Kaszubskiej.

W roku **1936** Oddział Bydgoski SEP liczył 28 członków i 4 członków zbiorowych. Wygłaszano referaty dotyczące miejskich sieci kablowych, gospodarki elektrycznej w elektrowniach komunalnych, rozwoju aparatów porcelanowych wysokiego napięcia oraz średniego szkolnictwa elektrycznego.

W latach 1937-39 kontynuowano odczyty i przygotowywano się do obchodów 10-lecia działalności Oddziału Bydgoskiego SEP. W **1938** roku podjęto próby zorganizowania w Bydgoszczy komitetu porozumiewawczego wszystkich organizacji technicznych, które nie zostały zwieńczone sukcesem z powodu wzmagającego się napięcia w stosunkach międzynarodowych.

Wojna i lata okupacji w sposób oczywisty stłumiły lub całkowicie uniemożliwiły działalność wszelkich polskich organizacji. Niektórym członkom Oddziału Bydgoskiego SEP pozostała możliwość działania w grupach konspiracyjnych na terenie miasta Warszawy i w obozach jenieckich, które zajmowały się między innymi zagadnieniami dotyczącymi programu elektryfikacji Polski po wojnie. Część aktywnych członków Oddziału wyemigrowało za granicę i do Generalnej Guberni, część zostało wywiezionych do obozów jenieckich i koncentracyjnych. Mylić się można twierdząc, że zamarła działalność członków Oddziału Bydgoskiego SEP w tym trudnym okresie [4]. W obozach jenieckich działali i planowali rozwój elektryfikacji wolnej, powojennej Polski nieugięci polscy elektrycy, członkowie SEP. Wśród nich z Bydgoszczy: Zdzisław Bitner, Antoni Hoffmann, Jan Sobieski i Brunon Szydłowski. Na uwagę zasługuje tworzenie kół zainteresowań na terenach obozów jenieckich w Niemczech, np. jednym z najliczniejszych kół obozowych było Koło SEP w obozie IIC w Woldenbergu (obecnie Dobiegniew), gdzie dostał się Zdzisław Bitner. Był on współzałożycielem tego koła i pełnił funkcję sekretarza. Tam opracowano założenia do budowy dużej elektrowni cieplnej, planowano rozwój powojennej energetyki polskiej, wykonano prace studialne

dotyczące np. elektryfikacji polskiej wsi. Po wojnie prace te były punktem wyjścia do rzeczywistych działań.

W dniu 29 stycznia **1946** roku nastąpiło wznowienie działalności Oddziału Bydgoskiego SEP. Odbyło się zebranie organizacyjno-wyborcze zwołane przez komitet inicjatorów w składzie: Jerzy Bijasiewicz (fot. 3.1), Kazimierz Kolbiński (prezes SEP w latach 1952-59) i Antoni Misterek. Oddział liczył wtedy ok. 40 członków wywodzących się z terenów przedwojennych oddziałów bydgoskiego i toruńskiego.

Fot. 3.1. Jerzy Bijasiewicz

W roku **1947** udostępniono wszystkim członkom SEP bibliotekę techniczną Zakładów Energetycznych Pomorza oraz powołano komisję przepisową dla zbierania uwag i opinii w sprawie projektów norm elektrycznych. Oddział zajął się sprawą weryfikacji inżynierów i poparł projekt ustawy o tytule inżyniera. Oddział liczył wówczas 54 członków.

W roku **1949** Oddział Bydgoski SEP podjął inicjatywę utworzenia w Bydgoszczy Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej (więcej w rozdziale 5.5.1). W tym przedsięwzięciu wyróżniali się prezes Jerzy Eysymontt (fot. 3.2) i Aleksander Korzeniowski (fot. 3.3). Poza tym członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP brali czynny udział w organizowaniu zawodowych i średnich szkół technicznych na terenie województwa bydgoskiego. W tym roku Oddział zrzeszał już 72 członków.

Fot. 3.2. Wiesław Eysymontt

W roku **1950** rozwija się akcja odczytowa, głównie na temat sprzętu elektrotechnicznego. Oddział, liczący 102 członków, zajmuje się również jakością wyrobów elektrycznych.

W roku **1951** Oddział Bydgoski SEP brał udział we współzawodnictwie między oddziałami terenowymi SEP i w skali ogólnopolskiej zajął drugie miejsce. Rozpoczęły się trzymiesięczne kursy dokształcające elektromonterów, organizowane wspólnie z Centralnym Urzędem Szkolenia. W Grudziądzu powołano Koło Terenowe SEP (34 członków).

Fot. 3.3. Aleksander Korzeniowski

W roku **1952** tworzono dalsze koła terenowe i zakładowe, organizowano krótkoterminowe kursy dokształcające i kontynuowano szeroką akcję odczytową. Liczba członków wynosi 393, w tym 70 teletechników.

W roku **1953** było już 5 Kół Terenowych SEP (Toruń, Grudziądz, Chojnice, Inowrocław i Włocławek) oraz 3 koła zakładowe. Liczba członków przekraczyła 500. Prowadzona była akcja szkoleniowa i opiniowanie praktyk osób ubiegających się o tytuł inżyniera.

Od roku **1954**, z uwagi na znaczący przyrost liczby członków, w Walnych Zebraniach Oddziału brali udział tylko delegaci kół zakładowych

i terenowych. Zaczęto organizować sekcje specjalistyczne. Duża liczba członków organizacji nie zawsze przekłada się na jakość jej prac. W Oddziale stwierdzono dużą liczbę członków, którzy nie udzielają się i nie płacą składek od wielu lat. W latach 1954-56 dokonano weryfikacji aktywności członków Oddziału i skreślono z listy członków tych, którzy nie wykazywali się żadną aktywnością.

Na początku kadencji 1956-57 istniało w Oddziale 21 kół. Z powodu braku aktywności zarząd rozwiązał dwa koła: przy Polskim Radiu i przy Rejonie Sieciowym w Chojnicach Zakład Sieci Elektrycznych. Utworzono cztery nowe Koła Zakładowe SEP: przy PZWANN w Toruniu, przy Wytwórni Sygnałów Kolejowych w Bydgoszczy, przy Okręgowym Zarządzie Kin w Bydgoszczy oraz przy Przedsiębiorstwie Elektryfikacji Rolnictwa w Bydgoszczy. Ważnym elementem w organizacji pracy Oddziału, były wnioski zarządu (kadencja 1956-57) dotyczące działalności kół zakładowych. Rolą kół zakładowych w myśl ich regulaminu była przede wszystkim pomoc dla dyrekcji zakładu w wykonywaniu zadań produkcyjnych. W ocenie zarządu ta działalność była fikcyjna. Postawiono na zaangażowanie kół zakładowych w działalności zmierzającej do podwyższania kwalifikacji członków i pracowników zakładów.

W roku **1956** członkowie oddziału zaangażowali się w przygotowania III Kongresu Inżynierów i Techników. Przewodniczącym Wojewódzkiego Komitetu Organizacyjnego Kongresu został prezes Stefan Kwiatkowski. Oddział przeprowadzał weryfikację projektantów oraz opiniował kandydatów na stanowiska kierownicze w przemyśle.

W IV Walnym Zjeździe Delegatów NOT, który się odbył w Warszawie, w dniu 27 lutego **1957** roku, brało udział trzech delegatów Oddziału: Wiesław Eysymontt, Aleksander Korzeniowski i Stefan Kwiatkowski. Uchwalono nowy statut NOT, dzięki czemu stowarzyszenia naukowo-techniczne uzyskały znacznie większą samodzielność. Stefan Kwiatkowski został wybrany członkiem Zarządu Głównego SEP i Rady Głównej NOT, a Wiesław Eysymontt do Komisji Rewizyjnej Zarządu Głównego SEP, co przyczyniło się do zwiększenia prestiżu Oddziału Bydgoskiego SEP na szczeblu krajowym. Zarząd Oddziału zdawał sobie sprawę ze słabości takiej jednostki organizacyjnej, jaką jest oddział stowarzyszenia, że samodzielne stworzenie ram organizacyjnych zapewniających odpowiedni poziom administracyjny, w szczególności finansowo-księgowy wymagałoby znacznie większych funduszy niż to było możliwe w tamtym czasie. Dlatego zarząd zamierzał nadal korzystać z administracji i finansowej obsługi przez Biuro Wojewódzkie NOT. Innym ważnym aspektem wynikającym z uchwał IV WZD NOT było postanowienie, że NOT jest zrzeszeniem Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych Inżynierów i Techników. Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP uważał, że należy również przyjmować zgłoszenia doświadczonych fachowców (np. mistrzów, racjonalizatorów), którym praktyka zastępuje brakujący formalnie tytuł. Na dzień 21 maja 1957 r. Oddział liczył 552 członków (92 inżynierów, 236 techników i 224 innych). Na początku kadencji 1957-58 czynnych było w Oddziale 21 kół. Przybyły cztery Koła SEP: Zakładowe przy II Okręgowym Biurze Projektów Budowlanych, Terenowe Toruń, Terenowe Bydgoszcz oraz Zakładowe przy Zjednoczeniu Instalacji Sanitarnych i Elektrycznych w Bydgoszczy. Nastąpiła próba teletransmisji odczytu Stanisława Andrzejewskiego z Torunia do Włocławka (12 kwietnia 1957 r.). Próba ta nie udała się w całości ze względu na przyczyny techniczne, ale wykazała, że istnieją takie możliwości, co pozwoliłoby na zmniejszenie kosztów i oszczędność czasu, np. kolegom z Torunia, Włocławka, Grudziądza, przy odczytach odbywających się w Bydgoszczy.

W dniu 25 marca **1958** roku w Bydgoszczy, jak już wyżej wspomniano, powstało Koło Terenowe SEP skupiające członków z małych przedsiębiorstw oraz prywatnych przedsiębiorców z miasta i okolic. Działalność koła koncentrowała się na organizacji odczytów i prelekcjach na tematy techniczne, wycieczek technicznych i krajoznawczych, spotkań towarzyskich i innych formach integracji członków (historia Koła Terenowego została opisana w rozdz. 4.2).

W roku 1958 przy Oddziale Bydgoskim SEP rozpoczęła działalność pierwsza komisja egzaminacyjna dla osób ubiegających się o zaświadczenia kwalifikacyjne uprawniające do pracy przy eksploatacji urządzeń elektroenergetycznych. Jej pierwszym przewodniczącym był Jan Nagórski.

Na zebraniu Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 2 maja **1959** roku pożegnano Wiesława Eysymontta, długoletniego aktywistę Oddziału Bydgoskiego SEP, który przeniósł się z Bydgoszczy do Katowic. Wytypowano obsadę kierownictwa Zespołu Rzeczoznawców w osobach: Stefan Kwiatkowski (kierownik), Aleksander Korzeniowski (opiekun Zespołu z ramienia Zarządu Oddziału) i Teodor Liderman (kierownik biura).

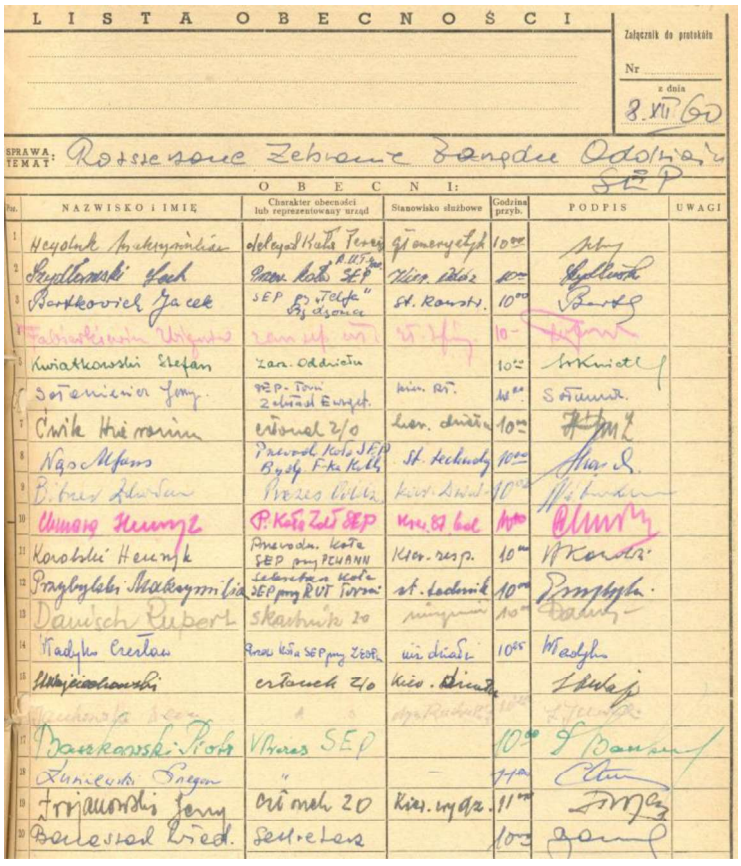

L I S T A O B E C N O Ś C I

Załącznik do protokółu Nr ... z dnia 8.XII 60

SPRAWA/TEMAT: Rozszerzone Zebranie Zarządu Oddziału SEP

O B E C N I:

Poz.	NAZWISKO i IMIĘ	Charakter obecności lub reprezentowany urząd	Stanowisko służbowe	Godzina przyb.	PODPIS	UWAGI
1	Heydenk Arkadiusz	delegat Koła Terenu	gł. energetyk	10[00]		
2	Krysiewski Jack	Prez. Koła SEP	Kier. Biura	[10]=		
3	Bartkowiak Jacek	SEP przy „Telpa" Bydgoszcz	St. Rzeczn.	10[00]		
4	Fabiańczyk Wojciech			10-		
5	Kwiatkowski Stefan	Zarz. Oddziału		10[00]		
6	Sołtenicer Jerzy	SEP-Toruń Z-ca Przew. Energet.	kier. Biura	10[00]		
7	Ćwik Hieronim	członek Z/O	kier. działu	10[00]		
8	Nasiłowski	Przewod. Koła SEP Bydg. Fabryka Kabli	St. technolog	10[00]		
9	Bitner Edward	Prezes Oddz.	Kier. Dział.	10[00]		
10	Ulmann Henryk	P. Koła Zakł. SEP	Kier. Biura Bud.	10[00]		
11	Karolski Henryk	Przewodn. Koła SEP przy PEWAM	Kier. resp.	10[00]		
12	Przybylski Aleksander	członek Koła SEP przy ROT Toruń	st. technik	10[00]		
13	Dawisch Rupert	skarbnik Z/O	emeryt	10[00]		
14	Wadyka Czesław	Przew. Koła SEP przy Zakł.	kier. działu	10[00]		
15	Wojciechowski	członek Z/O	kier. działu			
16	Bauskowski Profit	Z-Wiceprez. SEP		10[00]		
17	Zwierzchowski Eugeniusz	"		10[00]		
18	Zwijacz Jerzy	członek Z/O	Kier. wydz.	11[00]		
19	Bolesław Fried.	Sekr. Oddz.		10[00]		

Rys. 3.1. Lista obecności na posiedzeniu rozszerzonym Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP w dniu 8 grudnia 1960 roku

Na rysunku 3.1 przedstawiono listę obecności na posiedzeniu rozszerzonego Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP w dniu 8 grudnia **1960** roku. Na uwagę zasługuje kolumna, w której wpisywano godzinę przybycia na spotkanie.

W roku **1961** Oddział Bydgoski SEP zorganizował Zespół Rzeczoznawców SEP, który początkowo liczył 8 członków. Działalność tego Zespołu przyczyniła się do rozwiązania szeregu problemów technicznych w zakładach przemysłowych. Wprowadzono nową formę informacji technicznej w postaci seminariów, na których prezentowano kilka odczytów o podobnej tematyce w jednym dniu. Długoletnie starania Oddziału Bydgoskiego SEP (wraz z innymi organizacjami stowarzyszeniowymi) dotyczące zorganizowania w Bydgoszczy, na Wieczorowej Szkole Inżynierskiej Wydziału Elektrycznego przyniosły efekt w postaci utworzenia Wydziału Telekomunikacji (więcej szczegółów w rozdziale 5.5.1). W roku 1961 działały w Oddziale już 3 komisje egzaminacyjne dla nadania grup kwalifikacyjnych, które przeegzaminowały około 1600 osób. Oddział opiniował kwalifikacje zawodowe projektantów i prowadził poradnię energetyczną w Bydgoszczy i Toruniu w zakresie gospodarki paliwami i energią elektryczną.

Stan członków SEP w Oddziale na dzień 31 grudnia 1961 r. wynosił 600 osób (w tym: 157 inżynierów, 360 techników i 83 mistrzów oraz uczniów z ostatnich klas Technikum Elektrycznego). Z analizy pracy kół za rok 1961 wynika, że tematem przewodnim działalności tych kół było podnoszenie kwalifikacji zawodowych członków SEP. Okres, kiedy wiedza wyniesiona z uczelni wystarczała na całe życie skończył się jeszcze przed wojną. Szybkie tempo postępu technicznego wymaga stałej pracy nad sobą inżynierów i techników. Przyjęte i stosowane formy samokształcenia w formach: informacji technicznej, odczytów, konferencji naukowych, praktyk krajowych i zagranicznych, wyjazdów, wystaw i targów jest bardzo dobre, ale już niewystarczające. Postanowiono rozpocząć systematyczną działalność w zakresie doskonalenia kadr inżynieryjno-technicznych w formie kursów specjalistycznych na zewnątrz zakładów pracy. Przyjęto zasadę, że każdy inżynier powinien przejść przynajmniej jedno obowiązkowe przeszkolenie w okresie pięciu lat. Wyszkoleni inżynierowie mieli za zadanie przenosić wiedzę na resztę personelu technicznego w zakładach.

Na zebraniu Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 10 kwietnia 1961 roku postanowiono zorganizować towarzyskie pożegnanie członka Zarządu Głównego SEP Stefana Kwiatkowskiego, który wrócił do Warszawy i poświęcił się pracy naukowej w Instytucie Energetyki. Oficjalne pożegnanie odbyło się na posiedzeniu Zarządu Oddziału w dniu 15 kwietnia 1961 roku.

Liczba Kół Zakładowych i Terenowych SEP w Oddziale Bydgoskim na dzień 31 grudnia 1961 roku wynosiła 26, Koła przy: Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego w Bydgoszczy, Zakładzie Energetycznym w Bydgoszczy, Rejonowym Urzędzie Telekomunikacyjnym w Bydgoszczy, Zarządzie Kwaterunkowo-Budowlanym POW w Bydgoszczy, Bydgoskim Przedsiębiorstwie Elektryfikacji Rolnictwa w Bydgoszczy, Zakładach Elektrotechnicznych BELMA w Bydgoszczy, II Okręgowym Biurze Projektów w Bydgoszczy, Wojewódzkim Biurze Projektów w Bydgoszczy, Zakładach Wyrobów Elektrotechnicznych ELTRA w Bydgoszczy, Zakładach Chemicznych w Bydgoszczy-Łęgnowie, Zakładach Sprzętu Teletechnicznego TELFA w Bydgoszczy, Jednostce Wojskowej w Bydgoszczy, Bydgoskich Zakładach Sprzętu Okrętowego w Bydgoszczy, Rejonie Energetycznym w Inowrocławiu, Rejonowym Urzędzie Telekomunikacyjnym w Toruniu, Zakładzie Energetycznym w Toruniu, Pomorskich Zakładach Wytwórczych Aparatury Niskiego Napięcia w Toruniu, Rejonowym Urzędzie

Telekomunikacyjnym w Grudziądzu, Rejonowym Urzędzie Telekomunikacyjnym w Inowrocławiu, Zarządzie Radiostacji i Telewizji w Toruniu, Janikowskich Zakładach Sodowych w Janikowie, Wojewódzkim Biurze Projektów w Toruniu, Jednostce Wojskowej w Grudziądzu oraz Koła Terenowe SEP w: Bydgoszczy, Włocławku i Grudziądzu.

Na dzień 31 grudnia **1963** roku na terenie Oddziału Bydgoskiego SEP działały 33 koła zakładowe i terenowe.

W zaproszeniu członków Oddziału na Walne Zgromadzenie Oddziału Bydgoskiego SEP z dnia 29 stycznia **1964** roku interesujący jest fragment dotyczący zwolnienia z pracy na czas udziału w zgromadzeniu. Podstawą do zwolnienia z pracy i delegowania służbowego do prac stowarzyszeniowych stanowiła Uchwała Rady Ministrów nr 58/61 z dnia 9 lutego 1961 roku w sprawie pogłębiania współdziałania między organami państwowymi i Naczelną Organizacją Techniczną oraz zrzeszonymi w niej stowarzyszeniami naukowo-technicznymi.

W roku 1964 Oddział zrzesza 967 członków. Specjalna komisja opiniowała wnioski na uprawnienia budowlane. Zorganizowano dwumiesięczny kurs przygotowawczy dla elektryków, którzy muszą poddać się egzaminowi na uprawnienia budowlane. Zorganizowano Wojewódzki Ośrodek Szkoleniowy, który zajął się prowadzeniem wszystkich kursów. Po nieustających staraniach Oddziału o utworzenie Wydziału Elektrycznego dla kształcenia kadry inżynierskiej, po przekształceniu Wieczorowej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy w Wyższą Szkołę Inżynierską, powstają studia dzienne i wieczorowe na kierunkach Telekomunikacja i Elektrotechnia oraz zaoczne na kierunku Elektrotechnika (szerzej opisano w rozdziale 5.5.1). Jest to wielki sukces szeroko rozumianego środowiska elektryków w Bydgoszczy w zakresie kształcenia kadry inżynierskiej elektryków w tym mieście.

W roku **1965** (stan na 31 grudnia) Oddział liczył 1114 członków (protokół na rys. 3.2), w tym 110 uczniów klas V zrzeszonych w 3 kołach. Na koniec roku były 33 koła, w tym 28 zakładowych, 2 szkolne i 3 terenowe. Obok licznych odczytów odbyły się 3 seminaria na temat projektu i budowy linii 400 kV w Polsce, typizacji w budownictwie elektroenergetycznym i kosztorysowania. Oddział Bydgoski SEP włączył się w akcję budowy Domu Technika w Bydgoszczy.

Z dniem 8 grudnia 1965 roku dotychczasowe komisje egzaminacyjne zawiesiły swoją działalność. Na podstawie pisma ZG SEP z dnia 16 grudnia 1965 roku (znak CK SzEl/IL/DW) oraz wyciągu z instrukcji dotyczącej organizacji i trybu powoływania Komisji Egzaminacyjnych SEP prezes Oddziału Bydgoskiego SEP w porozumieniu z dyrektorem OIGPE oraz Przewodniczącym Sekcji Energetyki Przemysłowej uzgodnił skład czterech nowych Komisji Oddziałowych: Komisja Oddziałowa nr 1 (Bydgoszcz) – przewodniczący Jan Nagórski – egzaminowanie w zakresie dozoru, konserwacji i naprawy oraz obsługi, uprawnienia pomiarów ochrony od porażeń i wyższy dozór techniczny; Komisja Oddziałowa nr 2 (Bydgoszcz) – przewodniczący Mieczysław Sibilla; Komisja Oddziałowa nr 3 (Toruń) – przewodniczący Stefan Kluczwajd; Komisja Oddziałowa nr 4 (Grudziądz) – przewodniczący Tadeusz Damic. Postanowiono na razie nie powoływać komisji zakładowych.

W roku **1966** nastąpiła kolejna gruntowna weryfikacja opłacania składek przez członków, w wyniku której skreślono z listy członków 192 osoby. Na koniec roku stan liczbowy członków Oddziału wynosił 1069 (pozyskano 147 nowych członków). W tym

roku nastąpiły zmiany w stanie kół zakładowych i terenowych. Na dzień 1 stycznia 1966 roku w Oddziale działało 30 kół zakładowych i 3 terenowe. W ciągu roku z Koła Terenowego SEP we Włocławku utworzono dwa koła, pierwsze przy Rejonowym Urzędzie Telekomunikacji we Włocławku, drugie przy Rejonie Energetycznym we Włocławku. Powstały nowe koła przy Rejonowym Urzędzie Telekomunikacji w Chojnicach, Wyższej Szkole Inżynierskiej w Bydgoszczy oraz Koło Szkolne SEP przy Technikum Łączności w Bydgoszczy.

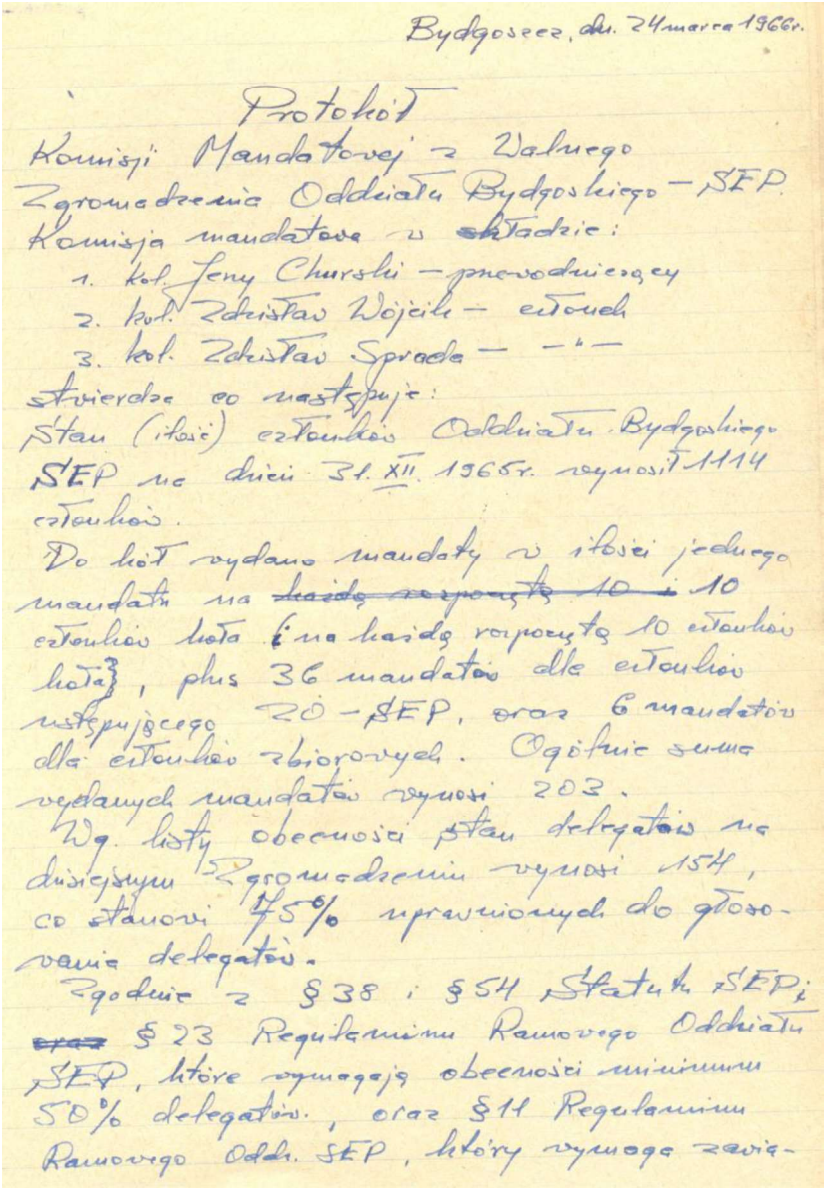

Bydgoszcz, dn. 24 marca 1966 r.

Protokół

Komisji Mandatowej z Walnego Zgromadzenia Oddziału Bydgoskiego – SEP.

Komisja mandatowa w składzie:

1. kol. Jerzy Churski – przewodniczący
2. kol. Zdzisław Wojcik – członek
3. kol. Zdzisław Sprada – – " –

stwierdza co następuje:

Stan (ilość) członków Oddziału Bydgoskiego SEP na dzień 31. XII. 1965 r. wynosił 1114 członków.

Do list wydano mandaty w ilości jednego mandatu na ~~każdą rozpoczętą 10~~ i 10 członków koła (na każdą rozpoczętą 10 członków koła), plus 36 mandatów dla członków następującego 20 – SEP, oraz 6 mandatów dla członków zbiorowych. Ogólnie suma wydanych mandatów wynosi 203.

Wg. listy obecności stan delegatów na dzisiejszym Zgromadzeniu wynosi 154, co stanowi 75% uprawnionych do głosowania delegatów.

Zgodnie z § 35 i § 54 Statutu SEP i ~~oraz~~ § 23 Regulaminu Ramowego Oddziału SEP, które wymagają obecności minimum 50% delegatów, oraz § 11 Regulaminu Ramowego Odd. SEP, który wymaga zwią-

Rys. 3.2. Rękopis protokołu Komisji Mandatowej z dnia 24 marca 1966 r.

W roku **1967** liczba członków Oddziału zmniejszyła się do 859 (ponownie skreślono członków nieaktywnych, niektórzy zrezygnowali z członkostwa z powodu podwyższenia składek). Zespół rzeczoznawców wykonał 75 ekspertyz. Na zebraniu Prezydium Zarządu Oddziału w dniu 4 kwietnia 1967 roku ustalono, że dla podkreślenia ważności zagadnień statutowej działalności oraz usprawnienia organizacji niektóre dotychczasowe funkcje referentów do określonych zadań podnosi się do rangi sekcji, tworząc zespoły wieloosobowe w miejsce dotychczasowych jednoosobowych.

Po Walnym Zgromadzeniu Oddziału Bydgoskiego SEP (3 kwietnia **1968** r.) Zarząd Oddziału składał się z 10 członków prezydium i dodatkowo 20 członków zarządu. W skład zarządu wchodzili z urzędu przewodniczący sekcji naukowo-technicznych. Tych sekcji było wówczas 6: Sekcja Energetyczna, Sekcja Elektroniki i Telekomunikacji, Sekcja Przemysłu Energetycznego, Sekcja Elektryfikacji Rolnictwa i Sekcja Instalacji i Urządzeń Elektrycznych. Komisja Rewizyjna liczyła 5 członków, a Sąd Koleżeński – 4. Przy zarządzie działały następujące agendy: Komisje (Szkoleniowa, Odczytowa, Postępu Technicznego, Bytowa, Racjonalizacji, Współzawodnictwa, ds. Studentów, 4 egzaminacyjne oddziałowe i 2 zakładowe, Seniorów), Komitety (Automatyki i Pomiarów, Technicznej Ochrony Pracy, 50-lecia SEP) oraz 7 innych (Komisja Uprawnień Budowlanych, Komisja Odznaczeń, Komisja Nagród NOT, Referent Prasowy, Poradnia Energetyczna w Bydgoszczy i Toruniu, Grupa Rzeczoznawców SEP). W ogólnych zarysach działalność Oddziału w roku 1968 obejmowała m.in.: przygotowanie obchodów jubileuszu 50-lecia SEP, zorganizowanie trzech konferencji naukowo-technicznych w skali krajowej, pozyskiwanie nowych członków, organizowanie nowych kół (Koła Zakładowe SEP przy: Elektrociepłowni II w Bydgoszczy, Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu, Bydgoskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych i Grudziądzkich Zakładach Instalacji Siły i Światła) i próba aktywowania kół mało aktywnych, wprowadzenie nowych form organizacyjnych w związku z nowymi zadami finansowania działalności stowarzyszeń. Na początku roku 1968 Oddział liczył 780 członków, ale w ciągu roku pozyskano 393 członków, co dało liczbę 1173 na koniec roku. W końcu roku 1968 działały 34 koła zakładowe i 2 terenowe. Na zebraniu Zarządu Oddziału w dniu 10 października 1968 roku nastąpiła zmiana księgowego, Zygmunta Rybickiego zastąpiła Barbara Drozdowska.

W roku **1969** w skład Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP wchodziło 9 członków prezydium i 25 pozostałych członków. W skład zarządu wchodzili z urzędu przewodniczący sekcji naukowo-technicznych.

W roku 1969 szeroko rozpropagowano akcję 50-lecia SEP w kołach, w których odbyły się uroczyste zebrania sprawozdawcze połączone z referatami na temat historii SEP. Rozwinięto szeroką akcję propagandową w społeczeństwie w związku z jubileuszem 50-lecia SEP. W miejscowej prasie ukazało się 9 notatek i artykułów. Ponadto w dzienniku telewizyjnym na początku lutego 1970 roku ukazał się reportaż filmowy o działalności SEP na terenie działania Oddziału. W ciągu roku reaktywowano koło przy Rejonie Energetycznym Rypin uzyskując na koniec roku stan 35 kół zakładowych i 2 terenowe.

Zorganizowano konkurs na najlepszą pracę dyplomową dla studentów Wyższej Szkoły Inżynierskiej w Bydgoszczy (w okresie późniejszym również organizowano tego typu konkursy, rys. 3.3). Przyznano 4 nagrody pieniężne i 6 nagród książkowych. Zorganizowano wystawę prac studenckich z okazji inauguracji roku akademickiego 1969/70. W roku 1969 w Oddziale działały 4 komisji egzaminacyjne oddziałowe i 2 zakładowe. Przeprowadziły one egzaminy dla łącznie 2775 osób. Egzamin z wynikiem pozytywnym zakończył się dla 2274 osób (82% egzaminowanych). Grupa rzeczoznawców przy Oddziale Bydgoskim SEP liczyła 28 osób w 6 specjalnościach. W roku 1969 wykonano 62 ekspertyzy, głównie w zakresie sieci energetycznych.

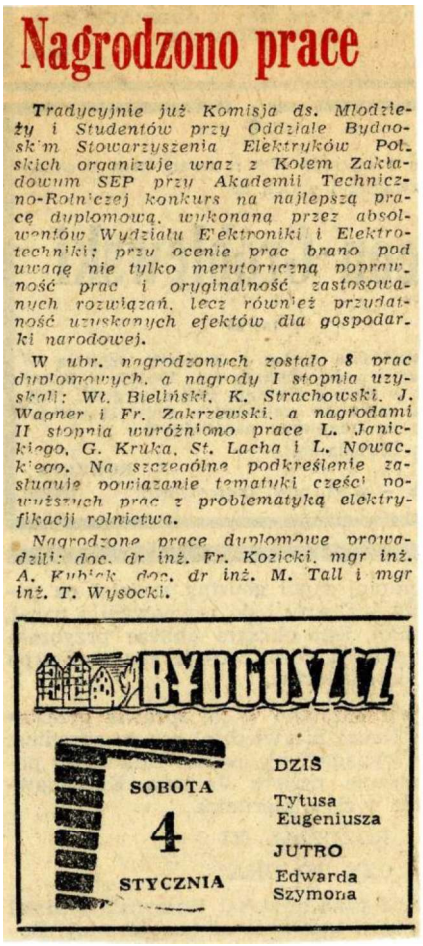

Nagrodzono prace

Tradycyjnie już Komisja ds. Młodzieży i Studentów przy Oddziale Bydgoskim Stowarzyszenia Elektryków Polskich organizuje wraz z Kołem Zakładowym SEP przy Akademii Techniczno-Rolniczej konkurs na najlepszą pracę dyplomową, wykonaną przez absolwentów Wydziału Elektroniki i Elektrotechniki; przy ocenie prac brano pod uwagę nie tylko merytoryczną poprawność prac i oryginalność zastosowanych rozwiązań, lecz również przydatność uzyskanych efektów dla gospodarki narodowej.

W ubr. nagrodzonych zostało 8 prac dyplomowych, a nagrody I stopnia uzyskali: Wł. Bieliński, K. Strachowski, J. Wagner i Fr. Zakrzewski, a nagrodami II stopnia wyróżniono prace L. Janickiego, G. Kruka, St. Lacha i L. Nowackiego. Na szczególne podkreślenie zasługuje powiązanie tematyki części nowatorskich prac z problematyką elektryfikacji rolnictwa.

Nagrodzone prace dyplomowe prowadzili: doc. dr inż. Fr. Kozicki, mgr inż. A. Kubiak, doc. dr inż. M. Tall i mgr inż. T. Wysocki.

Rys. 3.3. Informacja prasowa o konkursie na najlepszą pracę dyplomową (1975)

Na Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Bydgoskiego SEP, w 50-tą rocznicę powstania SEP, przyjęto wnioski, wśród nich dotyczący docenienia wielkich zasług Alfonsa Hoffmanna przy elektryfikacji Pomorza i ufundowania tablicy pamiątkowej i nazwania jego imieniem jednej z elektrowni przez niego budowanej.

Dla przykładu, w szerszym ujęciu przedstawiony będzie Oddział Bydgoski SEP w roku **1970**. Walne Zgromadzenie Oddziału, w dniu 9 kwietnia 1970 roku wybrało Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP na kadencję 1970/71. Prezydium zarządu działało w składzie 11 osobowym: prezes, trzech wiceprezesów, sekretarz, zastępca sekretarza, skarbnik, zastępca skarbnika i trzech innych członków prezydium (patrz tabela nr 3.1).

Członkami zarządu byli: przedstawiciele Torunia (Tadeusz Bartosiak, Kazimierz Strześniewski), dwóch członków (Władysław Banaszak, Zbigniew Nawrocki), przedstawiciel Komisji ds. Odznaczeń (Jerzy Budzyński), referent prasowy (Marian Byszewski), przedstawiciele Komisji Szkoleniowej (Hieronim Ćwik, Franciszek Gładykowski, Zdzisław Wójcik), przedstawiciele Komisji Odczytowej (Stefan Ferens, Jerzy Pacholczyk), przedstawiciele Komisji Postępu Technicznego (Jan Gołuchowski, Marek Klotz), przedstawiciele Komisji Racjonalizacji i Wynalazczości (Zdzisław Gołembiewski, Ewa Wojda, Dionizy Woronowicz), przedstawiciel Komisji Klubowej (Marian Chodakowski), przedstawiciel Włocławka (Jerzy Churski), przedstawiciel Komisji Bytowej i Seniorów (Leon Jankowski), przedstawiciel Komisji ds. Jakości (Tadeusz Kujawa), przedstawiciele Komisji Współzawodnictwa (Łucjan Lewicki, Jan Pawlak), przedstawiciel Komisji Historycznej (Grzegorz Łuniewski), przedstawiciel Inowrocławia (Romuald

Marczewski), przedstawiciele Komisji Imprez Towarzyskich i Wycieczek (Stanisław Raczyński, Stanisław Stawecki), przedstawiciele Komisji Nagród NOT (Józef Stężewski, Mieczysław Wołos), przedstawiciel Komisji ds. Studentów i Młodzieży (Tadeusz Wysocki), przedstawiciel Grudziądza (Zbigniew Ziółkowski).

Z urzędu w skład Zarządu Oddziału wchodzili przewodniczący Sekcji Naukowo-Technicznych: Energetycznej (Zbigniew Fabierkiewicz, fot. 3.4), Energetyki Przemysłowej (Zenon Ciechanowicz), Elektroniki i Telekomunikacji (Zdzisław Malik), Elektryfikacji Rolnictwa (Feliks Drela), Instalacji i Urządzeń Elektrycznych (Gustaw Kuczyński) i Przemysłu Elektrotechnicznego (Edmund Ostrowicki).

Komisję Rewizyjną tworzyli: przewodniczący (Stanisław Wojciechowski) i czterech członków (Andrzej Piotrowiak, Zdzisław Sprada, Maksymilian Heyduk, Tadeusz Goncerzewicz).

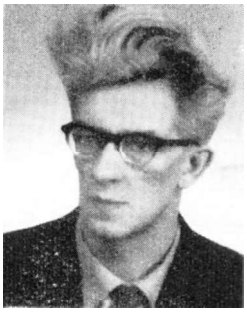

Fot. 3.4. Zbigniew Fabierkiewicz

Sąd Koleżeński składał się z przewodniczącego (Tadeusz Wysocki) i dwóch członków (Grzegorz Łuniewski, Aleksander Łuczak).

Przy Zarządzie Oddziału Bydgoskiego SEP, w roku 1970, działały następujące agendy: 13 Komisji (Szkoleniowa, Odczytowa, Postępu Technicznego, Imprez Towarzyskich i Wycieczek, Racjonalizacji i Wynalazczości, Współzawodnictwa, Bytowa i Seniorów, Historyczna, ds. Studentów i Młodzieży, ds. Jakości, ds. Odznaczeń, ds. Nagród NOT, Klubowa) oraz 6 innych (Komisje Egzaminacyjne, Oddziałowa Rada Nadzorcza, Poradnie Energetyczne, Grupa Rzeczoznawców SEP, Referat Prasowy, Delegat Zarządu Oddziału SEP ds. Turnieju Młodych Mistrzów Techniki).

Rok 1970 był rokiem dalszego wzrostu liczby członków (wzrost o 3,5%). Na początku roku liczba członków wynosiła 1241, na koniec 1285 (385 inżynierów, 808 techników i 92 innych). Powstały dwa Koła Zakładowe SEP przy: Bydgoskich Zakładach Sprzętu Okrętowego „Famor" w Bydgoszczy (23 członków) oraz PRE „Elektromontaż" Bydgoszcz (31 członków) i jedno Koło Terenowe SEP w Toruniu (34 członków). Zakończone zostały prace związane z wydaniem w formie książkowej historii SEP i elektryki na terenie województwa bydgoskiego. Działały 4 oddziałowe komisje egzaminacyjne i 2 zakładowe. Przeprowadzono 2741 egzaminów, z czego wynikiem pozytywnym zakończyło się 2262 (83%). Grupa rzeczoznawców liczyła 31 osób w 5 specjalnościach. Wykonano 48 ekspertyz z zakresu: sieci elektryczne, instalacje elektryczne, elektrownie i elektrociepłownie oraz napęd elektryczny. W roku 1970 wprowadzona została zasada składania dwóch półrocznych sprawozdań z działalności kół. W roku 1970 działały trzy Koła Terenowe SEP: Bydgoszcz, Grudziądz i Włocławek oraz następujące Koła Zakładowe SEP przy: ZEOPn Bydgoszcz, ZE Bydgoszcz, ZE Toruń, RE Inowrocław, RE Rypin, RE Nakło, Okręgowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej w Bydgoszczy, RUT Bydgoszcz, RUT Toruń, RUT Inowrocław, RUT Włocławek, RUT Grudziądz, RUT Chojnice, „Belma" Bydgoszcz, „Eltra" Bydgoszcz, „Telfa" Bydgoszcz, „Famor" Bydgoszcz, Bydgoska Fabryka Kabli w Bydgoszczy, Zakłady Chemiczne w Bydgoszczy, Zjednoczone Zakłady Rowerowe w Bydgoszczy, Biuro Urządzeń Techniki Jądrowej w Bydgoszczy, „ELWOD" Bydgoszcz, ZURT Bydgoszcz, Wojskowe Biuro Projektów Budowlanych w Bydgoszczy, Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Bydgoszczy, Bydgoskie Przedsiębiorstwo Instalacji Elektrycznych w Bydgoszczy, ECII Bydgoszcz, WSI Bydgoszcz, PZWANN

Toruń, Zakład Doświadczalny Przemysłowego Instytutu Elektroniki w Toruniu, Biuro Projektów Budownictwa Wiejskiego w Toruniu, Pom. Odl. i Emal. Grudziądz, Grudziądzkie Zakłady Instalacji Siły i Światła w Grudziądzu, Janikowskie Zakłady Sodowe, Zakłady Celulozy i Papieru w Świeciu, „Elektromontaż" Bydgoszcz.

Na Walnym Zgromadzeniu Oddziału Bydgoskiego SEP, które odbyło się w dniu 7 kwietnia **1971** roku, komisja wniosków przyjęła 69 wniosków, spośród których do realizacji przyjęto tylko 15, m.in.: uzupełnić przepisy o ochronie przeciwporażeniowej w urządzeniach elektroenergetycznych o napięciu do 1 kV w zakresie ustalania terminu badań okresowych stanu oporności izolacji elektrycznych i wszelkich odbiorników; zwiększenie nakładów egzemplarzy Przepisów Budowy Urządzeń Elektrycznych, dotyczących eksploatacji oraz komentarzy przepisów, jak również zwiększenia akcji informacyjnej dotyczącej wprowadzenia wszelkiego rodzaju zmian w obowiązujących przepisach; poczynić starania o rozszerzenie studiów podyplomowych; w zakresie usprawnienia informacji technicznej należy zamiast dotychczasowych katalogów wydawać katalogi w formie wymiennych kartek z podawaniem ceny danego wyrobu; ustalenie dla każdego członka SEP specjalizacji technicznej w postaci symbolu literowo-cyfrowego, co umożliwi członkom tej samej specjalności technicznej na terenie całego kraju do wymiany doświadczeń i poglądów.

Fot. 3.5. Grzegorz Łuniewski

W roku 1971, w wyniku pracy zespołu redakcyjnego pod kierownictwem Grzegorza Łuniewskiego (fot. 3.5) ukazała się „Księga Jubileuszowa 50-lecia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich" [4] (rys. 3.4). Tytuł może wprowadzać w błąd, ponieważ książka ta została wydana z okazji jubileuszu 50-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich, który przypadał w roku 1969, ale w treści dotyczy historii i działalności Oddziału Bydgoskiego SEP.

W dniu 1 stycznia **1972** roku Oddział Bydgoski SEP liczył 1440 członków, w tym 423 inżynierów (29%), 909 techników (63%) oraz 108 innych (8%). W końcu roku członków było 1702, w tym 530 inżynierów (31%), 1009 techników (59%) oraz 163 innych (10%). Przybyły następujące koła przy: Instytucie Maszyn Matematycznych w Toruniu, Zakładach Celulozy i Papieru w Świeciu, Bydgoskich Zakładach Przemysłu Gumowego „Stomil", SOWI Zakładu Energetycznego Bydgoszcz oraz Państwowej Inspekcji Radiowej. Zorganizowano 16 kursów szkoleniowych dla łącznie 427 słuchaczy. Przy Oddziale czynne były dwa ośrodki konsultacyjne krajowych korespondencyjnych kursów dla: kierownictwa i dozoru nad eksploatacją urządzeń elektroenergetycznych (turnus II) oraz energetyków przemysłowych (turnus IX). Komisje egzaminacyjne przeegzaminowały 3318 kandydatów. Na ogólną liczbę przystępujących do egzaminów z wynikiem pozytywnym egzamin zdało 88%.

Rys. 3.4. Książka wydana z okazji jubileuszu 50-lecia Stowarzyszenia Elektryków Polskich [4]

W roku **1973** (7 grudnia) Oddział Bydgoski

SEP został odznaczony przez Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy Odznaką Honorową „Za szczególne Zasługi dla Rozwoju Województwa Bydgoskiego". Na dzień 31 grudnia 1973 roku w Oddziale Bydgoskim SEP było 1938 członków, w tym 612 inżynierów, 1130 techników i 196 innych.

W latach 1973-74 staraniem Oddziału Bydgoskiego SEP zorganizowano roczny kurs poświęcony zagadnieniom energetyki jądrowej. Uczestniczyło w nim 38 osób. Ponadto zorganizowano w Bydgoszczy roczne studium podyplomowe energetyki jądrowej. Wykładowcami byli naukowcy z Politechniki Gdańskiej, z Instytutu Badań Jądrowych i innych placówek.

W dniach 15-16 marca **1974** roku w Bydgoszczy odbyła się druga konferencja poświęcona zagadnieniom energetyki jądrowej pt.: „Problematyka budowy i eksploatacji energetycznych reaktorów jądrowych". Towarzyszyła jej wystawa zorganizowana przez Instytut Badań Jądrowych. W konferencji uczestniczyło ponad 170 osób.

Na dzień 31 grudnia 1974 roku w Oddziale Bydgoskim SEP było 2250 członków, w tym 729 inżynierów, 1331 techników i 190 innych. W roku 1974 zorganizowano 14 kursów szkoleniowych, na których przeszkolono 379 osób. Komisje egzaminacyjne przeegzaminowały ogółem 3576 osób, z tego z wynikiem pozytywnym 3145. Grupa rzeczoznawców przy Oddziale wykonała 51 ekspertyz.

W dniach 27-29 czerwca **1975** roku Oddział Bydgoski SEP, po raz drugi, zorganizował XX Walny Zjazd Delegatów SEP (rys. 3.5). Zjazd był okazją do zaprezentowania bogatego dorobku wszystkich dziedzin elektryki województwa bydgoskiego. W skład Komitetu Gospodarzy XX Walnego Zjazdu Delegatów SEP w Bydgoszczy weszli: Edward Berger (przewodniczący), Jerzy Ogonowski (wiceprzewodniczący), Zdzisław Bitner, Władysław Banaszak, Henryk Bąkowski, Hieronim Depczyński, Feliks Drela, Stanisław Gorzkowski, Wojciech Gumułka, Wiesław Korthals, Zdzisław Malik, Mirosław Olszewski, Edmund Paczkowski, Paweł Prus, Jan Redliński, Zygmunt Szumlas, Jan Wasielewski, Czesław Wacławski, Piotr Żelazny oraz przedstawiciele członków zbiorowych: Zdzisław Królikowski, Marian Teliński, Kazimierz Zielke i Stanisław Kielan. W dniach 27-29 czerwca 1975 roku w Bydgoszczy odbył się XX Walny Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Obrady plenarne odbywały się w Filharmonii Pomorskiej przy ul. Libelta 16. W ramach zjazdu odbywała się konferencja naukowo-techniczna pt.: „Rozwój elektryki polskiej do 1980 r. i perspektywy do roku 1990". Uczestnicy mogli skorzystać z trzech wycieczek: do Elektrociepłowni Bydgoszcz II, do Toruńskich Zakładów Włókien Sztucznych „Elana" oraz do Biskupina (wycieczka turystyczna). W poszczególnych sekcjach tematycznych były poruszane następujące zagadnienia: nowe rozwiązania techniczne a rozwój energetyki, aktualne problemy użytkowania energii elektrycznej i cieplnej w przemyśle krajowym, problematyka rozwoju krajowej sieci przesyłowej, problemy budowy

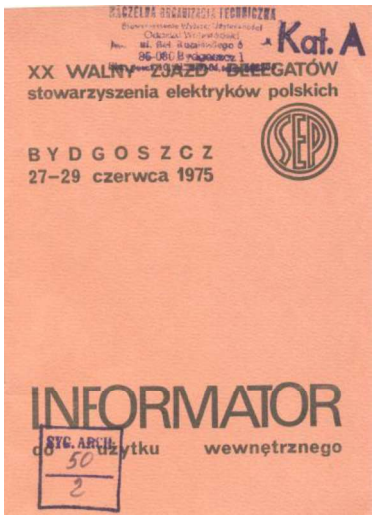

Rys. 3.5. Strona tytułowa informatora na XX Walny Zjazd Delegatów SEP

elektrowni jądrowej w Polsce, problemy jakości wyrobów przemysłu elektrotechnicznego, problemy elektronizacji gospodarki narodowej, przemysł elektroniczny w świetle potrzeb związanych z problemami elektronizacji kraju, kierunki rozwoju układów zasilania i rozdziału energii elektrycznej w zakładach przemysłowych oraz problemy techniczne w budowie urządzeń rozdzielczych do 1980 roku i perspektywy do 1990 r., systemy instalacji elektrycznych oraz urządzenia rozdzielcze w budownictwie mieszkaniowym i ogólnym do 1980 r. i w perspektywie do 1990 r., problemy naukowo-techniczne telekomunikacji, nowoczesne urządzenia telekomunikacyjne, stan i potrzeby kształcenia i doskonalenia kadr elektryków w Polsce, zadania i rola Stowarzyszenia Elektryków Polskich w doskonaleniu kadr elektryków.

Okres poprzedzający zjazd cechowała wzmożona aktywność członków, kół zakładowych oraz organów merytorycznych Stowarzyszenia, uczestniczących w dyskusjach nad aktualnymi problemami rozwojowymi zakładów i branż. Efektem tych działań był rosnący udział kadr technicznych, a zwłaszcza kadr elektryków w realizowaniu zadań gospodarczych, w których rola środków technicznego uzbrojenia pracy, nowoczesnych organizacji i technologii wytwarzania nieustannie wzrastała. Stowarzyszenie brało czynny udział w procesach rozwoju zakładów i branż, współuczestnicząc w rozwiązywaniu problemów materiałowych, technologicznych i organizacyjnych. Działając poprzez swoje koła i działaczy stowarzyszeniowych w zakładach i instytutach, SEP angażowało się również w problemy upowszechniania metod pracy i postępu technicznego, umożliwiających zwiększanie produkcji bez przyrostu zatrudnienia.

Prognozowano, że dalszy rozwój gospodarczy kraju będzie wymagał szczególnie aktywnego udziału Stowarzyszenia we wdrażaniu zasad nowej polityki kadrowej, której naczelnym kryterium wartości człowieka są wyniki jego pracy oraz otaczania szczególną opieką ludzi odważnych, obdarzonych twórczym niepokojem, inwencją i wolną od efekciarstwa inicjatywą. Stąd też wynikała konieczność bardziej wszechstronnego zajęcia się przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich sferą potrzeb zawodowych i osobistych oraz społecznych aspiracji wszystkich członków SEP.

W 1975 roku 667 członków zrzeszonych w 16 kołach przeszło z Oddziału Bydgoskiego SEP do powołanego ponownie Oddziału Toruńskiego SEP (powstał 29 października 1975 roku, na podstawie uchwały Zarządu Głównego SEP z dnia 24 września 1975 roku). Pozostało 47 kół w województwie bydgoskim i 4 we włocławskim. Stan liczbowy członków indywidualnych na dzień 31 grudnia 1975 roku wynosił 1792, w tym z województwa bydgoskiego 1662 (624 inżynierów, 913 techników i 125 innych), z województwa włocławskiego 130 (18 inżynierów, 101 techników i 11 innych).

Stan liczbowy członków indywidualnych na dzień 31 grudnia **1976** roku wynosił 1634, w tym z województwa bydgoskiego 1541 (653 inżynierów, 791 techników i 97 innych), z województwa włocławskiego 93 (23 inżynierów, 65 techników i 5 innych). Działało 46 kół z województwa bydgoskiego i 4 z włocławskiego.

W roku **1977** Oddział Stowarzyszenia Elektryków Polskich w Bydgoszczy obejmował zasięgiem województwa bydgoskie i włocławskie. Ośrodek Szkolenia przy Oddziale Bydgoskim obejmował swoim działaniem województwa: bydgoskie, włocławskie, toruńskie i pilskie. Zespół Rzeczoznawców przy Oddziale Bydgoskim obejmował swoim zasięgiem województwa: bydgoskie, włocławskie i toruńskie. Komisja kwalifikacyjna egzaminowała i sprawdzała kwalifikacje osób zajmujących się eksploatacją urządzeń elektrycznych na terenie województwa bydgoskiego.

W roku 1977 w Oddziale działały koła zakładowe i terenowe, które można podzielić na następujące kategorie tematyczne:

1. **Grupa kół SEP przy zakładach przemysłowo-produkcyjnych** (371 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Bydgoskiej Fabryce Kabli (58 członków), Pomorskich Zakładach Aparatury Elektrycznej (20 członków), „Famorze" (59 członków), „Polonie" (40 członków), „Telfie" (48 członków), „Eltrze" (112 członków), „Agromat-Inofama" (19 członków), „Polam-Nakło" (15 członków). Poza tym w grupie przemysłowo-produkcyjnej brali udział przedstawiciele sekcji naukowo-technicznych, a mianowicie Sekcji: Elektroniki, Telekomunikacji, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisje: Postępu Technicznego, Szkolenia, Techniki Jądrowej i Jakości.
2. **Grupa kół SEP w energetyce zawodowej** (284 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego (124 członków), Zakładzie Energetycznym (56 członków), Elektrociepłowni II (33 członków), Energopomiar (13 członków), Rejonie Energetycznym Rypin (9 członków), Rejonie Energetycznym Chojnice (28 członków), Rejonie Energetycznym Nakło (14 członków), Rejonie Energetycznym Inowrocław (7 członków). Poza tym w grupie energetyki zawodowej brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Energetycznej, Automatyki i Pomiarów, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.
3. **Grupa kół SEP w telekomunikacji** (132 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Wojewódzkim Urzędzie Telekomunikacji (49 członków), Urzędach Telekomunikacji: Chojnice (13 członków), Inowrocław (25 członków) i Włocławek (45 członków). Poza tym w grupie telekomunikacji brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Telekomunikacji, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.
4. **Grupa kół SEP w biurach projektowych** (118 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Biurze Projektowo-Technologicznym Przemysłowych Maszyn i Urządzeń (16 członków), Wojskowym Biurze Projektów Budowlanych (18 członków), Biurze Projektów Budownictwa Przemysłowego (29 członków), Biurze Projektów Budownictwa Ogólnego (23 członków) i Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego (32 członków). Poza tym w grupie kół biur projektowych brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Instalacji i Urządzeń Elektrycznych, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego, Jakości i Szkoleniowej.
5. **Grupa kół SEP w budownictwie** (111 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Bydgoskim Przedsiębiorstwie Instalacji Elektrycznych (39 członków), „Elektromontażu" (27 członków), „Eltemoncie" Spółdzielni Pracy (23 członków) i Zakładach Wykonawstwa Sieci Elektroenergetycznych (22 członków). Poza tym w grupie kół w budownictwie brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Instalacji i Urządzeń Elektrycznych, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.
6. **Grupa kół SEP w energetyce przemysłowej** (214 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: OIGPE (15 członków), Zakładach Chemicznych (84 członków), Zakładach Rowerowych (44 członków), „Stomil" (30 członków), Janikowskich Zakładach Sodowych (22 członków) i „Formet"

(19 członków). Poza tym w grupie kół w energetyce przemysłowej brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Energetyki Przemysłowej, Maszyn i Systemów Cyfrowych, Automatyki i Pomiarów oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.

7. **Grupa kół SEP związanych z radiotechniką** (100 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: WPHW (dawny ZURiT) (62 członków), Zakładzie Usługowo-Telewizyjnym w Inowrocławiu (14 członków), Zakładzie Usługowo-Telewizyjnym we Włocławku (14 członków) i PIR (10 członków). Poza tym w grupie kół związanych z radiotechniką brali udział przedstawiciele sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Radiotechniki, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.
8. **Grupa kół SEP związanych z rolnictwem** składająca się z Koła Zakładowego przy „Eltrze" (97 członków) oraz przedstawicieli sekcji i komisji, a mianowicie Sekcji: Elektryfikacji Wsi, Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego, Jakości i Szkoleniowej.
9. **Grupa kół SEP związanych z elektroniczną techniką obliczeniową** (55 członków), w tym poszczególne Koła Zakładowe SEP przy: Centr. Biurze Rozr. Poczt i Tel. (13 członków), ZETO (19 członków) i Wojewódzkim Ośrodku Obliczeniowym NBP (23 członków). Poza tym w grupie kół związanych z elektroniczną techniką obliczeniową brali udział przedstawiciele Sekcji Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego, Jakości i Szkoleniowej.
10. **Grupa kół SEP związanych ze szkolnictwem** (112 członków), w tym Koła SEP: Uczelniane przy Akademii Techniczno-Rolniczej (90 członków) i przy Technikum Elektronicznym (22 członków). Poza tym w grupie kół związanych ze szkolnictwem brali udział przedstawiciele Sekcji Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.
11. **Grupa pozostałych (różnych) kół SEP** (136 członków), w tym Koła Terenowe SEP w Bydgoszczy (63 członków) i Włocławku (25 członków) oraz Koła Zakładowe SEP przy: Wojewódzkiej Usługowej Spółdzielni Pracy w Inowrocławiu (10 członków), Jednostce Wojskowej w Świeciu (23 członków) i „Argedzie" (15 członków). Poza tym w grupie kół różnych brali udział przedstawiciele Sekcji Maszyn i Systemów Cyfrowych oraz Komisji: Postępu Technicznego i Szkoleniowej.

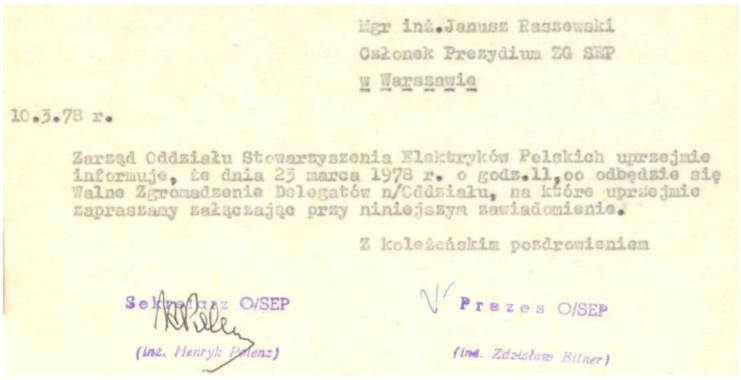

Mgr inż.Janusz Raszewski
Członek Prezydium ZG SEP
w Warszawie

10.3.78 r.

Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Elektryków Polskich uprzejmie informuje, że dnia 23 marca 1978 r. o godz.11.oo odbędzie się Walne Zgromadzenie Delegatów n/Oddziału, na które uprzejmie zapraszamy załączając przy niniejszym zawiadomienie.

Z koleżeńskim pozdrowieniem

Sekretarz O/SEP
(inż. Henryk Dalenz)

Prezes O/SEP
(inż. Zdzisław Bitner)

Rys. 3.6. Zawiadomienie o Walnym Zgromadzeniu Delegatów Oddziału Bydgoskiego SEP z dnia 10 marca 1978 roku

Rys. 3.7. Telegram gratulacyjny z okazji jubileuszu 60-lecia SEP dla Oddziału Bydgoskiego SEP od Stowarzyszenia Włókienników Polskich

Na dzień 31 grudnia 1977 roku w oddziale skupionych było 1710 członków (750 inżynierów, 852 techników, 108 innych) w 48 kołach zakładowych i terenowych, a na koniec **1979** roku było 2041 członków (916 inżynierów, 994 techników, 131 innych) w pięćdziesięciu kołach. W dniu 23 marca **1978** roku odbyło się Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału Bydgoskiego SEP (rys. 3.6). W latach 1977-79 Oddział obejmował swoją działalnością teren województwa bydgoskiego (1960 członków, 47 kół) i włocławskiego (81 członków, 3 koła). Na przestrzeni ostatnich dwóch lat stan liczbowy na terenie województwa włocławskiego pomniejszył się o 10 członków oraz 1 koło. Mając na względzie dobro rozwoju SEP na tym terenie oraz to, że województwo to graniczy bezpośrednio z województwem toruńskim Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP wnioskował do Zarządu Głównego SEP o tymczasowe przekazanie zarządzania na terenie województwa włocławskiego do Oddziału Toruńskiego SEP.

Rys. 3.8. Pamiątkowy proporczyk konferencji INELEKTRA'79

W roku 1979 Stowarzyszenie Elektryków Polskich obchodziło jubileusz 60-lecia. Z tej okazji do Oddziału Bydgoskiego napływało wiele listów i telegramów gratulacyjnych (rys. 3.7).

W dniach 17-18 października 1979 roku Koło Zakładowe SEP przy PRE Elektromontaż w Bydgoszczy zorganizowało konferencję krajową INELEKTRA'79 na temat „Instalacje elektryczne i osprzęt elektroinstalacyjny w budownictwie mieszkaniowym i ogólnym" (rys. 3.8). Wzięło w niej udział ok. 200 osób.

W dniu 6 czerwca 1979 roku Prezydium Miejskiej Rady Narodowej w Bydgoszczy nadało Oddziałowi Bydgoskiemu SEP Odznakę Honorową „Za Zasługi dla Miasta Bydgoszczy" (rys. 3.9).

W styczniu **1980** roku Społeczna Rada Budowy Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Bydgoszczy złożyła podziękowanie dla Oddziału Bydgoskiego SEP za aktywne uczestnictwo w realizacji zamierzenia, jakim była budowa Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Bydgoszczy (rys. 3.10).

W dniach 13-20 października **1981** roku Koła SEP przy PRE Elektromontaż w Bydgoszczy i ELTOR w Bydgoszczy zorganizowały konferencję krajową INELEKTRA'81 pt.: „Aktualne problemy elektroenergetyzacji rolnictwa" (rys. 3.11). Przy konferencji zorganizowano wystawę. Uczestniczyło 297 osób.

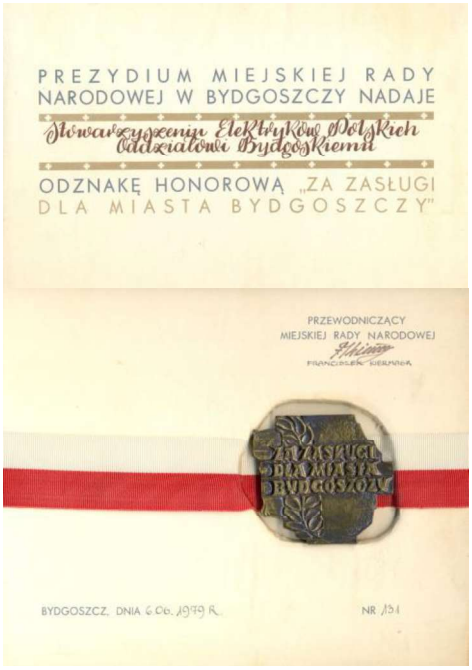
PREZYDIUM MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ W BYDGOSZCZY NADAJE
Stowarzyszeniu Elektryków Polskich Oddziałowi Bydgoskiemu
ODZNAKĘ HONOROWĄ „ZA ZASŁUGI DLA MIASTA BYDGOSZCZY"
PRZEWODNICZĄCY MIEJSKIEJ RADY NARODOWEJ
FRANCISZEK DERDACKA
ZA ZASŁUGI DLA MIASTA BYDGOSZCZY
BYDGOSZCZ, DNIA 6 Czerwca 1979 R.
NR 151

Rys. 3.9. Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Miasta Bydgoszczy" (6 czerwca 1979 r.)

SPOŁECZNA RADA BUDOWY LEŚNEGO PARKU KULTURY I WYPOCZYNKU W BYDGOSZCZY
SKŁADA
PODZIĘKOWANIE
dla Stowarzyszenia Elektryków Polskich Naczelnej Organizacji Technicznej
ZA AKTYWNE UCZESTNICTWO W REALIZACJI ZAMIERZENIA JAKIM JEST BUDOWA LEŚNEGO PARKU KULTURY I WYPOCZYNKU W BYDGOSZCZY
WASZA OFIARNA PRACA BĘDĄCA DOWODEM OBYWATELSKIEGO ZAANGAŻOWANIA I TROSKI O SPRAWY PUBLICZNE STANOWI CENNY WKŁAD WE WSPÓLNY WYSIŁEK ZMIERZAJĄCY DO DALSZEJ POPRAWY WARUNKÓW ŻYCIA I WYPOCZYNKU SPOŁECZEŃSTWA MIASTA BYDGOSZCZY
BYDGOSZCZ, DNIA Styczeń 1980 r.

Rys. 3.10. Podziękowanie za aktywne uczestnictwo w budowie Leśnego Parku Kultury i Wypoczynku w Bydgoszczy (styczeń 1980 r.)

Działalność Oddziału Bydgoskiego SEP, tak jak w przypadku organizacji zawodowych i innych stowarzyszeń działających w Polsce, w okresie stanu wojennego (od 13 grudnia 1981 roku do stycznia 1983 roku) została zawieszona. Zgodnie z dekretem z dnia 12 grudnia 1981 roku o stanie wojennym, w art. 4.1 wprowadzenie stanu wojennego spowodowało czasowe zawieszenie lub ograniczenie w szczególności m.in. prawa zrzeszania się i zgromadzeń. W **1982** roku Polska Zjednoczona Partia Robotnicza powołała Patriotyczny Ruch Odrodzenia Narodowego. Wówczas na apel tego ruchu większość stowarzyszeń, w tym również Stowarzyszenie Elektryków Polskich, zgłosiło swoje zbiorowe członkostwo w celu możliwości wznowienia swojej działalności. Dla wielu członków SEP był to powód do wystąpienia ze Stowarzyszenia. Niektórzy po kilku

lub kilkunastu latach ponownie zapisali się do SEP.

W dniu 16 grudnia **1983** roku formalnie powstało w Bydgoszczy Koło Seniorów SEP zwołane z inicjatywy grupy członków z Bogusławem Dobrowolskim na czele. Grupa ta działała w porozumieniu z Zarządem Oddziału. Pierwszym prezesem Zarządu Koła został Bogusław Dobrowolski. Koło prowadzi nieustannie swoją działalność integrując inżynierów i techników elektryków po przejściu na emeryturę lub rentę. Czyni to przez częste zebrania, prelekcje, odczyty, wycieczki i spotkania z ciekawymi ludźmi. Prowadzi na bieżąco kronikę. Koło należy do najaktywniejszych kół seniorów (więcej w rozdziale 4.1).

Rys. 3.11. Pamiątkowy proporczyk konferencji INELEKTRA'81

Pod koniec roku 1983 Sekcja Automatyki i Pomiarów Cieplnych, przy Oddziale Bydgoskim SEP, rozpoczęła przygotowania do opracowania materiałów szkoleniowych z zakresu pomiarów cieplnych. Sekcja ta powstała w drugiej połowie lat siedemdziesiątych z inicjatywy kolegów związanych z branżą automatyki i pomiarów cieplnych, pracujących w Zespole Elektrociepłowni Bydgoszcz, Zakładach Energetycznych Okręgu Północnego, Biurze Projektów „Projprzem", Zakładach Chemicznych „Zachem" oraz KPEC-u. Jej pierwszym przewodniczącym był Zbysław Borowicz z Zespołu Elektrociepłowni Bydgoszcz. Sekcja skupiała się na integracji środowiska automatyków, organizując spotkania z producentami aparatury, na które zapraszano przedstawicieli przemysłu, głównych energetyków i wszystkich zainteresowanych problematyką pomiarów cieplnych i automatyką przemysłową. Kolejnym przewodniczącym sekcji został Witold Bitner, a od 1989 roku do końca działalności Sekcji prowadził ją Jerzy Boguszewski. Kierując się doświadczeniem i szeroką wiedzą zdobytą m.in. w ramach opisanych spotkań postanowiono opracować materiały szkoleniowe i instruktażowe głównie dla pracowników w dziale głównego energetyka. Wówczas takich praktycznych opracowań nie było. Materiały wydano i rozpowszechniono w latach 1984-86:

- Borowicz Z.: Pomiary fizyko-chemiczne. Materiały Szkoleniowe. (Weryfikator: Witold Bitner; Komisja Redakcyjna: Władysław Banaszak, Jerzy Boguszewski, Jan Rubczak), 1984 (rys. 3.12);
- Przelicki W., Drzewiecki W.: Pomiary poziomu. Materiały Szkoleniowe. (Weryfikator: Witold Bitner; Komisja Redakcyjna: Władysław Banaszak, Jerzy Boguszewski, Henryk Polenz, Jan Rubczak), 1984;
- Przelicki W., Drzewiecki W.: Pomiary ciśnienia. Materiały Szkoleniowe. (Weryfikator: Witold Bitner; Komisja Redakcyjna: Władysław Banaszak, Jerzy Boguszewski, Jan Rubczak), 1984;
- Przelicki W., Drzewiecki W.: Pomiary temperatury. Materiały Szkoleniowe. (Weryfikator: Witold Bitner; Komisja Redakcyjna: Władysław Banaszak, Jerzy Boguszewski, Henryk Polenz, Jan Rubczak), 1984;
- Przelicki W.: Przemysłowe pomiary natężenia przepływu. Materiały Szkoleniowe. (Weryfikator: Witold Bitner; Komisja Redakcyjna: Władysław Banaszak, Jerzy Boguszewski, Henryk Polenz, Jan Rubczak), 1985 (rys. 3.12).

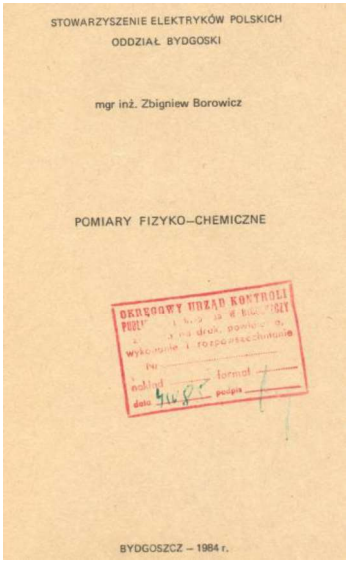
STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
ODDZIAŁ BYDGOSKI

mgr inż. Zbigniew Borowicz

POMIARY FIZYKO–CHEMICZNE

BYDGOSZCZ – 1984 r.

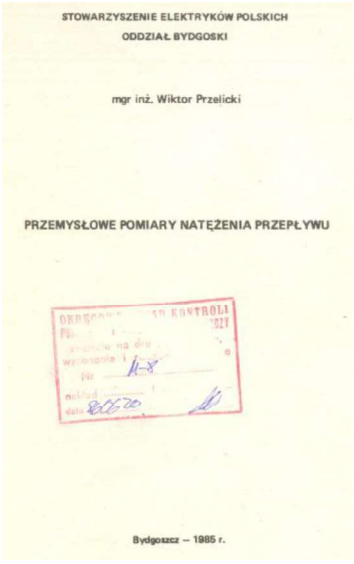
STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
ODDZIAŁ BYDGOSKI

mgr inż. Wiktor Przelicki

PRZEMYSŁOWE POMIARY NATĘŻENIA PRZEPŁYWU

Bydgoszcz – 1985 r.

Rys. 3.12. Strony tytułowe dwóch wybranych opracowań materiałów szkoleniowych Sekcji Automatyki i Pomiarów Cieplnych przy Oddziale Bydgoskim SEP w latach 1984-85

Na dzień 31 grudnia 1983 roku Oddział Bydgoski SEP liczył 1940 członków (1116 inżynierów, 734 techników, 90 innych). W Oddziale zatrudnione były następujące osoby: Jarosław Łopatka (pełen etat, specjalista organizacyjno-instruktażowy), Henryk Polenz (0,5 etatu, sekretarz Oddziału, zatrudniony od 1 lutego 1981 roku), Barbara Drozdowska (0,5 etatu, główna księgowa, zatrudniona od 1 października 1968 roku) i Celina Deja (0,5 etatu, kasjerka, zatrudniona od 1 lutego 1974 roku).

Z wzajemną korzyścią

Współpraca elektryków SEP i ATR

Odbyło się wyjazdowe posiedzenie prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego SEP na terenie ATR.

Jego uczestnicy zapoznali się z działalnością Uczelnianego Koła SEP przy ATR. Aktywnym członkom Koła SEP wręczono odznaczenia honorowe SEP i dyplomy uznania. Prezes oddziału — mgr inż. Henryk Kaźmierczak wyraził uznanie i złożył serdeczne podziękowanie pracownikom naukowym za dotychczasową pracę na rzecz polskiej elektryki poprzez różne formy działalności stowarzyszeniowej w naszym regionie, a szczególnie za czynny udział w konferencjach naukowo-technicznych, sympozjach, szkoleniach, a także za prace w Izbie Rzeczoznawców.

Zapoznano się też z bazą dydaktyczno-laboratoryjną Instytutu Telekomunikacji i Elektrotechniki. Uczestnicy spotkania wysoko ocenili dorobek kadry naukowo-dydaktycznej w zakresie organizacji laboratoriów i sal ćwiczeń praktycznych dla studentów. Podkreślono trafność doboru prac dyplomowych studentów, które poprzez wykonanie modeli praktycznych w znaczny sposób wzbogaciły i uatrakcyjniły majątek instytutu. Fakt posiadania nowoczesnej aparatury elektrycznej i urządzeń elektrycznych i elektronicznych pozwala na prowadzenie badań naukowych, a także umożliwia poznanie przez studentów nowoczesnych rozwiązań technicznych przydatnych w przemyśle.

Wymieniając doświadczenia i określając kierunki współpracy: SEP — uczelnia wskazano na pilną konieczność organizowania studiów podyplomowych o kierunku elektrotechniki — telekomunikacja przydatnych dla inżynierów ubiegających się o specjalizację zawodową. Organizowane przez SEP kursy specjalistyczne będą wspierane bardziej niż dotychczas przez kadrę naukową ATR, a podstawą do ćwiczeń praktycznych będą laboratoria instytutu T i E. Omówiono też propozycję współdziałania w zakresie organizacji najbliższych konferencji naukowo-technicznych organizowanych przez SEP o tematyce związanej z elektrowniami atomowymi, elektrotechniką przemysłową, elektroniką i telekomunikacją.

Rys. 3.13. Informacja prasowa o posiedzeniu wyjazdowym Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP na ATR (Gazeta Pomorska 18 czerwca 1984 roku)

Na zebraniu Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP w dniu 3 maja **1984** roku po raz kolejny wyrażono zainteresowanie kształceniem inżynierów elektryków w Bydgoszczy. Zdzisław Bitner podjął sprawę istnienia Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy, a zwłaszcza Instytutu Telekomunikacji i Elektrotechniki. Dyskutowano na temat sytuacji wydziału elektrycznego, problemów związanych z rekrutacją studentów i potrzeb regionu na kadrę inżynierską. Tadeusz Wysocki zobowiązał się do zorganizowania spotkania z przedstawicielami ATR, na którym można będzie omówić żywotne sprawy uczelni oraz współpracy z SEP. Zarząd Oddziału upoważnił prezesa do wystą-

pienia z pismem do Wicewojewody o uzyskanie informacji na temat prognoz zatrudnienia elektryków i inżynierów w przemyśle naszego regionu, aby na tej podstawie mieć pogląd dlaczego są tendencje do likwidacji kierunku elektrotechnika na ATR. Na następnym posiedzeniu zarządu (22 maja 1984 roku) Tadeusz Wysocki poinformował o zaplanowanym spotkaniu w siedzibie Instytutu Telekomunikacji i Elektrotechniki ATR, gdzie w dniu 7 czerwca 1984 roku odbyło się wyjazdowe posiedzenie prezydium Oddziału, podczas którego będą dyskutowane sprawy istnienia bydgoskiej uczelni (rys. 3.13). Uczestnicy tego spotkania poszerzonego prezydium zwiedzili Instytut Telekomunikacji i Elektrotechniki oraz zapoznali się z bazą laboratoryjną i dydaktyczną oraz charakterem prowadzonej działalności naukowej i dydaktycznej w Instytucie. Zdzisław Drzycimski zaapelował o pomoc Oddziału w ramach propagandy dla Instytutu. Uczelnia chciałaby, aby SEP pomógł w stworzeniu pewnej opinii o kształceniu inżynierów przez ATR, gdyż poziom nie jest wcale niższy od renomowanych uczelni w Polsce. Działania te mogłyby pomóc w rekrutacji kandydatów na studia. Uczelnia boryka się z kłopotami związanymi z rekrutacją. Na dzień spotkania kierunek telekomunikacja otrzymał limit 35 miejsc, a kierunek elektrotechnika limit 25 miejsc. Są czynione starania, aby liczby te zwiększyć odpowiednio do 40 i 30. Na ATR w tamtym czasie, na wszystkich kierunkach studiowało ok. 800 studentów. Henryk Kaczmarek (prezes Oddziału) poinformował o spotkaniu dyrektorów zakładów będących członkami zbiorowymi SEP dotyczącym istnienia uczelni. Stwierdził, że niezbędna jest analiza zapotrzebowania z przemysłu na absolwentów uczelni, aby można było podejmować działania w celu rozwoju uczelni i utrzymania znacznego dorobku, jakim legitymuja się ATR. Na koniec spotkania stwierdzono, że wszystkie poruszone problemy ATR interesują członków Oddziału Bydgoskiego SEP i Oddział uczyni wszystko, aby rozpropagować kierunki telekomunikacja i elektrotechnika w prasie lokalnej oraz udzieli także daleko idącej pomocy w prowadzonej działalności dydaktycznej.

We wrześniu 1984 roku Oddział Bydgoski SEP liczył 2015 członków (1146 inżynierów, 772 techników, 97 innych), 31 grudnia **1985** roku – 1840 członków (1032 inżynierów, 736 techników, 72 innych), a 31 grudnia **1986** roku – 1850 członków (981 inżynierów, 746 techników, 123 innych). Skład zatrudnienia zmienił się w stosunku do lat poprzednich, w miejsce Jarosława Łopatki została zatrudniona Halina Noak (pełen etat, instruktor organizacyjny, zatrudniona od 20 maja 1986 roku).

W roku 1985 Konferencja Naukowo-Techniczna KONTAKTRONIKA'85 „Podzespoły stykowe i elektromechaniczne w elektronice, automatyce i telekomunikacji" (fot. 3.6) stworzyła po raz piąty okazję do spotkania się producentów, użytkowników i przedstawicieli nauki zajmujących się podzespołami stykowymi.

Fot. 3.6. Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego KONTAKTRONIKI'85 doc. dr Mikołaj Rozwadowski

W dniu 30 maja **1987** roku powstał nowy Oddział SEP we Włocławku, co spowodowało przejście przeszło 253 członków z Oddziału Bydgoskiego SEP do Oddziału Włocławskiego SEP. W Oddziale Bydgoskim SEP pozostało 1597 członków.

W dniu 22 listopada **1988** roku odbyło się uroczyste zebranie w Teatrze Polskim w Bydgoszczy z okazji 60-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP. Z tej okazji powstała kolejna Księga Jubileuszowa 60-lecia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich [5] (rys. 3. 14). Książkę opracował zespół redakcyjny w składzie: Zdzisław Bitner, Bogusław Dobrowolski, Leon Chmara i Henryk Polenz.

W roku **1994** zarejestrowanych było 19 kół, a w roku 1997 (31 grudnia) było ich 16, mimo, że w kadencji 1994-98 powstały dwa nowe Koła SEP: przy Zespole Szkół Elektrycznych w Bydgoszczy i przy Przedsiębiorstwie Miejskie Wodociągi i Kanalizacja. W okresie tej kadencji rozwiązano 5 Kół SEP: przy Telekomunikacji Polskiej S.A., przy Zakładach Gumowych „Stomil" w Bydgoszczy, przy Zespole Szkół Elektronicznych w Bydgoszczy, przy Biurze Projektów BIPROKABEL w Bydgoszczy i przy Zakładzie Produkcyjno-Wdrożeniowym „MEWAT" w Bydgoszczy. Przyczyną rozwiązania tych kół było głównie stopniowe zanikanie ich aktywności, w konsekwencji m.in. narastanie zaległości w składkach i w następstwie problemy z dotrzymaniem warunków statutowych oraz zmiany w strukturze zatrudnienia w przedsiębiorstwach i zakładach (liczba elektryków się zmniejsza, przez co nie są spełnione wymagania statutowe SEP, dotyczące minimalnej liczby członków w kole). W dniu 31 grudnia 1994 roku w Oddziale było 469 członków, a 31 grudnia 1997 roku już tylko 382 członków (1995 r. – 475 członków; 1996 r. – 420 członków). W tym okresie działalność Oddziału wspierały zakłady, jako wspierający członkowie SEP: Zakład Energetyczny Bydgoszcz, Elektromontaż Pomorski Bydgoszcz, Zakłady Chemiczne „Organika-Zachem" Bydgoszcz, Zakład Elektryfikacji „Margot-Engineering" Bydgoszcz, Przedsiębiorstwo Robót Elektrycznych „Elektromontaż" Bydgoszcz oraz Przedsiębiorstwo Elektryfikacji „ELTOR" Bydgoszcz.

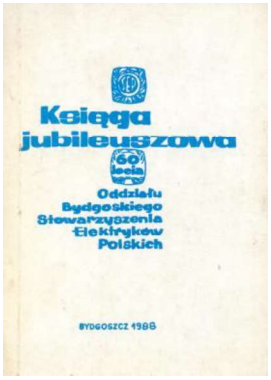

Rys. 3.14. Książka wydana z okazji jubileuszu 60-lecia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich [5]

W roku **1996** przypadał jubileusz 100-lecia Energetyki Bydgoskiej, z tej okazji Zarząd Oddziału podjął decyzję o uczczeniu tego jubileuszu wybiciem medalu pamiątkowego i wręczeniem go wieloletnim pracownikom Energetyki Północnej oraz instytucjom współpracującym z energetyką, tak bydgoskim jak i z innych miast. W tym celu powołano Komitet Organizacyjny w składzie: Tadeusz Domżalski (przewodniczący), Antoni Misterek (zastępca przewodniczącego), Henryk Polenz (członek) i Stefan Ferens (członek). Uroczystości odbyły się w terminach: 14 października (rys. 3.15) i 7 listopada 1996 roku.

Było to bardzo ważne dla regionu bydgoskiego wydażenie. W kronice [6] wspominano, że zarezerwowane sale wypełnione były do ostatniego miejsca, nikt z zaproszonych gości nie zawiódł. Organizatorzy postarali się o odpowiednią dekorację sal, jak również o nadanie koleżeńskiego i uroczystego charakteru spotkania, dającego również możliwość wspólnych wspomnień wydarzeń sprzed wielu lat. Zgodnie z oczekiwaniami organizatorów, właśnie wspomnienia stanowiły, obok oficjalnego programu bardzo ważny cel uroczystości. Sprzyjał tym celom referat Antoniego Misterka pt.: „Zarys 100-lecia Bydgoskiej Elektroenergetyki 1896-1996". We wspomnianej kronice [6]

znalazło się również stwierdzenie sentymentalne, że wielu uczestników uroczystości, zwłaszcza starszych i zamieszkałych już z dala od Bydgoszczy, było głęboko wzruszonych samym otrzymaniem zaproszenia – ale jeszcze głębiej – przebiegiem uroczystości i wyróżnieniom, których wielu się nie spodziewało.

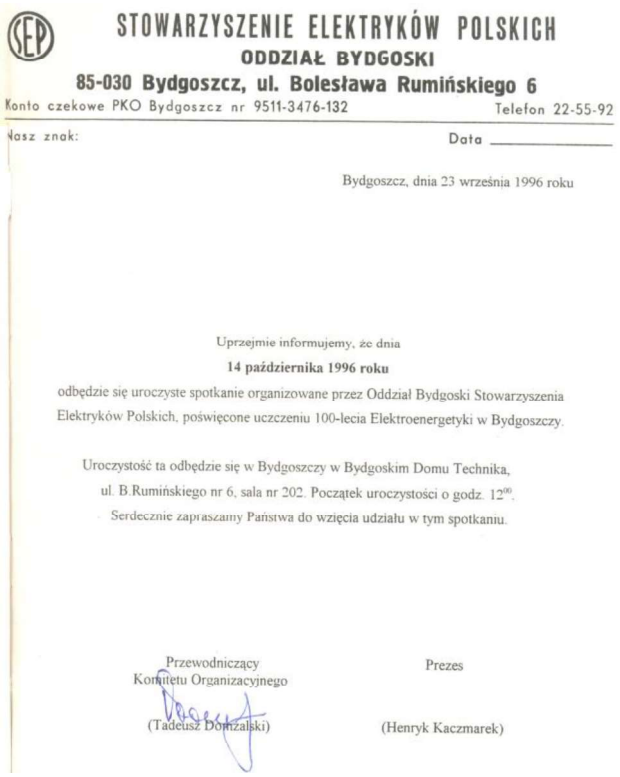

STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
ODDZIAŁ BYDGOSKI
85-030 Bydgoszcz, ul. Bolesława Rumińskiego 6
Konto czekowe PKO Bydgoszcz nr 9511-3476-132 Telefon 22-55-92
Nasz znak: Data

Bydgoszcz, dnia 23 września 1996 roku

Uprzejmie informujemy, że dnia
14 października 1996 roku
odbędzie się uroczyste spotkanie organizowane przez Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich, poświęcone uczczeniu 100-lecia Elektroenergetyki w Bydgoszczy.

Uroczystość ta odbędzie się w Bydgoszczy w Bydgoskim Domu Technika, ul. B.Rumińskiego nr 6, sala nr 202. Początek uroczystości o godz. 12^{00}.
Serdecznie zapraszamy Państwa do wzięcia udziału w tym spotkaniu.

Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego
(Tadeusz Domżalski)

Prezes
(Henryk Kaczmarek)

Rys. 3.15. Informacja o specjalnym spotkaniu z okazji jubileuszu 100-lecia Bydgoskiej Elektroenergetyki organizowanego przez Oddział Bydgoski SEP w roku 1996

W roku **1997** podjęto dwie inicjatywy mające na celu usprawnienie i unowocześnienie prac biurowo-informatycznych Oddziału i rozszerzenie działalności Oddziału i jego członków. Wyposażono biuro Oddziału w urządzenia komputerowe oraz podjęto inicjatywę reaktywowania Izby Rzeczoznawców. Na dzień 31 grudnia 1997 roku Oddział zrzeszał 382 członków w 16 kołach.

W dniach 1-2 grudnia **1998** roku zorganizowano uroczystość z okazji 75-lecia Elektrowni Wodnej Gródek. W części seminaryjnej wygłoszono cztery referaty („Historia Elektrowni Wodnej Gródek na tle elektroenergetyki wodnej w Polsce" – Marian Hoffmann, „75 lat eksploatacji Elektrowni Gródek" – Janusz Herder i Jan Błasiak, „Działalność zawodowa prof. Alfonsa Hoffmanna" – Antoni Misterek oraz „Stan obecny energetyki wodnej w Polsce i projekty jej rozwoju" – Stanisław Cicholski). W drugim dniu, na terenie Elektrowni Wodnej Gródek, odsłonięto tablicę pamiątkową poświęconą jubileuszowi 75-lecia elektrowni jak również osobie prof. Alfonsa Hoffmanna.

W roku 1998 z inicjatywy grona nauczycieli z Zespołu Szkół Elektrycznych im. Jana III Sobieskiego w Bydgoszczy, powołano przy Oddziale Bydgoskim SEP Olimpiadę Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej EUROELEKTRA dla uczniów średnich szkół technicznych o profilu elektrycznym i elektronicznym. Na współpracę merytoryczną zdecydowały się: Oddział Bydgoski SEP, władze Akademii Techniczno-Rolniczej w Bydgoszczy oraz władze kilku szkół średnich z Bydgoszczy i Torunia. Powołano Komitet Główny Olimpiady z siedzibą w Bydgoszczy. Zatwierdził go prezes SEP. Co roku przystępuje do olimpiady ok. 2000 uczniów. Około 400 z nich bierze udział w eliminacjach regionalnych (10 regionów w kraju). Olimpiada jest uznawana i sponsorowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (Więcej na ten temat w rozdziale 5.5.2).

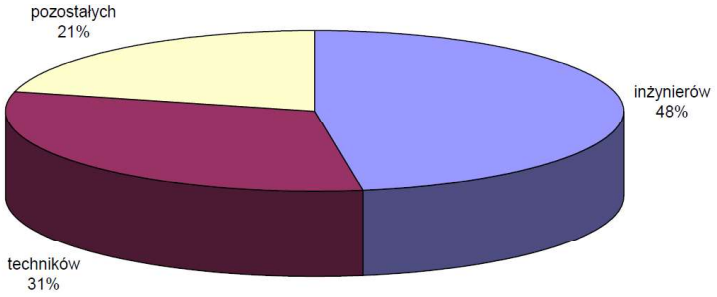

Rys. 3.16. Procentowy udział poszczególnych grup wśród członków Oddziału Bydgoskiego SEP w roku 1998

Na dzień 31 grudnia 1998 roku Oddział Bydgoski SEP liczył 15 kół i 342 członków (221 inżynierów, 94 techników, 27 pozostałych, w tym: 79 emerytów i rencistów, 24 studentów i uczniów – struktura pokazana na rys. 3.16). Działały następujące Koła SEP: PSE Bydgoszcz, ZE Bydgoszcz, Zachem, Szkoła Elektryczna Bydgoszcz, Biuro Projektów, Koło terenowe, Eltor, ATR, Zespół Elektrociełowni, Elektromontaż, OWIGE, Margot, PRE, Wodociągi, Koło Seniorów. Na rysunku 3.17 przedstawiono podział procentowy członków zrzeszonych w poszczególnych kołach.

W dniu 29 stycznia **1999** roku Telewizja Bydgoska nakręciła materiały na terenie Oddziału Bydgoskiego SEP jak i Elektrowni Żur i Gródek. Materiały mają na celu przekazanie telewidzom wiedzy o pierwszych największych ówczesnych elektrowniach wodnych w Polsce i osobie prof. Alfonsa Hoffmanna. W roku 1999 w Oddziale działało 15 kół i 335 członków (195 inżynierów, 85 techników i 55 pozostałych).

Na dzień 31 grudnia **2000** roku w Oddziale działało 14 kół i 322 członków (183 inżynierów, 82 techników i 57 pozostałych). W miesiącu grudniu rozwiązaniu uległo Koło SEP w Miejskim Przedsiębiorstwie Wodociągów i Kanalizacji w Bydgoszczy, członkowie chcący pozostać w SEP przenieśli się do Koła Terenowego.

W roku **2001** w oddziale działało 14 kół. Zorganizowano 6 kursów przygotowawczych do egzaminu przed Komisjami Kwalifikacyjnymi. Uczestniczyły w nich 84 osoby. Dwie komisje egzaminacyjne przeegzaminowały 516 osób, z tego 509 pozytywnie.

Na dzień 28 lutego **2002** roku w Oddziale Bydgoskim SEP działało 15 Kół SEP, w których było zrzeszonych 242 członków. Zarząd wybrany na kadencję 2002-06 (fot. 3.7) obradował w tym roku trzy razy.

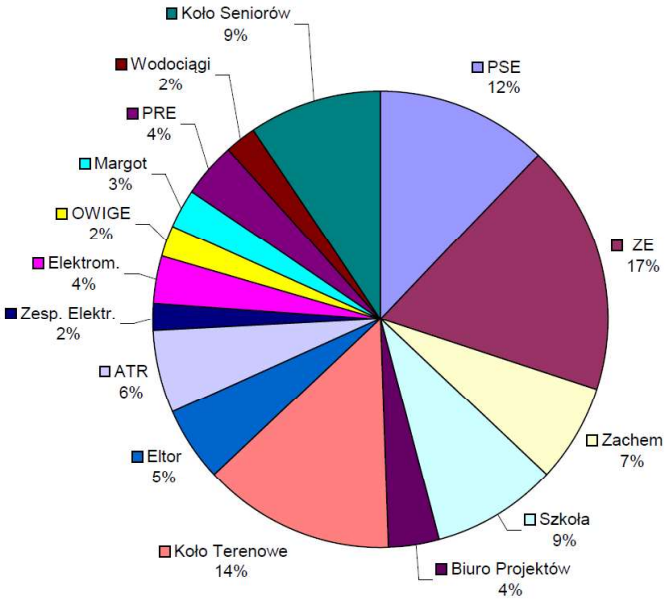

Rys. 3.17. Procentowy udział członków poszczególnych kół w Oddziale Bydgoskim SEP w roku 1998

Fot. 3.7. Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP w kadencji 2002-06 [12]
Osoby, od lewej: Paweł Baliński, Lech Spychalski, Edmund Hapka, Tadeusz Domżalski, Zofia Miszewska, Włodzimierz Bieliński, Włodzimierz Sobecki, Edmund Ostrowicki (KRO)

Na początku XXI wieku główna działalność w Oddziale przeniosła się właśnie na poziom oddziałowy. Przemiany strukturalne i reorganizacje w firmach i zakładach przemysłowych spowodowały, że zaangażowanie członków w poszczególnych kołach przy zakładach zmniejszyło się. Nadal prężnie działały Koła SEP Seniorów i Terenowe. Organizowane były konferencje (Transformator, Łączniki), seminaria poświęcone pa-

mięci prof. Alfonsa Hoffmanna, ogólnopolska Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra", organizowano wycieczki techniczno-turystyczne (do Niemiec i Szwajcarii, wrzesień 2005 roku) oraz prowadzono szkolenia i egzaminy. Niestety, ciągle nie działał właściwie Ośrodek Rzeczoznawstwa SEP w Bydgoszczy.

Walny Zjazd Delegatów Stowarzyszenia Elektryków Polskich, odbywający się w dniach 28-30 czerwca 2002 roku w Zielonej Górze, ustanowił Medal im. profesora Alfonsa Hoffmanna. Ustanowienie medalu ma na celu: upamiętnienie działalności i zasług prof. Alfonsa Hoffmanna w odbudowę zrębów państwowości Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1918-20, a także upamiętnienie Jego twórczej pracy w okresie 1920-39, w szczególności jako: budowniczego i pierwszego dyrektora elektrowni wodnej Gródek, głównego projektanta i budowniczego elektrowni Żar, twórcy pierwszego systemu energetycznego Pomorza, wybitnego działacza gospodarczego, mającego znaczący wpływ na rozwój elektroenergetyki Górnego Śląska, działacza Stowarzyszenia Elektryków Polskich i prezesa SEP w kadencji 1937-38. Medal ma również upamiętniać piękną kartą walki i oporu prof. Alfonsa Hoffmanna w latach wojny 1939-45 oraz Jego osiągnięcia w latach 1945-63 jako: autora ewidencji zasobów sił wodnych 24 rzek zachodniej i północnej Polski oraz opracowań teoretycznych i technicznych zasobów sił wodnych rzek polskich, nauczyciela i wychowawcy wielu roczników studentów Politechniki Gdańskiej oraz członka honorowego SEP.

Medal wykonany jest z tombaku patynowanego, według projektu artysty rzeźbiarza Marka Guczalskiego: kształt medalu – okrągły, średnica 70 mm; awers – podobizna prof. A. Hoffmanna i napis „Profesor Alfons Hoffmann 1885-1963"; rewers – napis w kilku wierszach: „prezes i członek honorowy Stowarzyszenia Elektryków Polskich" i napis wokół „Twórca Pomorskiego Systemu Elektroenergetycznego" oraz logo SEP (rys. 3.18). Medal wykonano w liczbie 240 sztuk, wybito w Mennicy Polskiej S.A., staraniem Oddziału Bydgoskiego SEP (data emisji: 2004 r.)

Rys. 3.18. Medal im. Profesora Alfonsa Hoffmanna (2004)

Medal im. Profesora Alfonsa Hoffmanna może być nadany: w uznaniu twórczych zasług w rozwoju energoelektryki polskiej, ze szczególnym uwzględnieniem dziedzin uprawianych przez profesora Alfonsa Hoffmanna, za zasługi i osiągnięcia naukowe, techniczne, dydaktyczne lub organizacyjne w okresie przynajmniej piętnastoletniej działalności na tym polu. Wyróżnienie medalem pamiątkowym im. Profesora Alfonsa Hoffmanna (był to medal tzw. oddziałowy z 2001 roku) w latach 2001-04 przez Kapitułę Medalu powołaną przy Oddziale Bydgoskim SEP, uznaje się za równoważne z wyróżnieniem tym medalem w trybie obecnie obowiązującego regulaminu.

W kadencji **2006-10** odbyło się 28 zebrań, na których przyjęto 107 uchwał w sprawach związanych z realizacją zadań. Od początku kadencji do końca 2009 roku w Oddziale Bydgoskim SEP działało 13 kół SEP (10 kół zakładowych, 2 koła terenowe i koło seniorów). W roku 2010 rozwiązane zostało Koło SEP Elektroników, a część członków przeniosła się do Koła Terenowego SEP. Na początku kadencji w oddziale zrzeszonych było 283 członków (stan na dzień 15 marca 2006 r.), a w końcu roku 2009 było 310 członków. Na dzień 5 marca 2010 roku Oddział Bydgoski SEP liczył 327 członków.

W roku 2007 przyjęto uchwałę (nr 29/07, 10 maja 2007 r.), w której określone zostały obowiązki członków Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP. Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień każdego członka zarządu oddziału obejmował w szczególności: kierowanie działalnością przydzielonej (na piśmie) jednostki organizacyjnej oddziału komisji lub sekcji, nadzorowanie działalności innej (przydzielonej) jednostki organizacyjnej oddziału, wykonywanie innych stałych (określonych na piśmie) lub okolicznościowych zadań wynikających z zakresu działania zarządu, obowiązkowe uczestniczenie w zebraniach zarządu oddziału oraz okresowe przedstawianie sprawozdań ze swojej działalności. Przewodniczący każdej jednostki organizacyjnej był obowiązany powiadamiać o jej zebraniach członka zarządu nadzorującego działalność tej jednostki.

Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień prezesa oddziału obejmował w szczególności: kierowanie pracami zarządu oddziału i jego prezydium, a w okresie pomiędzy zebraniami podejmowanie decyzji stosownie do przysługujących mu uprawnień; składanie oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych i finansowych w imieniu oddziału i jednostek organizacyjnych oddziału, występowania przed bankami oraz do reprezentowania oddziału przed sądami na podstawie pełnomocnictw prezesa SEP; zatrudnianie i zwalnianie pracowników w uzgodnieniu z zarządem; organizowanie pracy biura oddziału, dekretowanie i podpisywanie korespondencji; wykonywanie uprawnień zwierzchnika służbowego w stosunku do pracowników etatowych oddziału i innych osób wykonujących prace na umowy zlecenia i umowy o dzieło; przewodniczenie zebraniom zarządu i prezydium zarządu; przedstawianie programu działania zarządu oddziału w bieżącej kadencji; przedstawianie rocznych sprawozdań z działalności oddziału do Zarządu Głównego SEP po uprzednim jego przyjęciu przez zarząd oddziału; reprezentowanie oddziału na zewnątrz osobiście lub z jego upoważnienia przez wiceprezesa albo inne osoby.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności wiceprezesów oddziału obejmował w szczególności: wszelkie obowiązki i uprawnienia prezesa oddziału w okresie jego nieobecności lub czasowej niemożliwości ich sprawowania na wyraźne jego upoważnienie, z wyłączeniem uprawnień objętych pełnomocnictwem; wykonywanie trwale części obowiązków i uprawnień określonych na piśmie przez prezesa wraz z obowiązkami dodatkowymi, sprawowanie nadzoru nad działalnością przydzielonych jednostek organizacyjnych.

Zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności sekretarza oddziału obejmował w szczególności: protokołowanie i przedstawianie do zatwierdzenia prezesowi (lub pod jego nieobecność wiceprezesowi) oddziału protokołów z zebrań zarządu (w ciągu jednego tygodnia po zebraniu) i przedkładanie ich do przyjęcia na następnym zebraniu zarządu; prowadzenie stałej listy obecności w czasie zebrań zarządu oraz opracowanie i przedstawianie zarządowi rocznych sprawozdań z działalności oddziału; kompletowa-

nie oraz nadzorowanie i kontrolowanie prawidłowości przechowywania i wykorzystania dokumentacji w biurze oddziału a w szczególności:

a) protokoły z zebrań zarządu,
b) dokumenty z akcji sprawozdawczo-wyborczych władz z wykazami wybranych władz lub o zmianach we władzach wprowadzonych w okresie trwania kadencji,
c) okresowe (roczne i za kadencję) sprawozdania z działalności statutowej i gospodarczej zarządu włącznie z opracowaniami na Walny Zjazd Delegatów Oddziału,
d) wszelkie sprawozdania i dokumenty przekazywane do innych oddziałów, agend, Zarządu Głównego SEP oraz NOT,
e) wszelkie dokumenty przychodzące z oddziałów, agend, Zarządu Głównego SEP oraz NOT, w tym protokoły z zebrań Zarządu Głównego SEP, instrukcje, wytyczne, listy opłat składek członkowskich z kół, aktualną ewidencję członków (pełnione funkcje, otrzymane odznaczenia, medale, nagrody i wyróżnienia, aktualne adresy i telefony),
f) akta osobowe pracowników oddziału.

Skarbnik oddziału był powoływany przez zarząd oddziału spośród jego członków na wniosek prezesa i sprawował nadzór nad działalnością finansową oddziału. Zakres obowiązków, odpowiedzialności i uprawnień skarbnika obejmował w szczególności: przygotowanie rocznego projektu budżetu oddziału przy współpracy z głównym księgowym; składanie oświadczeń woli w zakresie praw i obowiązków majątkowych i finansowych w imieniu oddziału i jednostek organizacyjnych oddziału, występowania przed bankami oraz do reprezentowania oddziału przed sądami na podstawie pełnomocnictw prezesa SEP; nadzorowanie pracy głównego księgowego oddziału; prowadzenie we współpracy z głównym księgowym, okresowych kontroli i ocen stanu wpływów i wydatków oraz kasy oddziału.

W ramach doskonalenia kwalifikacji zawodowych, w kadencji 2006-10, zorganizowano kursy przygotowawcze do egzaminów kwalifikacyjnych w zakresie urządzeń, instalacji, sieci i pomiarów elektrycznych dla osób zajmujących się eksploatacją i dozorem. W okresie kadencji odbyło się w sumie 60 kursów, w których uczestniczyło 1169 słuchaczy. Działały dwie komisje egzaminacyjne do przeprowadzania i wydawania zaświadczeń kwalifikacyjnych dla grup 1, 2 i 3 w zakresie eksploatacji i dozoru. Komisje przeegzaminowały łącznie 3461 osób (2006-10).

Odbyły się dwie konferencje „Łączniki 2006" oraz „Łączniki 2008", w których uczestniczyły łącznie 194 osoby oraz konferencja „Wytwarzanie energii elektrycznej i cieplnej oraz biopaliw i biomasy szansą dla regionu", w której uczestniczyło ok. 100 osób. Zrealizowano sześć szkoleń specjalistycznych: „Ochrona przeciwporażeniowa w instalacjach elektroenergetycznych do 1 kV" (Edward Musiał, 2006 r., 403 uczestników), „Ochrona odgromowa obiektów budowlanych oraz ograniczanie przepięć w instalacjach niskonapięciowych" (Andrzej Sowa, 2007 r., 401 uczestników), „Instalacje inteligentne w budynkach" (Piotr Grad, 2008 r., 254 uczestników), „Ochrona przewodów i kabli przed skutkami zwarć i przeciążeń, selektywność zabezpieczeń" (Edward Musiał, 2008 r., 268 uczestników), „Praktyczne zastosowanie na etapie projektowania i wykonawstwa zasad kompatybilności elektromagnetycznej w instalacjach elektrycznych, teleinformatycznych i sterowniczych" (Franciszek Mosiński, 2009 r., 224 uczestników) oraz „Ochrona przeciwporażeniowa w elektroenergetycznych liniach i stacjach wysokiego napięcia" (Witold Jabłoński, 2010 r., 229 uczestników).

Przedstawiciele Oddziału Bydgoskiego SEP aktywnie uczestniczyli w pracach organów Zarządu Głównego SEP: Franciszek Gładykowski (członek Centralnej Komisji

Uprawnień Zawodowych ZG SEP oraz członek Rady Programowej miesięcznika INPE), Włodzimierz Sobecki (członek Centralnej Komisji Norm i Przepisów ZG SEP) oraz Włodzimierz Bieliński (członek Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów ZG SEP).

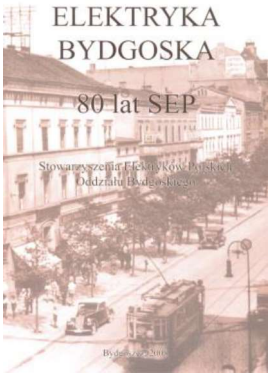

Rys. 3.19. Książka wydana z okazji jubileuszu 80-lecia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich [12]

W roku **2008** przygotowano i wydano książkę poświęconą pamięci prof. Alfonsa Hoffmanna, której autorem jest Tadeusz Domżalski. Dla upamiętnienia jubileuszu 80-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP, w tym samym roku wydano książkę pt.: „Elektryka Bydgoska – 80 lat SEP" (rys. 3.19) [12], którą redagowali Józef Owczarek i Włodzimierz Sobecki.

Ustępujący Zarząd Oddziału Bydgoskiego SEP określił kierunki działania oddziału w kolejnej kadencji 2010-14. Wśród działań znalazły się następujące: podejmowanie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych elektryków poprzez organizację konferencji, sympozjów, szkoleń; zwiększenie aktywności kół (poprzez organizację odczytów i wykładów tematycznych oraz szersze włączanie członków kół w działalność Stowarzyszenia); wspieranie organizacji konferencji „Łączniki"; działania w celu przyciągania młodych do Stowarzyszenia (poprzez szersze włączanie ich w działalność Stowarzyszenia); dalsze wspieranie Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej „Euroelektra" dla uczniów szkół średnich; rozwój szkoleń kończących się egzaminami prowadzonymi przez Komisje Kwalifikacyjne Stowarzyszenia; intensyfikacja działalności Ośrodka Rzeczoznawstwa; ściślejsza współpraca z Zarządem Głównym SEP oraz innymi stowarzyszeniami w zakresie ustanawiania norm i przepisów z dziedziny elektroenergetyki; wzrost udziału naszych członków w pisaniu referatów na konferencje naukowe; zabieganie o wstępowanie do Stowarzyszenia nowych członków; rozszerzanie współpracy z sąsiednimi Oddziałami SEP.

Fot. 3.8. Jacek Szpotański i Tadeusz Domżalski na uroczystości 80-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP (2008) [13]

Jubileusz Oddziału Bydgoskiego SEP-u

80 lat minęło....

Wiele udało im się osiągnąć. Mają sprecyzowane plany na przyszłość. Aż trudno uwierzyć, że Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich obchodzi 80-lecie swojego istnienia. Uroczysta gala odbędzie się w najbliższy poniedziałek w Operze Nova.

Jak piszą Józef Owczarek i Włodzimierz Sobecki w książce „Elektryka bydgoska. 80 lat SEP" działalność stowarzyszenia w okresie międzywojennym była bardzo ściśle związana z budową i rozwojem polskiego przemysłu elektrotechnicznego i innych obiektów gospodarczych regionu bydgoskiego. W stowarzyszeniu skupili się inżynierowie elektrycy z doświadczeniem nabytym w poważnych firmach niemieckich. Bardzo szybko uruchomili w Bydgoszczy firmy przemysłu elektrotechnicznego. Następnie te przedsiębiorstwa rozbudowywały się lub przenosiły na inne tereny, często na południe Polski, bliżej surowców. Wśród najważniejszych firm, które powstały w tym okresie były: Kabel Polski Towarzystwo Akcyjne (jedyny zakład produkujący kable w przedwojennej Polsce), Fabryka Aparatów Elektrycznych inż. S. Ciszewski, Fabryka Żarówek i Lamp Elektrycznych „Ampol" - amerykańsko-polskiego Towarzystwa Akcyjnego oraz Wielkopolskie Towarzystwo Elektryczne SA.

JUBILEUSZ W OPERZE

9 czerwca uroczystości 80-lecia istnienia Oddziału Bydgoskiego SEP w Operze Nova rozpoczną się o godz. 12. Odznaczenia otrzyma 34 zasłużonych działaczy SEP. Będą okolicznościowe przemówienia i koncert zespołu „Eljazz".

Plany na przyszłość? - *Zamierzamy kontynuować naszą działalność. Przede wszystkim nadal będziemy prowadzić kursy kwalifikacyjne na uprawnienia eksploatacyjne i nadzoru w zawodzie elektryk, a także egzaminy z zagadnień cieplnych i gazowych* - mówi Ryszard Majewski, sekretarz oddziału SEP.

(MAW)

Wycieczka Koła Seniorów SEP, trzeci od prawej R. Majewski - sekretarz Oddz. SEP, szósty z prawej E. Rybiński - wiceprzewodniczący Oddz. SEP, ósmy z prawej - St. Raczyński prezes Koła Seniorów SEP

Rys. 3.20. Skan z Gazety Pomorskiej (5 czerwca 2008 r.)

Życzymy kolejnych 80 lat!

W poniedziałek, w Operze Nova, uroczyście świętowano 80-lecie istnienia Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich. Były okolicznościowe przemówienia i koncert zespołu „Eljazz". 34 zasłużonych działaczy SEP otrzymało odznaczenia, m.in. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Zasługi czy odznaki honorowe NOT.

- *Zamierzamy kontynuować naszą działalność. Przede wszystkim nadal będziemy prowadzić kursy kwalifikacyjne na uprawnienia eksploatacyjne i nadzoru w zawodzie elektryk, a także egzaminy z zagadnień cieplnych i gazowych* - zapewniał Ryszard Majewski, sekretarz oddziału SEP.

Podczas poniedziałkowej gali wręczano książkę Józefa Owczarka i Włodzimierza Sobeckiego pt. „Elektryka bydgoska. 80 lat SEP".

Jak piszą autorzy: Próbowaliśmy sięgnąć do drugiej połowy XIX wieku, kiedy to w czasach pruskich nastąpił znaczący rozwój miasta i regionu. Skupiliśmy się również na latach 20. i 30. ubiegłego wieku, kiedy to po zdobyciu niepodległości, właśnie w Bydgoszczy powstał polski przemysł elektrotechniczny: kablowy („Kabel Polski"), sprzętowy ("Ciszewski"), aparatowy ("Belma") itd. o znaczeniu ogólnopolskim, zbudowany na bazie wiedzy i doświadczeń polskich elektryków rezygnujących z poważnych stanowisk w przemyśle niemieckim.

FOT. WOJCIECH WIESZOK, (MAW)

Rys. 3.21. Skan z z Gazety Pomorskiej, Album bydgoski (czerwiec, 2008 r.)

Zagrali specjalnie dla elektryków

Wczoraj 80-lecie istnienia obchodziło Stowarzyszenie Elektryków Polskich z Oddziałem w Bydgoszczy. Z tej okazji w Operze Nova zorganizowano koncert, w czasie którego wystąpiła Orkiestra Józefa Eliasza - Eljazz Big Band. Podczas spotkania wręczono odznaczenia oraz listy gratulacyjne od Prezydenta Bydgoszczy. Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymał Tadeusz Domżalski, natomiast Złoty Krzyż Zasługi przyznano Stefanowi Waszakowi, srebrny Zbigniewowi Balińskiemu a brązowy Pawłowi Balińskiemu.(mc)

Rys. 3.22. Skan z Ekspressu Bydgoskiego (10 czerwca 2008 r.)

Elektryzujący jubileusz

Bydgoski oddział Stowarzyszenia Elektryków Polskich świętował wczoraj w Operze Nova swoje 80-lecie. Podczas uroczystości, w której udział wzięli aktywni i emerytowani elektrycy, ponad 30 osób zostało nagrodzonych m.in. odznaczeniami i listami gratulacyjnymi za działalność na rzecz bydgoskiej elektryki. Wicewojewoda Dariusz Kurzawa (pierwszy z prawej) wręczył Tadeuszowi Domżalskiemu Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski. Również z rąk wicedarza Krzyże Zasługi odebrali: Stefan Waszczak (złoty krzyż), Zbigniew Baliński (srebrny krzyż) oraz Paweł Baliński (brązowy krzyż).

FOT. TYTUS ŻMIJEWSKI, (AW)

Rys. 3.23. Skan z z Gazety Pomorskiej (10 czerwca 2008 r.)

Ważną kwestią było aktywne włączanie, działaczy i delegatów Oddziału Bydgoskiego na WZD SEP, w dyskusję nad ciągle malejącą rangą SEP oraz analiza przyczyn stopniowej utraty dominacji SEP w branży elektrycznej, prowadzące do pogorszenia jakości elektryki w naszym kraju. Niezbędna jest skuteczna krytyka procedur prawa budowlanego (cykl inwestycyjny w naszym kraju jest najdłuższy w Europie, a sporządzenie projektu budowlanego z uzyskaniem pozwolenia na budowę nie jest możliwe w terminie krótszym od 8 miesięcy) i procedur przetargowych, w których decyduje najniższa cena (wiedzie to do stopniowego obniżenia jakości wykonawstwa i do likwidacji przedsiębiorstw w pełni wyposażonych technicznie i kadrowo).

Jak już wspomniano, w roku 2008 przypadał jubileusz 80-lecia Oddziału Bydgoskiego SEP. W dniu 9 czerwca 2008 roku w Operze Nova w Bydgoszczy odbyły się uroczystości związane z jubileuszem (rys. 3.20-3.23, fot. 3.8).

W dniu 5 marca **2014** roku obradowało Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału. Obowiązki i kompetencje nowego zarządu oddziału wynikały z: zapisów Statutu SEP, nakreślonych kierunków działania oddziału na okres kadencji 2014-18 przyjętych na Walnym Zjeździe Delegatów Oddziału Bydgoskiego SEP oraz uchwał Walnego Zjazdu Delegatów SEP i Zarządu Głównego SEP.

Obowiązki i kompetencje zarządu oddziału wynikające ze Statutu SEP były następujące:

1) kierowanie działalnością oddziału zgodnie ze statutem SEP oraz uchwałami Walnego Zjazdu Delegatów SEP, Zarządu Głównego SEP i Walnego Zjazdu Delegatów Oddziału,
2) zatwierdzanie regulaminów oddziału nie wymienionych w § 28 ust. 3 p. 6 Statutu SEP,
3) uchwalanie zasad finansowania działalności, zarządzanie środkami finansowymi, administrowanie majątkiem i nadzorowanie działalności gospodarczej i przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych, a w oddziałach mających osobowość prawną również ich zatwierdzanie,
4) ustalanie struktury organizacyjnej oddziału i zakresu działalności oddziałowych jednostek organizacyjnych,
5) przyjmowanie i wykreślanie członków oraz ewidencjonowanie i rozwiązywanie kół,
6) powoływanie i rozwiązywanie oddziałowych sekcji naukowo-technicznych oraz wydawnictw; powoływanie i odwoływanie przewodniczących i członków komisji oddziałowych, redaktorów oddziałowych wydawnictw, kierowników ośrodków: rzeczoznawstwa i szkoleniowych, klubów i jednostek specjalistycznych oraz nadzorowanie ich działalności,
7) zgłaszanie przedstawicieli oddziału do centralnych jednostek organizacyjnych,
8) wnioskowanie o nadanie godności, odznak, medali i odznaczeń oraz wyróżnień,
9) nadawanie oddziałowych wyróżnień,
10) podejmowanie uchwał w sprawie przynależności do regionalnych organizacji naukowych, technicznych i gospodarczych,
11) wybór przedstawicieli oddziału do innych organizacji, których oddział jest członkiem,
12) prowadzenie wspólnej z Zarządem Głównym SEP polityki w zakresie: norm, przepisów i terminologii, działalności naukowo-technicznej, rzeczoznawczej, wydawniczej i szkoleniowej.

Natomiast Walny Zjazd Delegatów Oddziału przyjął następujące kierunki działania:

13) podejmowanie działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych elektryków poprzez organizację konferencji, sympozjów, szkoleń,
14) działanie na rzecz zwiększania aktywności kół w zakresie: organizacji odczytów i wykładów tematycznych, szerszego włączania członków kół w działalność Stowarzyszenia,
15) wspieranie organizacji konferencji „Łączniki",
16) zorganizowanie konferencji „Energetyka Wodna" – w „Roku Kanału Bydgoskiego" oraz w powiązaniu z programem Rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego,
17) współuczestniczenie w naukowych konferencjach elektrycznych przez zgłaszanie referatów członków Oddziału Bydgoskiego SEP,
18) działanie w celu zachęcania młodych do Stowarzyszenia, poprzez szersze włączanie ich w działalność Stowarzyszenia,
19) wspieranie Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej wśród uczniów szkół średnich,
20) rozwijanie szkoleń kończących się egzaminami prowadzonymi przez Komisje Kwalifikacyjne Stowarzyszenia,
21) wznowienie działalności Ośrodka Rzeczoznawstwa przy Oddziale Bydgoskim SEP,
22) działanie na rzecz pozyskania nowych członków, szczególnie studentów,
23) uaktywnienie w szerszym stopniu współpracy z innymi Oddziałami SEP,
24) ściślejsza współpraca z Zarządem Głównym SEP oraz innymi stowarzyszeniami w zakresie ustanawiania i komentowania norm i przepisów z dziedziny elektroenergetyki,
25) dbanie o wzrost udziału naszych członków w pisaniu referatów na konferencje naukowe,
26) przestrzeganie racjonalnych zasad gospodarowania budżetem oddziału,
27) zwrócić się pisemnie do Zarządu Głównego SEP oraz zobowiązać delegatów Oddziału Bydgoskiego SEP na Walny Zjazd Delegatów SEP do wzmożenia działalności ZG SEP w kierunkach:
    - zwiększenia roli SEP w branży elektrycznej, aby stopniowa utrata dominacji nie prowadziła do pogorszenia jakości elektryki w naszym kraju,
    - poprawy stanu prawnego, aby procedury prawa budowlanego nie powodowały nadmiernego wydłużania cyklu inwestycyjnego z terminem uzyskania zezwolenia budowy wynoszącym ponad 8 miesięcy,
    - zmiany prawa o zamówieniach publicznych z dominacją zasady najniższej ceny prowadzącej do obniżenia jakości wykonawstwa i likwidacji przedsiębiorstw w pełni wyposażonych technicznie i kadrowo,
    - starań, aby ustawodawstwo określało racjonalne zasady wejścia na grunty prywatne z urządzeniami inwestycji elektroenergetycznych, łącznie z określeniem granic odszkodowań (Niezawodność zasilania elektroenergetycznego kraju tego wymaga. Dalsze wstrzymywanie istotnych inwestycji liniowych przez właścicieli działek prowadzi do zbyt dużych zagrożeń i szkód społecznych),
    - podjęcie starań, aby ustawodawstwo jednoznacznie określiło zakresy działań komisji kwalifikacyjnych (E i D): zagadnienia elektryczne – SEP, bran-

ża gazowa – stowarzyszenia gazowe, branża mechaniczna – stowarzyszenia mechaniczne.

Na pierwszym posiedzeniu Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP w nowej kadencji (19 marca 2014 r.), na wniosek prezesa, zarząd przyjął podział obowiązków członków zarządu jak przedstawiono w tab. 3.2 (w nawiasach okrągłych odniesienia do obowiązków i kompetencji wykazanych wyżej).

Tabela 3.2. Podział obowiązków i odpowiedzialności członków Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP na kadencję 2014-18 (w nawiasach okrągłych odniesienia do obowiązków i kompetencji wykazanych w tekście powyżej)

L.p.	Członek ZO	Zakres obowiązków i odpowiedzialności
1	Sławomir Cieślik – prezes	1. Kierowanie działalnością oddziału zgodnie ze statutem SEP oraz uchwałami WZD, ZG i WZDO (1). 2. Zarządzanie środkami finansowymi, administrowanie majątkiem i nadzorowanie działalności gospodarczej (3).
2	Paweł Baliński – wiceprezes	1. Kierowanie działalnością oddziału zgodnie ze statutem SEP oraz uchwałami WZD, ZG i WZDO (1). 2. Ustalanie struktury organizacyjnej oddziału i zakresu działalności oddziałowych jednostek organizacyjnych (4) oraz nadzorowanie działalności tych jednostek. 3. Podejmowanie działań w zakresie podnoszenia kwalifikacji zawodowych elektryków poprzez organizację konferencji, sympozjów, szkoleń (13), w tym organizacja konferencji „Łączniki" (15) oraz „Energetyka Wodna" (16).
3	Tadeusz Szczepański – wiceprezes	1. Kierowanie działalnością oddziału zgodnie ze statutem SEP oraz uchwałami WZD, ZG i WZDO (1). 2. Nadzorowanie uczestniczenia w naukowych konferencjach elektrycznych przez zgłaszanie referatów członków oddziału (17) oraz dbanie o wzrost udziału naszych członków w pisaniu referatów na konferencje naukowe (25). 3. Nadzór nad kwartalną i roczną sprawozdawczością finansową. 4. Uaktywnienie w szerszym stopniu współpracy z innymi Oddziałami SEP (23).
4	Barbara Kucharska – sekretarz	1. Przygotowywanie regulaminów oddziału nie wymienionych w § 28 ust. 3 p. 6 Statutu SEP (2). 2. Nadzór nad przyjmowaniem i wykreślaniem członków oraz ewidencjonowaniem i rozwiązywaniem kół (5). 3. Zwoływanie zebrań, protokołowanie zebrań oraz informowanie członków oddziału o działalności zarządu oddziału.
5	Andrzej Jędrzejczak	1. Działania na rzecz zwiększania aktywności Kół w zakresie: organizacji odczytów i wykładów tematycznych, szerszego włączania członków Kół w działalność Stowarzyszenia (14). 2. Wznowienie działalności Ośrodka Rzeczoznawstwa (21) oraz nadzorowanie pracy tego ośrodka.
6	Włodzimierz Bieliński	1. Powoływanie i rozwiązywanie oddziałowych sekcji naukowo-technicznych oraz wydawnictw; powoływanie i odwoływanie przewodniczących i członków komisji oddziałowych, redaktorów oddziałowych wydawnictw, kierowników ośrodków: rzeczoznawstwa i szkoleniowych, klubów i jednostek specjalistycznych oraz nadzorowanie ich działalności (6). 2. Prowadzenie polityki w zakresie działalności naukowo-technicznej, rzeczoznawczej, wydawniczej i szkoleniowej (12).

Tabela 3.2. Podział obowiązków i odpowiedzialności członków Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP na kadencję 2014-18 (w nawiasach okrągłych odniesienia do obowiązków i kompetencji wykazanych w tekście powyżej) – kontynuacja z poprzedniej strony

		3. Działania w celu zachęcania młodych do Stowarzyszenia, poprzez szersze włączanie ich w działalność Stowarzyszenia (18) oraz działania na rzecz pozyskania nowych członków, szczególnie studentów (22).
7	Zofia Miszewska	1. Przygotowanie zasad finansowania działalności oddziału (3). 2. Przestrzeganie racjonalnych zasad gospodarowania budżetem oddziału (26), w tym nadzór nad pobieraniem składek członkowskich w Kołach. 3. Wspieranie Olimpiady Wiedzy Elektrycznej i Elektronicznej wśród uczniów szkół średnich (19). 4. Nadzór nad bieżącym działaniem biura oddziału SEP.
8	Edmund Rybiński	1. Nadzór nad działalnością oddziału wynikającą z uchwał WZD i ZG SEP (1). 2. Nadzorowanie szkoleń, w tym kończących się egzaminami prowadzonymi przez Komisje Kwalifikacyjne Stowarzyszenia (20) oraz nadzorowanie pracy tych komisji. 3. Zgłaszanie przedstawicieli oddziału do centralnych jednostek organizacyjnych (7) oraz nadzorowanie ich działalności.
9	Włodzimierz Sobecki	1. Udział na szczeblu ZG SEP w zakresie norm, przepisów i terminologii (12). 2. Współpraca z Zarządem Głównym SEP oraz innymi stowarzyszeniami w zakresie ustanawiania i komentowania norm i przepisów z dziedziny elektroenergetyki (24)(27).
10	Lech Spychalski	1. Sprawy wnioskowania o nadanie godności, odznak, medali i odznaczeń oraz wyróżnień (8). 2. Sprawy nadawania oddziałowych wyróżnień (9).
11	Stefan Waszak	1. Przygotowywanie uchwał w sprawie przynależności do regionalnych organizacji naukowych, technicznych i gospodarczych (10). 2. Wybór przedstawicieli oddziału do innych organizacji, których oddział jest członkiem (11) oraz nadzorowanie ich działalności.

Ważnym wydarzeniem w historii Oddziału Bydgoskiego SEP była decyzja Zarządu Głównego SEP, który na zebraniu w dniu 29 maja 2014 roku, podjął uchwałę o nadaniu Oddziałowi Bydgoskiemu SEP imienia prof. Alfonsa Hoffmanna.

Członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP biorą aktywny udział w pracach Centralnych Komisjach SEP: Włodzimierz Sobecki w Centralnej Komisji Norm i Przepisów Elektrycznych, Zofia Miszewska w Centralnej Komisji Młodzieży i Studentów, Franciszek Gładykowski w Centralnej Komisji Uprawnień Zawodowych i Specjalizacji Zawodowej Inżynierów, Sławomir Cieślik w Centralnej Komisji Szkolnictwa Elektrycznego, Tadeusz Szczepański w Centralnej Komisji Współpracy Firm Przemysłu Elektrotechnicznego oraz Waldemar Olter w Centralnej Komisji Organizacyjnej. Ponadto Sławomir Cieślik został powołany w roku 2017 na doradcę prezesa SEP ds. Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W dniu 12 czerwca 2014 roku odbyło się Sympozjum Naukowo-Techniczne „Elektrownie wodne szansą rozwoju Bydgoszczy i województwa kujawsko-pomorskiego" (rys. 3.24).

Jednym z wniosków sympozjum był temat związany z powstaniem śródlądowego terminala kontenerowego (tzw. platfora multimodalna) na Wiśle na odcinku Bydgoszcz

– Solec Kujawski. Podkreślano, że drogi wodne są szansą dla logistyki i turystyki, a przewozy towarów drogą wodną to transport przyszłości. Celem jest zrównoważony rozwój dróg wodnych zarówno w aspekcie transportowym jak i turystycznym. Musi się to wiązać jednak z zachowaniem walorów środowiskowych rzek i kanałów ją tworzących. Konieczna jest również budowa małych elektrowni wodnych.

Rys. 3.24. Strona tytułowa folderu II Międzynarodowych Targów Żeglugi Śródlądowej i Gospodarki Wodnej (z lewej) oraz program Sympozjum „Elektrownie Wodne Szansą Rozwoju Bydgoszczy i Województwa Kujawsko-Pomorskiego" (z prawej)

Wiceprezydent Bydgoszczy Grażyna Ciemniak była mocno zaangażowana w sprawy rewitalizacji Wisły i Brdy, zajmując się tymi sprawami od wielu lat, m.in. pozyskując wspólnie z Marszałkiem Województwa Kujawsko-Pomorskiego środki z Unii Europejskiej na dofinansowanie rozwoju i rewitalizacji Bydgoskiego Węzła Wodnego z programu Infrastruktura i Środowisko. Było to impulsem do wspólnego spotkania Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP z Wiceprezydent Bydgoszczy. W dniu 30 października 2014 roku odbyło się w sali 200A Urzędu Miasta Bydgoszczy, przy ul. Jezuickiej 1 w Bydgoszczy, wyjazdowe posiedzenie Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP z udziałem Wiceprezydent Bydgoszczy Grażyną Ciemniak, prof. Eligiuszem Mieloszykiem z Politechniki Gdańskiej, Tadeuszem Domżalskim i Maciejem Domżalskim (fot. 3.9).

Fot. 3.9. Posiedzenie Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP w Urzędzie Miasta Bydgoszczy (30 października 2014 roku)
Osoby (od lewej): Stefan Waszak, Lech Spychalski, Maciej Domżalski, Andrzej Jędrzejczak, Barbara Kucharska, Paweł Baliński, Eligiusz Mieloszyk, Grażyna Ciemniak, Sławomir Cieślik, Tadeusz Domżalski, Tadeusz Szczepański, Włodzimierz Bieliński, Edmund Rybiński, Zofia Miszewska, Włodzimierz Sobecki

Fot. 3.10. Uczestnicy Uroczystego Seminarium Naukowego „Rok 2015 – Rokiem Alfonsa Hoffmanna” (Bydgoszcz, 19 marca 2015 r.)

Z okazji 130 rocznicy urodzin prof. Alfonsa Hoffmanna Stowarzyszenie Elektryków Polskich oraz Polskie Towarzystwo Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej ogłosiły rok **2015** „Rokiem prof. Alfonsa Hoffmanna” (rys. 3.25). Z tej okazji Oddział Bydgoski Stowarzyszenia Elektryków Polskich przygotował szereg imprez upamiętniających postać profesora. Obchody roku 2015, jako roku Alfonsa Hoffmanna rozpoczęło Uro-

czyste Seminarium Naukowe, które odbyło się 19 marca 2015 roku w Audytorium Novum Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego w Bydgoszczy (fot. 3.10).

Rys. 3.25. Strona tytułowa Wiadomości Elektrotechnicznych
z informacją o Roku 2015 – Roku Alfonsa Hoffmanna

Uroczystość otworzył i powitał gości Sławomir Cieślik, prezes Oddziału Bydgoskiego SEP. Stowarzyszenie Elektryków Polskich reprezentował prezes Piotr Szymczak. Seminarium zainteresowało również władze samorządowe, czego przejawem była obecność przedstawiciela Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Stanisława Wrońskiego. Wśród gości byli między innymi: prof. dr hab. inż. Leon Swędrowski, dziekan Wydziału Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej; dr hab. inż. Jan Mućko, prof. UTP - dziekan Wydziału Telekomunikacji, Informatyki i Elektrotechniki;

dr hab. inż. Dariusz Świsulski, prof. PG, członek Zarządu Głównego SEP oraz Polskiego Towarzystwa Elektrotechniki Teoretycznej i Stosowanej; prof. dr hab. inż. Jacek Gieras (UTP Bydgoszcz), Aleksandra Konklewska - członek Zarządu Głównego SEP oraz przedstawiciele Oddziału Gdańskiego i Toruńskiego SEP. Uroczystego rozpoczęcia Roku profesora Alfonsa Hoffmanna dokonał Tadeusz Domżalski, członek honorowy SEP, który wygłosił referat na temat życia oraz działalności zawodowej i społecznej profesora. Podczas uroczystości Prezes Stowarzyszenia Elektryków Polskich, Piotr Szymczak w uznaniu twórczych zasług w dziedzinie elektroenergetyki wręczył medale im. profesora Alfonsa Hoffmanna. Odznaczeni zostali: prof. Jacek F. Gieras oraz prof. Sławomir Cieślik - prezes Oddziału Bydgoskiego SEP. Za wyróżniającą się działalność naukową i dydaktyczną prof. Jacek Gieras został uhonorowany również medalem im. inżyniera Michała Doliwo-Dobrowolskiego.

Seminarium było okazją do wypowiedzi nt. stanu gospodarki wodnej dolnej Wisły. Podczas panelu dyskusyjnego aktualną sytuację w tym zakresie przedstawili: Maciej Domżalski (ENEA Wytwarzanie SA), Edward Ossowski (Żegluga Bydgoska Sp. z o.o.) oraz Stanisław Wroński (pełnomocnik Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego ds. Dróg Wodnych).

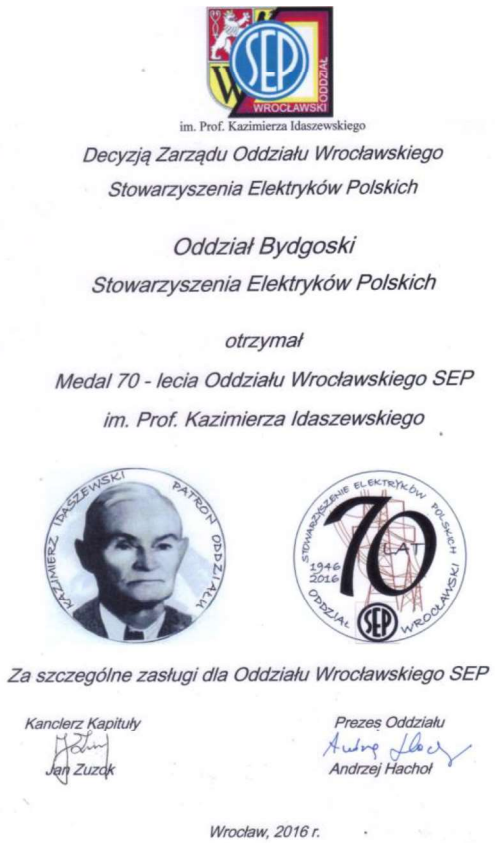

Rys. 3.26. List przewodni Medalu 70-lecia Oddziału Wrocławskiego SEP im. Prof. Kazimierza Idaszewskiego przyznanego Oddziałowi Bydgoskiemu SEP (2016)

W roku **2016** Oddział Bydgoski SEP został uhonorowany Medalem 70-lecia Oddziału Wrocławskiego SEP (rys. 3.26).

W dniu 15 grudnia 2016 roku odbyło się kolejne spotkanie z prezesem SEP Piotrem Szymczakiem (fot. 3.11). Zebranie podzielono na dwie części. W części pierwszej odbyło się poszerzone spotkanie Zarządu Oddziału Bydgoskiego SEP z Prezesem SEP Piotrem Szymczakiem, przedstawicielami kół i oddziałowych komisji. W drugiej części podsumowano działalność Oddziału Bydgoskiego SEP w obecności sympatyków i przyjaciół Stowarzyszenia Elektryków Polskich oraz przedstawicieli instytucji współpracujących z Oddziałem. Prezes Oddziału Sławomir Cieślik zaprezentował sprawozdanie z działalności Oddziału w 2016 roku, przedstawiając najważniejsze wydarzenia. Poinformował, że podczas tego roku zorganizowano dla członków Oddziału miedzy innymi dwie wycieczki poznawczo-szkoleniowe: sześciodniową wycieczkę do Irlandii i wycieczkę do Centrum Zastosowań Światła przy Philips Lighting Poland w Pile (fot. 3.12).

Fot. 3.11. Spotkanie świąteczne członków i sympatyków Oddziału Bydgoskiego SEP z udziałem Prezesa Stowarzyszenia Elektryków Polskich (15 grudnia 2016 roku)

W dniu 26 października **2017** roku odbyło się pierwsze spotkanie tematyczne w ramach nowo powstałego Klubu Czwartki z Elektryką (fot. 3.13). Klub Czwartki z Elektryką, zwany dalej w skrócie Klubem CzE, jest cyklicznym wydarzeniem organizacyjnym Oddziału Bydgoskiego Stowarzyszenia Elektryków Polskich, powołanym w celu realizacji zadań statutowych SEP. Głównie upowszechniania wiedzy oraz nowych osiągnięć związanych z rozwojem nauki i techniki w dziedzinie szeroko rozumianej elektryki. Członkostwo w Klubie CzE ma charakter otwarty, a jedyną sformalizowaną strukturą jest Rada Klubu CzE. Klub CzE będzie realizował swoje cele w szczególności poprzez: upowszechnianie aktualnego stanu wiedzy oraz propagowanie pożądanych rozwiązań technicznych, organizowanie spotkań, narad, seminariów, wystaw, wycieczek technicznych, poradnictwa oraz szkoleń i kursów, współpracę z innymi jednostkami organizacyjnymi SEP, odpowiednimi jednostkami specjalistycznymi stowa-

rzyszeń naukowo-technicznych oraz z organizacjami samorządowymi, opracowywanie materiałów informacyjnych i publikacji. Głównym zadaniem Klubu CzE jest organizowanie otwartych spotkań dyskusyjnych, w miarę możliwości, co najmniej raz w miesiącu (w ostatni czwartek miesiąca).

Fot. 3.12. Uczestnicy wycieczki technicznej do Philips Lighting Poland w Pile (20 września 2016 r.)

Fot. 3.13. Pierwsze spotkanie tematyczne w ramach Klubu Czwartki z Elektryką (26 października 2017 roku)

Członkowie Oddziału Bydgoskiego SEP czynnie wspierają konferencje i sympozja organizowane dla szerokiego kręgu odbiorców, w szczególności dla specjalistów zajmujących się eksploatacją sieci dystrybucyjnych. Przykładem jest wygłoszenie referatów na konferencji „Szacowanie i Prognozowanie Obciążeń w Sieciach Elektroenerge-

tycznych", zorganizowanej w dniach 5-6 grudnia 2017 roku, w Wiśle, przez Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej. Referaty wygłosili: Włodzimierz Bieliński (fot. 3.14), Sławomir Cieślik i Marcin Drechny (fot. 3.15).

Fot. 3.14. i 3.15. Referaty na konferencji „Szacowanie i Prognozowanie Obciążeń w Sieciach Elektroenergetycznych": Włodzimierz Bieliński (z lewej) i Marcin Drechny (z prawej) (Wisła, 5-6 grudnia 2017 roku)

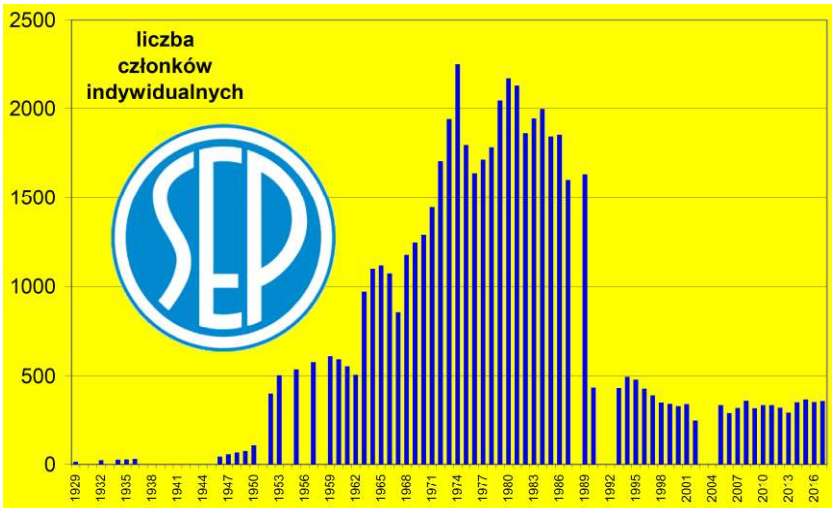

Rys. 3.27. Liczba członków Oddziału Bydgoskiego SEP w okresie 90 lat działalności stowarzyszeniowej

Na zakończenie skrótowo przedstawionej historii Oddziału Bydgoskiego SEP warto spojrzeć na liczbę członków (rys. 3.27), którzy ją tworzyli w okresie 90 lat działalności stowarzyszeniowej. Dziś zamykamy kartę z napisem „90 lat", ale z nadzieją patrzymy w przyszłość, otwierając kolejną kartę z dużą ilością miejsca do zapisywania jej wspaniałymi dziełami.